

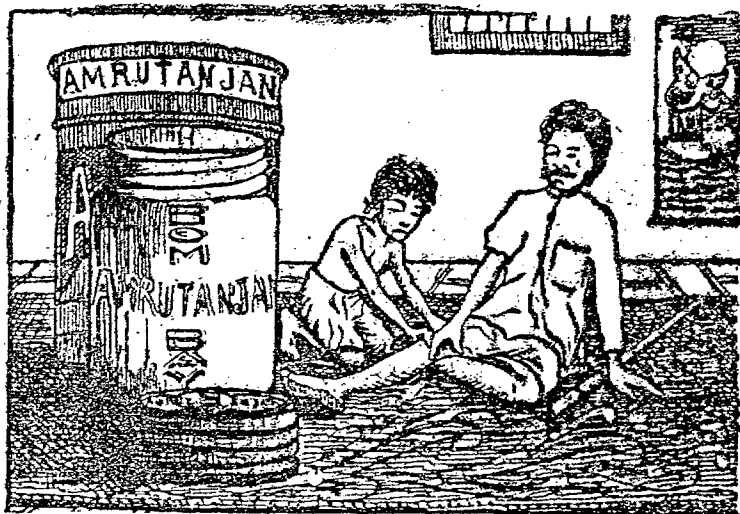
ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డిసెంబరు 1927-వ సం॥ జూలై నెల 1-వ తేది శుక్రవారము } No. 78
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువనామనంతర ఆపాదమాన శుద్ధ ద్వితీయ. } సంచిక ౭౭

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప జాతీయ కలకు చేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పిలమామిడి, వాయు పొట్టి
కాపును, పాఠ్యపునోవ్వుల కారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెంటుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నోవ్వులకు నంజీవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సినా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శ్రీ
249, శ్రీరంగం, పోర్టు, బొంబాయి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువా? నీ శరీరమును గూడ మరీకి గాకుండా పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరముపై గల రంధ్రములందు ముండు మున్నగు కల్మషపదార్థములు కూడి
యుండిన నీ వెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేదని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈ ముండు
వ్వుల రాలు చేయవలయు నీవు పేక్ష వహించిన అతివ్యర్థం నీ తలయంతయు మురుపుల
మయము గాగలదు. గనుక నీ శరీరము యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండా కాపాడుకొన
దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె ముండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీ తలయందు నాచుండిన కే ప్రవేశించి
యుండిన వెండుకలను తీరవలెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల
కుదుళ్లలోనికి ఫారాఫిన్ పోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసుల నేక మిందు
చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000
మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాభంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పాగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-8-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుడు.
సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు
ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచతురయ, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి సువాస
నకు అచ్చెరువందకతరపు. మల్లె మున్నగు అత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుడు.

- 1 ఓంస్కు ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
- 1 " " " " 1-4-0
- 1 డ్రాము " " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.
వాసనకార్డులు. డబ్బా 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఎజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
285, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

WANTED

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-1-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకొలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రలైవ్ బ్యూరత్నా వర్తి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు. 1 2046) డాక్టరు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి, బెజవాడ

ఆయుర్వేదభూషణ

నో రి రా మ శా స్త్రి ల వా రి

విహుచి నివారిణి

అను ప్రశస్తమైన కలరామందు యెల్లప్పుడును ప్రతియింటను ఉంచుకొనవలసిన దివ్యైషధము.

సేల సీసా 1-కి 1-4-0.

ఆయుర్వేదనిలయం, బెజవాడ

ఉచితము

సుంకరముయిన మాక్వాలండరును వ్రాసినవారికి పంపుదుము

పూర్ణచంద్రోదయం 3857

బంగారుతో చేయబడినది, బుహిశుల పాలిటి సంతివి, మేహము, క్షయ, పొండు, మత్స్యము, పురాణజ్వరము ఏకాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని వారించి బలమును వీర్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరత్నము, తులం 1 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు 6 ఆ. పి. సి. పి. అందులో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపే, నల్లూరుజిల్లా

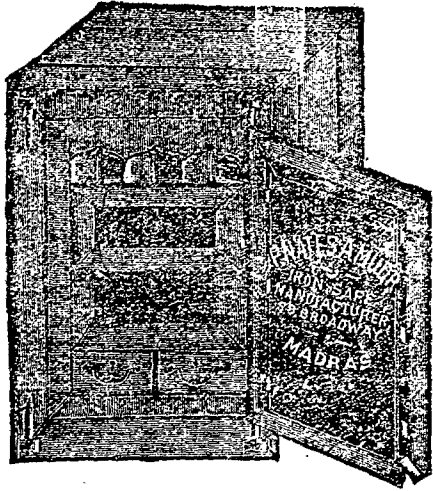
దీనినిబట్టి నిజావత్ అనగా అల్లరుల నడంబడికాంటికి
భంగకరముకాకుండ నెమ్మదిని కాపాడుటకు సంబంధించిన

డిపార్టుమెంటు. దివాని అనగా దక్షిణాన ఉన్న పరిపాలనా విభాగము. ఈ విభాగమునకు వారసుని నియోజకత్వము వున్నది. తరువాత పిరూజ్ షా యొక్క వ్యక్తిగత ఆదేశాలను అనుసరించి విధానములు అమలులోనికి తీసుకువచ్చినది. యాభిమాన మొదలైన భూమిని ఖండఖండములుగా విభజించి యివ్వరావలసినదని తేలం చేయించుట. మొదట ఏకాకాలాననే నవలంబించిరి మొదటిసంవత్సరం పాడినవాడు వరుసలోన క్రమము తనకు వుండదేమో అనుభవించి, వరమును చేయడము సహజము యివ్వరావలయు తమ లోపాయికారీ హితము వీన్ని విప్పివేసి కంకర పంట పట్టుకొని వెళ్ళి తమ ముప్పు పక్కాగుట్టు వెల్లంతుల వచ్చి నప్పుడు కాల్పులు వలన పంట పండినది. అప్పటికి ఆయన వివరగాని, భూములనుండి అమ్మకొను పట్టుగాని సంక్రమించు కేసుకపోవుచేత బాకీ రాజులు కొనుటకు తగిన హామీ వుండేది కాదు. పునరాలోచనలు జరిగినవిదల రీతి సంతకముల గడుపు వెట్టి వేలంవేయిస్తే బాగుండునని నిశ్చయించిరి. దీనివల్ల క్లింకినియల్ సెటిల్ మెంట్ యొక్క విధానము నల్లయించుకొని భూమి దయ నూచనలగుపించినది. దీనినే మరల 10 సంవత్సరముల గడువునకు పొచ్చించిరి దీనివల్ల డివినియల్ కౌన్సిల్ మెంటు, ఇంతదనుక అంగీకరములు తమ దేశమందలి భూమి దాయ విధానమున మనస్సునందుంచుకొని తదనుగుణముగానే నూతన విధానముల నమలులో తెట్టుబాచిరిగాని అన్యవృత్తి యింతదనుక మొలకెత్తలేదు.

భూమిని దున్నుకొని జీవించువారల సంఖ్య పెచ్చి, దున్నుచేసిన భూమి తక్కువైనప్పుడు, ఎంత వాగిరికలగల దేశమందైనను వ్యవసాయవిప్లవము తప్పక తలపించును. ఒకప్పుడిది పోపాలనా విధానమునందు మార్పు లవలించునంతటి తీవ్రతదాల్చును. ప్రాప్యదేశమునందు విప్లవమునకు పూర్వము వ్యవసాయదారుని స్థితి యీ క్రింద బొంబుపరిచి ట్లున్నదని కాననము.

In many places peasants held small parcels of land in more or less complete ownership; at least a third of the soil was thus owned by them; but the laws of succession tended to create subdivision of these properties into still smaller parcels. In other places there existed permanent tenures, implying an interest less than ownership and subject to the exaction of higher rent. In other parts the cultivators held upon tenures wholly precarious; and in many parts the occupants were mere serfs holding at rack rents, in a condition of abject dependence; obnoxious to unredressed injury; clothed in rags; bred upon the coarsest food, too often only nettles and pulse; children of squalor and misery. Even the petty proprie-

నర న ము దృ థ మై న ది న మ్మ క మై న ది

సిలంకర్లు, సోఫ్టింగ్ నట్టలు సరఫరాగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపిల్లెపిల్ల, పెద్దనామక కేటె న్నదాను. మేషి నలకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్జునియచ్చిన రేయారు చేతికి వచ్చుచును. ఈ తర్రములు ప్రాసిన బతులు వ్రాయబడును.

tors and those who held on the most favourable terms were subject to unjust restrictions on their industry, depravation of its fruits by vexatious oppression and imperious harshness, to merciless taxation, and the other miseries of outrageous misgovernment. Their knowledge of agriculture was rude in the extreme; and they had no capital wherewith to make improvements. Stimulous to industry was wanting in the minds of those who knew that others would take and enjoy the increased fruits of greater exertion, (please vide page 61 of Dr. C. D. Field's Land Tenure of the world.) తరువాత జమీందారులు భూమిని దున్నుకొనువారలను తగవులు తలపించిరి. ప్రజాపక్షాలంబియ్య రాజు గాన ప్రజలు గెల్చుటయు జమీందారులు ఓడుటయు తలపించిరి. ప్రాప్యదేశమున జమీందారులు లేనేలేవు ప్రజాభిలాష ననుసరించిన కేసు ప్రకారమే పన్ను వ్యవస్థలనుగాని శాసించి నట్టి వ్యవస్థ నవసరములేదు. ఇంగ్లాండునందునూ ఒకప్పుడిట్టి పోరాటమే తలపించెనుగాని జమీందారులవల్ల నెలకొల్పబడిన రాజగుత్త జమీందారులపక్షపాతి కాలసినవైదు అందువల్ల వ్యవసాయదారు ఓడిపోయెను. ఇప్పటికిని ఇంగ్లాండు నందు భూమి హక్కు జమీందారుని

దేశాని వ్యవసాయదారునిదికాదు దున్నువానికి భూమియందు హక్కు సంక్రమించునట్లుగా కాననముగాని, అట్టి హక్కు అగత్యుపాది కోరిక పార్టీలుగాని లేవు. మీదేశమున కిట్టి పాక ర్యమేల, మీదేశ పరిపాలననుమిన్న మా కట్టిపాకర్య మెందుకిచ్చు ఆరి ప్రశ్నింపబడినప్పుడు మాత్రమ నియమింపబడిన రాజుగాన మేము దివ్యులమై చేయులెను. మిన్నగును జయించుటచేత అసహనము నహించిన రాజులవలన మీ రాయన కానించిట్లు నడుచుకొనవలసియుండునని జవాబివ్వబడును. జర్మనీకూడ నిట్టి విపత్తె తలపించినదిగాని అన్నిటి వివరముండెట్లు తప్పకొనగలిగినవో యీక్రింది వివరములవలన విశదము కాగలను.

From being purely agricultural she has become an important manufacturing country and while the increased population, which land labour failed to support in comfort, have found remunerative industrial employment, the purely agricultural community have shared in the general amelioration instead of being relegated to a condition of endless, hopeless toil with the poor house as the only provision in prospect for infirmity and old age-(Please vide pages 56 of Dr. C. D. Field's Land Tenure of the world.)

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం.

ప్రకటన

గొప్ప తగ్గిపురేట్లు! మైలు 1-కి 4 వేసలు!! రైలురేట్లుకు సమానము!!

శ్రీ సీతారామాంజనేయ మోటారుసర్వీసు

తాడేపల్లిగూడెం

S. R. A. M. Bus Service

Tadapalligudem.

ఈ సర్వీసువారు 27 బండి మార్పునతగిన వెలగలిగిన ఇటాలియన్ ఫియట్ బస్సులను రు 50000 లను ధరకు కొనినది.

(ప్రజలకు లాభకరమైన ఏర్పాటు సమకూర్చు చున్నట్టి కర్మచేత టిక్కెట్లు ప్రతిప్రభుత్వమునకు, వారి కుటుంబసభ్యులకుగా సంతకము పొందునను, అనగా మార్చి 31-వ తేదీ 1928 సం॥ వరకును మొదటగా చేరి ఉపయోగించుటకు ఇవ్వబడును.

(A) ఏ, ఫాగము మొదట టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 10-0-0. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మొదటగా చేరువారికి, సంవత్సరములోపల యెప్పుడు మాబస్సులలో ప్రయాణము చేయువారికి మైలు 1-కి మొదటితరగతికి 0-0-7 దమ్మిడిలు, రెండవతరగతికి మైలు 1 కి 0-0-4 దమ్మిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

(B) బీ, ఫాగము కర్మచేత టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 5-0-0 లు. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మొదటగా చేరువారికి, మైలు 1-కి మొదటితరగతికి 0-0-9 దమ్మిడిలు, రెండవ తరగతికి 0-0-6½ చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

A. or. B. ఏ, లేక. బీ, కర్మచేత టిక్కెట్టుకొనువారి కుటుంబమునకు లేక శాఖలకు, కర్మచేత టిక్కెట్టు అధికారముతో, మొదటితరగతికి 9 దమ్మిడిలు, రెండవతరగతికి 0-0-7 దమ్మిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలు చేయబడును.

టిక్కెట్టు 1927 సం॥ జూలై నెల 1 వ తారీఖు మొదలు యీ దినవ నడచారించినచోట్ల మా కంపెనీవారు నియమించిన ఏజెంట్లు లేక మాకంపెనీ శాఖలను అన్యబడును.

తాడేపల్లిగూడెం మా హెడ్ ఆఫీసులోను, గణపవరం, భీమవరం, ఉండి, పీఠవాసరం, పాలకొల్లు, అత్తిరి, మారుచేరు, అదంబు, అమలాపురం, ఏలూరు-లోను అన్యబడును.

ప్రతిరోజు మా కారులలో ఆంధ్రపత్రిక, హిందూపత్రికలు మా మొదటకుమట్టుకు నమ్మబడును.

N. B మొదట కానివారికి మామూలుగా మైలు 1 కి 0-1-0 చొ॥ మొదటితరగతికి 0-1-6 చొ॥ వసూలుచేయబడును. టిక్కెట్టు ముందు మొదటకు యిచ్చిన తరువాతను చొ॥ మొదట కానివారి కివ్వబడును. వివాదాది యితరసమయములందు మొదట ముందుగా తెలిపిన పీలుకొలదిన మైలు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ చార్జీ చేసి పట్లయిచేయబడును. మా రైలు సర్వీసు ఫలముల కోరువారికి పట్ల యిచ్చబడును.

ఇట్లు విన్నవింపు విధేయుడు.

కే॥ లింగస్వామి, ప్రొప్రయిటరు.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

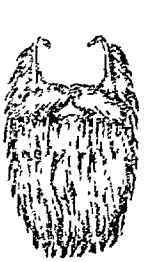
1927-6-27 తేదీ సాయంకాలము నెల్లూరు పురపంచర మం గౌరవరీయాలరు చేయవచ్చు రానుదాను పంతులుగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల విషయమై సువన్యవించిరి. పుర ప్రముఖులు చాలామంది విచ్చేరిరి. మ-రా-రా-శ్రీ వి. నర సింగరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి బ్రిటిషు పరిపాలన క్రింద భారతీయుల ఆర్థికదృస్థిని పూర్తియు దైనిక జీవితములో కా నలసిన ప్రతి పరికరమునకు పరదేశీయులపై పరాధీనత కల్గి యుండు దురవస్థనుగూర్చియు, వృత్తులు సంపత్తియులలో క్రమ క్రమముగ బంధనములేర్పరచి, తిరిగి లేవకండ నవనాడులు బంధించి, నైచింది. రాజకీయపరాధీనతతోనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విజయము సమాప్తికొందక ఆర్థికముగను, మానసికముగను కూడ భావనాదృష్టముగ వారి వివ్యాప్తప్రభావమునే మార్చివేసి ఎప్పటి కిని లేవకండనుటకు పక్కములందును జాతీయవాదులు పరస్పర భేదములతోను, అంతఃకలహములతోను కక్షలు వివాదులు పెంచుకొని దేశమునకు సరియగు మార్గదర్శకత్వము మాపక యింకను కక్షలు పెంపనెంచుట దేశద్రోహ మనియు, వివిధరాజకీయకక్షలవారు సామరస్యభావముతో కలసి పనిచేసిన గాని దాస్యనియత కలుగుట కవకాశము లేదనియు విశదీకరించిరి. బాంబాయిలో హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము గూర్చి వేయబడిన పునాదులు బలపరచుటకు మార్గ స్వరాజ్యపత్రిక వారు ఎదుర్చుట అనుచితమనియు బ్రాహ్మణేతరవాదులకు లగు పరస్పరాజులనాయకుగారు, ముఖ్యుగం చెట్టిగారు బ్రాహ్మణేతరలకు కాంగ్రెసు నేతృత్వమున మని యుద్ధోద్ధింపులలో అనర్థములేదనియు, కాని జాతిద్వేషముపై కుహనాజాతీయత పెంపొందించుట దేశానర్థమనియు బ్రాహ్మణేతరతే నూటికి 97 శత్రు వోలట్లు ఎన్నికలలో బాగుగ వివర్ణించియే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను పంపించియుండిరినియు, ఇప్పుడు శ్రీనివాస అయ్యంగారిపై ద్వేషములు యీర్ష్య అసహనములేవలన వేరుక దనియు, హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సామరస్యమునకు అన్ని రాజకీయకక్షలవారు కలసి కాంగ్రెసునకు బలముచేకూర్చినప్పటికీ బుర్రాకనీక తగిన పాతము చెప్పి లాంగ్డిసువచ్చును గాని వేరుమార్గము లేదని యు, సుదరాసు స్వరాజ్యవాదులు మంత్రిపదవులు స్వీకరించక ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలన నంతమొనర్చుటకు తగు స్థామతు లేక తలపడుట సుంకుట దేశకాలపాత్రానుసారముగ కుల కక్షలు ప్రజ్వలించుచేయు పాపము అధికారములోనుంచి కుల ద్రోయుటకు ఎక్కువబలము సమూహముకొనటకే గాని జేరు దురుద్దేశ్యములేవనియు, ఒకవేళ వారు పారబాలుపడినను కాంగ్రెసు కిదిటివారు తమ అభిప్రాయమును మాడ్చుకొనమని అభిప్రాయ వియ్యవచ్చుననియు, ఈ స్వల్పవిషయమును కొండం తలుచేసి కాంగ్రెసుపక్షములో చీలికలు కలుగచేయుట అక్రమ మనియు హార్మిమనుపంటి ఆంగ్లేయులు దేశనాయకులకు తోడ్పడుటకు బదులు లోపములకు గోరంతలు కొండంతలుచేసి విభేదములు కలుగచేయుట అక్రమమనియు, యంతటిసంబియెనను పట్టుదలలవలన సామరస్యభావముతో వివిధ కాంగ్రెసుకక్షలవారు దైవకమత్తముతో పనిచేయ వచ్చుననించిరి. పిమ్మట తూర్పుగోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యులకు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్వనారాయణగారు గ్రామపునర్నిర్మాణముగూర్చి యుపన్యసించిరి, నాయకులు స్వల్పవిషయములలో అభిప్రాయ భేదములు కలిగి అసహాయ నిరాకరణోద్యమమును ఏసితిమని ఏ గతికి లాగుకొనివచ్చి, చేసినపనియంతయు యానకాచి నక్కులకు పట్టినట్లుగా బుడొరలు కలహించుకొని దేశమును బూలో క్రసీపారి దురాదాష్ట్యమునకు వసలివేయుచున్నారనియు, మహాత్ముని అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ కాన్పిలులో ప్రవేశించినను, అక్రమజూడ విశేషము చేయునదిలేక బులో క్రసీని ఎదుర్చుటకు తగినంత బలములేక, ఒకరినొకరు తలకొని మిమ్మీపట్టు పట్టపట్టుకంటే, నాయకులు వివిధ రాజకీయపక్షములవారు మహాత్ముని నిర్మాకార్యక్రమమును అమలులోనికి తెచ్చి క్రితేషుడైన దేశబంధుదాసునకు ఆత్మకాంతి కలుగుటకు సర్వరాజ్యవాదులు అనున చేయకండ పడలిన గ్రామపునర్నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆగరలోపెట్టి, దేశములో నూతన

సంస్కరణమును, నరసింహ ప్రభావమును కలుగజేయుటనదిగా విన్నవించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై వివిధ సంఘములవారు పనిచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారే గాని ఒక్కరును యింకను కార్యరంగమునకు దిగి పనిచేయుట లేదనియు, గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు పూనుటకు, పాశ్చాత్య వాగరికతకు, భావములకు దామ్మలేక నవనాగరికభృందము గ్రామదులలోని, సిగరెట్టోను, కాఫీతోను, వివిధ విదేశీయ సాగుగలతోను వెడలిన లాభములేదనియు, నశించిపోవుచున్న వివిధ కృపాపరి కళలు, వృత్తులకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయుటకు అవసరమైన, అజ్ఞానముతోను కృంగిపోవుచున్న గ్రామవాసుని, కులకక్షలకుంచి, కోర్టుపాట్లను, దావాలకుంచి లేవదీయుటకు, కృషిపలుపుటకు నిరాడంబర జీవితము గ్రామమధ్యమున ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రతియువకుడు పూనినప్పటికీ గ్రామ నిర్మాణము కాగలదనియు, వివిధ గ్రామసంస్థలను నిర్మించి స్వతంత్రకక్షికై ఆధారపడియుండు కుగ్రామ వాస్తవ్యులకు నృత్తులు కల్పించవలసి యున్నవనియు, మహాత్ముని ఖిద్దరు సందేశముకంటే గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు జేరు సూతనూర్ణము లేదనియు, సహకార పరపతిసంఘములవారు ఖిద్దరు ఉత్పత్తికి మంచి ఏర్పాట్లుచేయుటకవకాశమున్నదనియు, గ్రామసంఘములు, పుస్తక భాండాగారములు, గ్రామపురోధివృద్ధికి తోడ్పడగలదనియు, పట్టాములలో రాజకీయ చాతాపరాము కలుగజేసినంతమాత్రమున దేశములో నూటికి 90 మంది గ్రామ వాస్తవ్యులకు, ఇట్టిలాభము కలుగజేరదనియు, సత్వర స్వరాజ్యోద్ధికి నాయకులు, యువకులు తగు కార్యరధానము నిచ్చి గ్రామదులలో పనిచేయుటకు ప్రోత్సాహముచ్చిననేగాని, అవసరకక్షతో యింకను దేశము అధోగతిపాలనననియు, కాన్పిలువాడ యిట్లు తర్కములు కావించుకొనుచున్నను కాంగ్రెసు అభిమానులెల్లడు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు గడంగ నలసినదిగా హెచ్చరించిరి. పిమ్మట రావుబహద్దరు టి. శ్రీనివాస రావుగారు సహకారసంస్థలోని లోటుపాట్లనుగూర్చి తెల్పి సహకారోద్యమమునకు విద్యాధికుల తోడ్పడవలసినదిగా ఉపన్యసించిరి.

* * * * * మాపురమందలి న్యాయవాది ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు మ రా.రా. శ్రీ తూములూరు వెంకటేశ్వరరామయ్య పంతులుగారు. అసహాయోద్యమరంభమునుండి పంతులుగారు ఖిద్దరుధారాముపట్టున జూపు నభిమానము ప్రకంపియము. ఇవీవల వారిగృహముందు 19-6-27 మొదలు 28-6-27 వరకుజరిగిన వారి ద్వితీయపుత్రికా కల్యాణముహూర్తన సమయమున ఖిద్దరువస్త్రముల విరివిగా సుపయోగింపబడినవి. వేదపాదలకు సంతుష్టిక నన్నదానము చేయబడినది పండితులు సత్కరింపబడిరి. ఆంగ్రవాల్మీకి వావిలికొలను సుబ్బారావు పంతులుగారును (వాసుదాసు)చూహూర్త సమయమున పెండ్లి మంబము నలంకరించిరి. ప్రతిసాయంకాలము సంగీత మురళీగాన హరికథాకాలక్షేపములచే పెండ్లియిల్లు శోభిల్లుచుండెను. మహూర్తదినమున మా యూరిలోని శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు రు 116 (నూటపదహేయ) సంస్కృత కళాశాలకు 50 గు, పట్టాటి విప్రవిద్యాలయమునకు రు 30 ను విరాళమిచ్చగలడెను. శ్రీయుతులు శివరామయ్య పంతులుగారి దాతృత్వము సంస్కృతవిద్యాభిమానము జ్ఞాపనీయము.

జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలు 25-6-27ది సాయంకాలము జరిగిన మీటింగులో శ్రీయుతులు మ రా.రా. శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు కాన్సిల్ అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ రెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ యం. అబ్బాయినాయుడుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా నుండు కాలములో గ్రాంబుజల అక్షయవార్ల యోగక్షేమముల చక్కగా విచారించబడునని సమ్మతమున్నాను

నాటక సంబంధ వస్తువులు

మా వద్ద నాటకసంబంధమైన నీనులు, డ్రెస్సులు, టోపీలు, న్నులు, ముఖమునకు వేయు పువ్వులు, అతి సరసముగ దొరకును. క్యాట్ లాగు కావలయు వాడు క్రి లా తపాల విల్ల పంపి

పిన క్యాట్ లాగు మనబడును.

K. NATHAMUNI & Sons,
No. 167, China Bazaar Road, Madras.

భక్తపురం

నాటకసమాజ వార్షికోత్సవము

భక్తపురం, జూన్ 27:—హిందూ శిక్షాప్రచారకలు ప్రముఖ వార్షికోత్సవము డా॥ బ్రా శేషగిరిరావు ఎం. ఎ. పి. హెచ్. డి. గారి అధ్యక్షత కింద ఆదివారము 20 వ తేదీన జరిగెను. శిల్పకళెట్ల గిరెటిగోగారు, రా॥ భీ తాడేపల్లి వెంకటకృష్ణ ముప్పంతులగారు, రా॥ వింజి రమణమూర్తిగారు మంపాక పాఠ్యతీర్థకాస్త్రీగారు తదితర ప్రముఖులు పాల్గొన సగ్గు విచ్చియుండిరి. నాటకకాలయంతయు శిండాలోను పూలతోను అలంకరింపబడెను. ప్రార్థనలు జరిగినపిమ్మట అధ్యక్షుడు “నాటకకళ-ఆ ధ్రు”లను విషయమున దీర్ఘముగ ఉపన్యసించిరి. నాట్యప్రయోగాభివృద్ధియందు ఆ ధ్రుం క్రిస్తు పూర్వము 300 సంవత్సరములనుండినుండ పాల్గొనియున్నట్లు భరతుని నాట్యకాస్త్రమునందు దెలుపబడినట్లు చెప్పి యిరు కను గుఱముగ కొన్ని శ్లోకముల నుదహరించిరి. నాటకకళకు కాలము వెళ్లె బుచ్చు వి నోద ముగ మాత్రమేగాక నవనాగరికతకు ప్రోత్సాహమొసంగి దేశమాతామృదును కాపాడగల ముఖ్యకళలలో నొకటిగ గమనింపవలె ననిరి. ప్రస్తుతము ఆంగ్లదేశములో నెక్కడ చచ్చింపబడుచున్న విషయ మేమన విలాసార్థము నాటములనుకొను ఆమెయారు నాటకరంగము లో శ్రీయుతేరవచ్చునా, ఇవివరకన్న డైన భారతదేశమునందు నాటకరంగములలో శ్రీయు పాల్గొనిరాయని. నాట్యకాస్త్రము నందు నాటకములు మూడువిధములుగ విభజింపబడినవి. పురుషులు మాత్రమే పాల్గొనునవి, శ్రీయు మ్రమే పాల్గొనునవి శ్రీయు పురుషులు గలసి పాల్గొనునవి. మర్త్యు నాటకములలో అనురూప, విరూప రూపానురూప అని మూడు తరగతులు గలవు. అనురూపములనగా మగవారే మగజేషములు ఆకువారే ఆడజేషములు జేయు నాటకములు. విరూపములనగ ముసలిజేషములకు యువకులు, యువజనజేషములకు ముదురులు జేయు నాటకములు. రూపానురూపములనగా శ్రీయుతేషములకు పురుషులు జేయునవి. కనుక యివిభాగముబట్టి గ్రామనాటకములలో శ్రీయు పాల్గొనేవారెవరు నిర్ణయదేయము కాని ఒకవిషయ ముజ్ఞాపకముంచుకొనవలెను ఆ రాచకమాలను అవలంబించుట ను జగగకుండుటకై కొన్ని నిబంధనలు నిశేషము లుండెడివి.” అని శేషగిరిరావుగారు ఉపన్యాసమునందు చెప్పిరి.

నాటకసంఘాధ్యక్షులగు న్యాయపతి శ్రీనివాసరావుగారు, కార్యదర్శి గుండుమొడ వెంకటసుబ్బారావుగారు శ్రద్ధలన ఈ సభయంతయు జయప్రదముగ జరిగెను. కార్యదర్శి నివేదికయందు భక్తపురములో నాటకసమాజము 30 సంవత్సరములనుండి యుండెననియు, ఉన్నం గుబ్బారావుపంతులు ప్రస్తుతము చీకటి దివానుగారు యీ సమాజమును స్థాపించిరినియు ముప్రసంగనటకలకు క్రి శే॥ కె. తిరుమలయ్యగారు. జయంతి కావేశంపంతులుగారు శ్రీ॥ వడ్డూరి అప్పారావు మున్నగు వారను దాని నెంతయు అభినందికై తెచ్చిరినియు చెప్పి కొన్ని కారణాంతరములచే సమాజముపని కొంతకాలము నిలిచిపోయెను. మూడేండ్ల కిందట కలక్టరుగనుడిన కాలగలు దొరగారు ఈ సమాజమునకు తగినప్రోత్సాహ మొసంగుటకై రూ 500 గ్రాంబు నొసంగిరి. శ్రీతాడేపల్లి వెంకటకృష్ణ ముప్పంతులుగారు కలపనొసంగిరి. ఈ కళయంభవిమానముగల చెండలరామ మూర్తిపంతులుగారు తదితరల కృషివలన నురల నాటకకాల నిర్మించి, అనుభవశాలురును సమర్థులుగు నులు పెక్కుండ గ్రామమునందుంటే వాటినుండి నాటకములకు ఆకుమన్నారనిరును ఈజరిలోను జిల్లా మంత్రిర. పాంకముగందు 21 నాటకములాడిరి. బాగుగధనముపూలయ్యెను. సంఘమువారికి ఖర్చులు పోను ప్రస్తుతము 150, రూ 500 విలువగల దుస్తులు గలవు. సభకమిష్టప్రోత్సాహ మొసంగుచున్న కలక్టరు గిరెటిగారికిని వెంకటకృష్ణయ్యగారికిని కార్యదర్శి కృతజ్ఞతచెప్పెను. పిమ్మట బి॥వె॥ జగన్నాథరావు, ఎం. సత్వనారాయణమూర్తిగారు నాటక కళనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఫలహోపాంతరము అధ్యక్షుని ముగింపు ఉపన్యాసముతో సభముగి నెను. రాత్రి సమాజమువారు రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించిరి. మల్లా శోకుల సత్వనారాయణగారు బి. ఎ. రామదాసు పాత్రను, దూసి నూర్యనారాయణ కాస్త్రీగారు కరీరుపాత్రను ధరించిరి. నాటకము యెట్టి వెల్లియులేకుండ కడురవ్యయగమండెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అమృత లింగాశ్రమము

అను హెడ్లింగ్ జూన్ 16 తేదీ గురువారము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని 17 వ శాసన మండలి కార్యమన నొక వ్యాస మనుచూచితిని. పేరాల గ్రామకర్తలముగా రగు శ్రీయుత రావుల లోకనాథం పంతులుగారు ఆవాసమును వ్రాసినారు. వారి రామనగరు అనుస్థలమును నాకిచ్చిన దాతలలో నొకరు. ఇచ్చి యిప్పటికి మూడు ఏడుసంవత్సరము లయినది. కాని యింతవరకు ఎన్నడును యింత శ్రద్ధగా మాగోష్ఠి విషయమై గాని మారామనగరు విషయమై గాని విచారించి యెరుగరు. వారితో వీరితో ప్రైవేటుగా మాత్రము ఏవోవో యనుచున్నారని యిప్పటికి పొగాకుకంపెనీ యిప్పటికి వచ్చినప్పటినుంచి తరుచు వినుచుంటిని. ఇంత బహిరంగముగా ప్రశ్నించుట చాలా సంతోషము. యానర్తసంజాయిషి చెప్పుటకు సంసిద్ధుడను.

వారు కోరిన ప్రశ్నలు ఎవ్వయన

1. "అమృతలింగాశ్రమమువారు గాని మరియొకరుగాని గోపాల కృష్ణయ్యగారు నిర్ణయించిన మరతులు ఒప్పుకుని ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చినచో రామనగరు నందలి స్థల మిచ్చుటకు గోపాలకృష్ణయ్యగారికి పిలుగునా?

2. ఈస్థలమెరిది? ఎందునిమిత్తము? ఏవిధమున ఏ యేర్పాటులతో గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యీస్థలము రాబడి నది?

3. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఈ స్థలము స్వేచ్ఛానుసారము ఉపయోగపర్చుతగునా?

4. "ఆంధ్ర విద్యాగోష్ఠి యను సంఘ మిప్పు డెచ్చట యున్నది?

5. సభ్యులెవరు?

6. ఏమిపని జేయుచున్నది?

7. దానినిమిత్తం ఆర్జింపబడిన సొమ్ము లేమి కావలెను? ఇది ప్రశ్నలు. తల్లిమ్మా వ్యాసమంతయు కొన్ని ఆయథార్థములతో కూడిన ఒకరకం చరిత్ర. ఇందలి యథార్థములేవో అవికూడ యథార్థమే యెప్పుడు.

ప్రశ్నలలో ముందు 4 మొదలు 7 వ సంఖ్యవరకు జవాబు మనవిజేసెదను.

(4) ఆంధ్రవిద్యాగోష్ఠియను సంఘము శ్రీరావుల లోకనాథం పంతులుగారు మామపెచ్చట నున్నది యని యనుకొనుచుండిగో యిప్పుడును అచ్చటజేయున్నది. మొదటివారికి "కొన్ని కాసిత్తులు"లో గలబడినవని వ్రాసినారు. ఆకాసిత్తు ములందు యిప్పటికిని నిచ్చియున్నది.

(5) "శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశ్వర రావు పంతులుగారు నడిపింపి లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు" "నేనున్న" "మరికొందరు" సభ్యులని మున్ను నేదెల్పినప్పుడు శ్రీ. లోకనాథంపంతులుగారు తృప్తిజేసి యున్నామని తాత్పర్యము వ్యాసమునందు గనుబర్చిరిగదా. నాకు ఇప్పటికిని సభ్యులే. ఇతరులమాటయేలే? శ్రీ నాశ్వరరావు పంతులు సభ్యులుగాని సంస్థ యాగంధ్రలోకమున నెచ్చటను గానరాదు. జాతీయసంబంధమైన ప్రతిప్రయత్నమును సమర్థులు చేపట్టి అనవగ్యము నాగించని, ఆయన ద్రవ్యసహాయము లేనిదంటూ యీ ఆంధ్రలోకమున లేనేలేదు. ఏదో కొంత ద్రవ్యసహాయము చేయుచుండును. నెంటునే ఆసంస్థకు సంబంధించినవారు వారినామమును సభ్యుల లిస్టులో వ్రాసుకొందురు. ఇట్టి అప్రధానములందు ఆయన పభ్యుత్వపు పని యెంతవరకు వుండునో ప్రతిసంస్థకు జయమును గోరుచు ఆశీర్వదించును. మాగోష్ఠియందును అంతే. శ్రీనరసింహారావు పంతులుగారు నిరంతరము మా గోష్ఠియొక్క కష్టవిఘ్నముల నరయుచునే యున్నారు. సహాయ మొనర్చుచున్నారు.

(6) గోష్ఠియొక్క ఉద్దేశ్యములలో.

"3. ఆంధ్ర ప్రజలయందుసన్మార్గ జీవనమును వృద్ధిపొందుటకు ఆకర్షకముగ సగుస్త సాధన మార్గముల నవహించుట" అనివున్నది. (గోష్ఠివిభంగము రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసులో నుండును) ఇతర యుద్దేశ్యము లెన్నడు నడిపించుట భీలులేనని తోచి ప్రస్తుతము ఈ ఉద్దేశ్యమును లక్ష్యమునందుచుకొని ఈరామనగరు పంతులుల వైపును రానివ్వదగిన అలయు నిర్మాణము చేయుటకు ముగింపులయ్యుట ఒకలక్ష్యముగా నుండెడిని గ్రామము పూర్వ నిర్మాణము అనుపనులు జేయబడుచున్నవి. శ్రీగార్తా విభాగములను నిర్ణయించి నిర్మాణ కార్యక్రమమున నియంత్రించుట యీ గ్రామ నిర్మాణమునకు లక్ష్యమును. ఇంతియు నిర్ణయింపబడినదిగాను అప్పటివైతా నివారణ, మాంసభక్షణ, మదపానములు నిర్ణయించి, ఇందు మొదలైనవి మరలను. ఈ రామనగరు గ్రామమున స్థలము కోరువారు యీ మరతు లంగీకరించవలయును.

అమృతలింగాశ్రమమువారికి జెప్పిన మరతులను నిబిడే. ఇట్టి మరతు లంగీకరించి ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చినవారితో ఆ గ్రామరూపము యేర్పాటుజేయుట మాగోష్ఠియొక్క పని. ఇది సన్మార్గ జీవితమును వృద్ధిపొందించుటకు కామా? ప్రభుమును యేర్పడిన యుద్దేశ్యముల కిది భీన్నమా? (7) గోష్ఠి నిమిత్తం ఆర్జింపబడిన సొమ్ముల గోష్ఠియొక్క 22, 23 నిబంధనల ప్రకారము విచారణకర్త స్వాధీనముపై వినియోగింపబడుచుండును.

ఇక (1), (2), (3) ప్రశ్నలు రామనగరు స్థలయొక్క యాజమాన్యమునకు సంబంధించినది. దాతలు వ్రాసియిచ్చిన రిజిస్టరు దస్తావేజులలో వాక్యము లుదహరిస్తే అవి కొంతటేలు బడగలవు.

దస్తావేజులో ముఖ్యమైన పేరాయెదును:—

"పేరాల గ్రామములో మనిపల్లె లింగయ్య వస్తే రాల పేర పట్టాగల్గి మా స్వాధీనానుభవములలో వున్నటువంటి పే ద్యూలు దాఖలా 200-0-0 రెండవందలదూపాయిలు కిమ్ముటేనే కేరీమరకభూమిని శ్రీమదాంధ్ర విద్యాగోష్ఠి అనుపేరుతో రిజిస్టరుకాబడినపీఠమును సమర్థులములలో స్థాపించుటకై మేము మాయొక్క-పనసూర్తిగా సదరుపీఠముయొక్క విచారణకర్తలగు మీకు యారోజున దానపూర్వకముగా స్వాధీనపర్చుడమైనది. ఈ భూమిని సదరు శ్రీమదాంధ్ర విద్యాగోష్ఠికి సంబంధించినపనులకుగాని లేక తత్పర్యములయిన పనులకుగాని పుపయోగపర్చుటమాత్రం దానాదము విక్రయాది సంపూర్ణహక్కుతో మీకు అనుభవించుటకు మేముగాని మా వారసులుగాని యెన్నటికి యేవిధమైనతగాదా చేయనలసినవారముకాము. శిస్తు యంతటనుంచి మీరే చెల్లించవలెను".

యితే ప్రశ్నలకు జవాబు:—

(1) వ ప్రశ్న:—గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిర్ణయించిన మరతులు గోష్ఠియొక్క మూడవయుద్దేశ్యము ననుసరించి గోష్ఠి చేయుచున్న పనిననుకరించునది. కావున అది ఒప్పుకుని ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చిన రామనగరునందలి స్థల మిచ్చుటకు పిలుగునా? కాదా? చదువరులే నిర్ణయించుదురగాక.

(2) ఈస్థలమెరిది? చదువరులే నిర్ణయించెదరుగాని దానిమిట్టబడిన తరువాత దాతలది మాత్రము కాదు. దస్తావేజు గూడ నిర్ణయించగలదు. నే నేల యిది చర్చించవలయు?

(3) గోపాలకృష్ణయ్యయొక్క "స్వేచ్ఛ"లో బుట్టినది గోష్ఠి అయివున్నది. ఆస్వేచ్ఛలో వింకప అనేకములు పుట్టి యుండవచ్చును. ప్రస్తుత మవి అనవసరము. గోష్ఠిని అనుసరించుట గోపాలకృష్ణయ్య స్వేచ్ఛ ననుసరించుటయే, "ఆత్మానైపుత్రనామాసి" అను వ్యాయముచేత. గమక యంతముట్టుకు గోపాలకృష్ణయ్య స్వేచ్ఛానుసారము" స్థల ముపయోగపడవచ్చునో లేదో "చదువరులే నిర్ణయించగలరు."

ప్రశ్నలకు యథార్థమైన జవాబులు పూర్తిఅయినవి. ఇక చరిత్రయు అంతటి ఆయథార్థములును.

నేను ప్రప్రచురమున నొక విద్యావిషయకమైన యాశ్రమమును యేర్పాటుచేసుకొనవలెనని నాన్ కొ-ఆపరేషను పుట్టకముందే 1920 వ సం॥ ప్రారంభములో ప్రయత్నించి గనర్న మెంటువారికి స్థలము పరఖాస్తుజేసితిని. దాదాపు 18 యకరములు కొరెతిని. నిమ్మజాతులవచ్చు నితరుల కంతభూమి యివ్వ రినియ, యేదైనా యొకసంఘరూపమునకై యివ్వ నప్పుననియు పలువురు దెల్పగా యిట్టి యుద్దేశ్యముగల నా స్నేహితులు యిద్దరుముగ్గురితో నొకవిద్యాపీఠ గోష్ఠిగా నేర్పడి దరఖాస్తుజేసిని. నుం కల్వెరు వారనారుగూడ నిట్లే సలహాజెప్పుచు గోష్ఠిని రిజిస్టరుచేయించి దరఖాస్తు జేస్తే ఆలోచిస్తామని ఆర్డరు ఇయ్యచేసిరి. అట్లుచేసిని. కొంతకాలమునకు మంజూరై, అప్పుడే శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి సంచారము జరుగుటయ, కలకత్తా ప్రివేట్ కాలేజిలో నాన్ కొ-ఆపరేషన్ తీర్మానమును ఆంధ్రుల తరపున నేను ముసదురుచుయు కారణములుగా ఆ సుంజూరు వెంటనే దగ్గుజేసిరి. అప్పుడే ఏదోగా ముగిసిపోలితి నివ్వహారము ప్రారంభించి నేనందు విషయముగా పాఠ్యములు లేనిదినిచిని. ఏరాల పేరాల గ్రామము అప్పుడు నాయందు వచ్చియు మరతయందునున్నది అప్పుడు మిగిలిన శ్రీయుత రావు సాయులు రావుల నిర్మాణపు సమయముగా మారామనగరు స్థలమును నా నీ ఎంకే.సి.టి. డివిజనులయల మునివాని దిల్లీ వారికి స్థలమునున్న కొన్ని రెగాయిదాయి ఉన్నవి మీయందు వారికి నార్మిల్లభూమిన్నది నిరాడిగితే దాన మిచ్చునప్పుడు తగాదాలు జావును గాన అది అనుగనలసినదని

సరసముగా నన్ను హెచ్చరించిరి. అంతట నేను ఒక సత్కార్యము నిమిత్తముని యాచించగా, శ్రీయుతులు మనిపల్లి లింగయ్యపంతులుగారు యినునూరి సుదర్శనముగారు గుద్దంటి శీతారామయ్యగారు నిర్మలమైన మనస్సుతో యేప్రశ్న లడుగకనే తక్షణం అంగీకరించి జాతీయవిద్యాభిమాన మెట్లున్నను ఆకాలస్థితిని బట్టి నాయందలి వాత్సల్యభావము తప్పని సరియైన తరువాత శ్రీ లోకనాథంపంతులుగారు వప్పుమని దస్తావేజు వ్రాయించు నేరమాత్రం కించిర్చు బాగా తగాయిదా చేసిరి. యిది "మాత్రమే" అనుశబ్దమును వ్రాయుచుని "విద్యాగోష్ఠివారుగాని గోపాలకృష్ణయ్యగారుగాని విద్యాగోష్ఠికై ఉపయోగపర్చునిచో" ఎట్లని వారికి భయము తోచుటవల్లనే "తత్పర్యములకు పనులకుగాని" అనుపదమువ్రాసి దానితరువాత "మాత్రమే" అనుపదము వ్రాస్తే యేభయములేదని శ్రీ. లోకనాథుని వెంకటాద్రి పంతులుగారు వస్తేరా తెలియజెప్పిరి. ఈ శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులుగారికి యెల్లప్పుడు నన్ను గూర్చి మనసులో నేమండెనోగాని రామనగరు స్థలమునుగూర్చిన యాజమాన్యము గోపాలకృష్ణయ్యకు స్థిరముననేమో యనుబాధ ఈయితరదాతలు ఎవ్వరు అనుభవించలేదు. వారికల్లా స్థలము సద్వినియోగము కావలయుననియే కోరిక. అందువల్ల అప్పుడు యాజమాన్యమును గూర్చినవాడన రానేలేదు. పైగా అప్పుడు చీరాలపేరాల గ్రామప్రజలకు గోపాలకృష్ణయ్యయొక్క నేర్పడుచున్న వాత్సల్యభావవిజృంభణము అట్టిప్రశ్నకు తావిచ్చునా? దైవికమనస్థితిగతులుగూడ నాలోచింపవలయును. గమక ఒకవేళభగవత్ప్రసాద వ్యతిరేకమై అనుకున్నట్లుజరుగక యీ స్థలము ఎవ్వరైన ఒకసత్కార్యమునకుగాక స్వాధీనముగా స్వంతపనులకు వినియోగింతుకేమో అనుభయముమాత్రము దాతలకు సహజము. యజమాని ఎవ్వరైననేమి? స్థలము సద్వినియోగముగదా కావలసినది. శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులుగారికి గోపాలకృష్ణయ్య యాజమాన్యమైతే కొంతఅమాంతము కూలుతుంది. విద్యాగోష్ఠికే ఉండవలెనునుమా అను తాత్పర్యము ఆ రోజున ఉండి యుండినయెడల దస్తావేజురిజిష్టరే అయివుండెడిదిగాదు. నేను దానమును స్వీకరించెదో యందుకువాడనుగాదు. ఆరిజిష్టరురోజున నేనుదప్ప గోష్ఠివారవ్వలైన వీరియెదుట గనబడిరా? వీరినెవ్వరైన ఎప్పుడైన అదివరకుగూడ భూమి మాగోష్ఠికి యివ్వవలసినదని అడిగియుండిరా? ఆకాలములో సర్వదా గోపాలకృష్ణయ్యస్వరూపమే వీరికల్పయెదుట కట్టియుండెను. గోపాలకృష్ణయ్యగూజమాన్యమే మీకంతయును. లేకపోతే ఆయనస్వప్నించిన గోష్ఠిముట్టుకు ఎంతటి భూమి అని శ్రీ వెంకటాద్రిపంతులుగారు అప్పుడే చెప్పియుండుదురదా? అది అప్పటిప్రశ్నయేకాదు. అట్లునుట అయథార్థము.

ఇక "అనేకప్రానులుకేసి, నూరుగోవుములుమంటపము, ఒకకోనేరు, ఉద్యానవనము" నేను కట్టిస్తానని చెప్పినానను మరయొక ఆయథార్థము. ఈ వాక్యము శ్రీపంతులుగారి యూహాగోపాలయందు ఉత్పన్నమైనది. నేనంత పెద్ద ఎత్తునప్పుడు ఎత్తనేలేదు. అయితే శ్రీ పంతులుగారి అనుగ్రహమే ఆ కాలమున మాయెడ తిన్నగానుండి చీరాల ముగిసిపోలితి వ్యవహారము జయప్రదముగా జరిగియుండినచో నిశ్చయముగా ఇవన్నియు ఈ రామనగరున ఏర్పడియుండెడినే. యంతకు అట్లుజరిగియుండలేదు. ఈ రామనగరుస్థలము పిమ్మాలిదాఖలా 18 యకరముల 90 శేంట్ల భూమి. దీని కానుకొని యున్న వక 80 శేంట్ల భూమి శ్రీ కలెక్టరుగారికి దరఖాస్తుజేసి గ్రామనిర్మాణమున అనియే వారితో జెప్పినేనుకొంతకాలముక్రిందల సంపాదించినాను. నాకాయ 18-90 ట్లభూమియివ్వగా దాతలు చెరి రెండున్నర యకరములు మొదట అట్టేదెట్టుకొనిరి. శ్రీ పొగాకుకంపెనీవారు మారామనగరు సరిహద్దుకు వేంచేయడమతోకే, ఒక్కయినునూరు సుదర్శనంగాను తప్పకత్తిమ్మవారందరు లెను భూమిని కంపెనీకి అమ్ముకొనిరి. అప్పటినుంచి ధరలు పెరిగినవి. నాకిచ్చిన య 18-90 ట్ల దస్తావేజులో ముత్తముకి ముత్తురు 200-0-0 వేయబడ్డది. యిప్పుడు ప్రయత్నకరమును అంతిమమించి ధరగడిగియున్నది. అందుచేతనే రామనగరుమీద కెదిల్చుప్రద అనుగ్రహము అందరికి గలుగుచున్నది. అందుచేతనే రామనగరు యాజమాన్యవిమర్శకు బయలుదేసినది.

అందుచేతనే గూడ చీరసానులకు యిజ్జాస్థము యివ్వకుని కొందరు క్రమగర్హితతోసహా మరి యివ్వమని శ్రీ పంతులుగారు నెలచిచ్చిన "మిర్రలు" నిర్మింపల యడిగినారు విక్రమగర్హిత లేదనిన్ని, వైసావిహారించబడిన మరతులన్న జెప్పుటతోడనే సద్దుకున్నారు. "భాగ్యిగానున్న స్థలములో దాన విక్రయాద్ధుల తేకుండా

యచిత్రములు (ఈపదమున 20 మెము) పంపియ్యెను. అర్థమే చేతిము తెలిసివారు అనిగా ఖిద్దురు వస్త్రధారణము అస్పృశ్యతా నివారణ వగైరా ముఖ్యమునకి చేచితములని పెద్దలు చెప్పుచున్నారని గమక అవి తెలిసినవారని. అది బహుశ శ్రీ పంతులుగారి అర్థమే యందునా? (చేచితముగా యిళ్ల నిర్వహణ వారని వారి అర్థమేమి?) నీవలకు" యివ్వమంటే నేను లేచిచెప్పిననుట ఇంకొక అయధార్థము. అమృతలింగా శ్రమములు వగైరాలకు యివ్వకూడని స్థలం వీరసాదల కివ్వ వచ్చునుట యేమిటో? కాని దానవిక్రయార్హత లేకుండా యచిత్రజాలకు (నాయనమున) యివ్వకు యీక్షణము స్థల మిచ్చుటకు సంసిద్ధుడను. ఈవిషయము ఈ గ్రామములలో ముప్రసిద్ధ దేశసేవకులకు చీరాల, చంగయ్య పంతులుగారి రెండు చురు. ఏమకకు లేకుండా చేచితముగా వీరసాదలకు స్థలమిస్తే ఎవరైనా ఒకమహామభావును ఏజెంటుగా ఏర్పడి వారలకు కొంతమొదలు చెలికొనిపెట్టి స్థలము తీసుకుని పొగాకు కం పెనివారికి అమ్ముకుంటే నేనేమి తేయగలను? ప్రధనుమన ఏర్పడిన యుద్ధశక్తులకు భిన్నముగావా?

అలయనిర్మాణ మింకను జరుగలేదు. నా శరీరమందలి అస్వస్థతయు పంచులను నేనందులోకి రానిచ్చెదనుటయు యింకొక కారణాంతరములు ఈనిర్మాణమునకు అడ్డుతలు చున్నవి. శ్రీ పొట్లగారి వెంకటేశ్వరుల రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఆలయము కట్టించు విషయమై యిది వరకంత "నాదావిదులు" జరుగలేదు. యిప్పుడు జరుగకుండా ఆగివడిచేదు. వారికి మాయం దనుగ్రహ మతిశయించినపుడు నా రక్తుల యేదేయగలరు. వారిసహాయము ఆలయనిర్మాణముపట్ల లేకపోయెను.

ఈ రామగరున ఒకచాలీయ విద్యాబ్రతిష్ఠాపన రూపమాన ఏర్పాటుచేయుటకు చాలా ప్రయత్నించితిని.

1 శ్రీయుత వున్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి తోను శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారితోను వారిశారదానికేతన మిచ్చుట స్థాపించుమని అనేకసార్లు మనవిజేసితిని. వారు వద్దెరి.

2 వారి ఆశ్రమముతో బాటు, దీనినిగూడ, తీసుకొనమని శ్రీయుత డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యులు సుబ్రహ్మణ్యం గారితో మనవిజేసితిని. వారురకొనిరి.

3 శ్రీయుత నల్లపాటి హనుమంతరావుగారితో వారి శ్రీకృష్ణాశ్రమ మిందే రావుచేయమని నేడితిని. వారికి వల నుపపదాయె.

4 పోనీ, యేమరతులు లేకుండా చీరాలపేరాల గ్రామములనుండి దేశసేవచేయుచు జైలుకువెళ్లినవారిలో కలమునకు ఒకొక్కరి చొప్పున శ్రీ యుక్తులు చీరాల రంగయ్యపంతులుగారు, గోపాల్ సాహెబుగారు యసుమారి సుదర్శనంగారు, ఒక వైద్యుడు, ఒకకాపు, ఒకశ్రీ అలమేలమ్మగారు వగైరాగార్లకు యివ్వమచ్చినవారలకు స్థల మిచ్చుటకు ఒక్కొక్క యకరముగాని రెండుగాని అవసరము నుపట్టి యిచ్చెదనంటిని. విక్రయార్హత లేదనగా అది సాగదయ్యె.

5 శ్రీయుత గొల్లపూడి శీతారామశాస్త్రిగారితో, తమయివ్వమచ్చినరీతి దేశభక్తుడయినను ఈ స్థలము దీసికొని వినియోగించుమంటిని. వారును అంగీకరించరైరి.

చివరకు రావనగరు అనుపేరు 'పార్థకపరుమటకై' శ్రీ రామాలయము కట్టబడిఅయినవెంటనే శ్రీ స్వామివారికే యీ స్థలమునంతయు సమర్పించి వారికృపాకటాక్షముననే పైవరతులతో గ్రామరూపమేర్పడ వేదుకుని కృతార్థుడనుగా నిశ్చయించుచున్నాను. నా "ఒక్కయిల్లుమత్రమే" యనునది రెండుమూడు పాకలు గలిగియున్నది. నేనును, గోష్ఠితాలూకు "పండితులు" "సాధకులు" "పాపకులు" (అందరి సభ్యులపేర్లు) కొందరుగూడ యిచ్చుట అప్పడప్పుడు నివసించుచుందురు. మేమును శ్రీ స్వామివారును మీవరతు లంగీకరించుమహాభావులెవ్వరైనవనీ వారును ఈస్థలమునకు రావనగరు అను పేరు సార్థకముచేయగలరు. ఇట్లు జాతీయ విద్యాప్రతిష్ఠాపన జరుగక మూడవయుద్ధశక్తులలో "సన్మార్గజీవనము" అనునంశమును ఉద్దమింపబడినది. రామనగరుయాజమాన్యము ఎవరిచైలేనేమి? స్థలముమాత్రము సద్వినియోగ మేకాగలనని ఆంధ్రలోకమునకు, జాతలకు, శ్రీపంతులుగారికి గట్టిగా ఆభయ మిచ్చుచున్నాను. నాశరీరసిద్ధి ప్రస్తుతము అవసానము ననుకరించుచున్నది. నేను మరణించులోగా తప్పక శ్రీ కోదండరామస్వామివారికి యీ యావత్తు భూమిని అర్పించి అట్లు దస్తావేజువాసి పిమ్మట ప్రాణములనునదలగలనని యిందుకు సంబంధించినవారికందరికి ప్రమాణపూర్తిగా విన్నవించుచున్నాను. ఒకవేళ నామరణము నకుపూర్వము యిదిజరుగకపోయినచో, యిదియేనావిల్లుగాభావించి ఆంధ్రమహాశయులు దీనిని కైలింతురుగాక! శ్రీస్వామివారికి అర్పణము జరుగనను నాప్రతిజ్ఞ శ్రీ లోకనాథం పంతులుగారికి తృప్తిగలుగజేయగలవా? ఆ శ్రీరామచంద్రమూర్తియే శ్రీ పంతులుగారి సంకయముల నివారణ జేయుగాక!

దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

"స్వరాజ్యసంపాదనకు నిరోధకరమైన ప్రతివిషయము లోను ప్రభుత్వపుచర్యలుగాని, తదితరచర్యలుగాని నిరసంకల్పముతో ప్రతిఘటించుటయును, జాతీయాభివృద్ధిదాయకములగు విషయములలో సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయశాసనసభలలో స్వసామర్థ్యవలంబనపద్ధతినే కాంగ్రెసువారు లుపరింపవలెను. 1926 సం. డిసెంబరు 27 తేది అఖిలభారత కాంగ్రెసువారి 5 వ తీర్మానములోని (సి) (డి) (ఇ) (యఫ్) క్లాజులలో నమోదుచేయబడిన ప్రయోజనముల సాధించుటకై మంత్రివర్గముల వారియొడ అనుకూలభావము వహింపవలసి యున్నదని ఆయా శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారులు అభిప్రాయపడునంతవరకు గాని, లేదా జాతీయవాంఛితముల గవర్నమెంటువారు మంజూరు చేసినట్లుగా కాంగ్రెసువారు కాని, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు గాని అభిప్రాయపడునంతవరకు, శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారులు, మంత్రివర్గపులను గాని, ప్రభుత్వమువారు ప్రధానముచేసెడి యితర ఉద్యోగములను గాని అంగీకరింపగూడదని ఈకమిటీవారు తీర్మానించుచున్నారు."

ఈ పైతీర్మానమును శ్రీయుత జార్జి జోసెఫుగారు రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో ఉపపాదించు నట్లుల చెలియుచున్నది. గత శాసనసభా ఎన్నికలలో చెన్నరాష్ట్రములో కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎక్కువమంది జయమొందిన ప్రకటింపబడి నప్పటినుండియు శ్రీయుత జార్జి జోసెఫుగారు కాంగ్రెసువారే మంత్రివర్గపులను స్వీకరింపవలయునని తీవ్రమగు ఆందోళన సలిపినవిషయమై పత్రికాపాఠకులు మరచియుండరని మా నీళ్ళయము. ఆస్పరము గలిగినపు డెల్లను వీరు యిదే అభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుచునే యుండిరి. వీరి యొక్కతీర్మానము చెన్నపురిశాసనసభలో స్వరాజ్యవాదులు అనుబించినపద్ధతికి చాలఅనుకూలముగా నున్నదని ప్రత్యేకముగా చెలుపనక్కరలేదు. దేశమంతయు మద్రాసు శాసనసభలోని స్వరాజ్యవాదులచర్యను తీవ్రముగ నిరసించుచుండ వీరు మాత్రము వారిమామూలుధోరణిని వదలకుండుట చాలశోచనీయముగా నున్నది. జాతీయవాంఛితములను ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేసెదరనుమాట గగనగుమమైనది. దేశపరిస్థితులుమారి జాతీయచైతన్యము దేశమందంతటను విజృంభించి ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తిడిగలుగజేసినగాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజావాంఛితములను ప్రసాదించుట కొప్పుకొనరు. అంతవరకును అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారుగాని అఖిలభారత కాంగ్రెసు వారుగాని శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారులు మంత్రివర్గపులనుగాని ప్రభుత్వమువారు దానముచేసెడి యితరఉద్యోగములనుగాని అంగీకరించుట కొప్పుకొనరు. కాని పైతీర్మానముప్రకారము 27-12-1926 తేది దేశీయమహాసభలో తీర్మానింపబడిన 5 తీర్మానములోని (సి. డి. ఇ. యఫ్.) క్లాజులలో నమోదు చేయబడిన ప్రయోజనముల సాధించునీమిత్తమై మంత్రివర్గమువారియొడ అనుకూలభావము వహింపవలయునా లేదా అను విషయతీర్మానము ఆయాశాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారులకే వదలివేయుటవలన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారికిగాని, అఖిలభారత కాంగ్రెసువారికిగాని శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారుల చర్యలపై ఎంతమాత్రము అధికారముండజాలదు. వీలనన శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారులు 5 తీర్మానము (సి) (డి) (ఇ) (యఫ్) క్లాజుల సాఫల్యమునకై వారు అనుబించి పద్ధతుల నన్నిటిని కారణములుగా చెలుపుదురు. ఈతీర్మానము ననుసరించి శాసనసభవారికే వారి అభిప్రాయానుసారముగా మెలగుటకు అధికారముగలదు. కనుక మంత్రివర్గపులనుగాని లేక ఇతర ఉద్యోగపదవులనుగాని వారు నిరాటంకముగా అంగీకరింతురు. ఇంతమాత్రమేగాక వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులవిషయమై చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభలోని కాంగ్రెసుసభ్యులు సానుభూతిని చెలుపుచు ప్రభుత్వమువారిని నిరోధింపవలసిన బాధ్యతలేదు. ఏరాష్ట్రమున కారాష్ట్రము స్యాతంత్ర్యమువహించి దేశములోని కట్టును తొలగించుటకు ఈ తీర్మానము సహాయపడునేకాని జాతీయవాంఛలకు ప్రభుత్వము నేమాత్రము లొంగదీయుటకు ఈ తీర్మానము సహాయపడజాలదనుట నిర్వివాదాశ్చయము.

మనము సహకారాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమును దినదినమునకును నిర్వీర్యముగను దరిద్రురాలిగను మార్చుటకు పన్నుగడలు పన్నుచున్నారు. రెంగాలు ఆర్థికసెన్సుచట్టము క్రింద నిర్బంధించినవారిలో యిద్దరికి, వారిని కని లేక పెంచి పెద్దవారినిచేసినవారు జీవయాత్రను జాలించి పరలోకమునకు బోవ నుద్ద్యుక్తులైయున్న సమయమున ఒండొరులను కడసారి వారిభౌతికనేత్రములలో చూచుకొను మహాభాగ్యము ప్రసాదించవలయునని కోరగా ప్రభుత్వమువారు నిర్దయులై వారికోరికలను నిరాకరించిరట! మృతశయ్యపైనున్నవారికి ప్రభుత్వమువారు కొంత యాదరణమాపినంత తనే దేశములో రాజకీయాందోళనములు హెచ్చునా? ప్రభుత్వమువారు ప్రాణప్రమాణసమయములో ప్రసాదించనివరము కరుణామయుడగు పరమేశ్వరుడైనను వారి నూత్నునేత్రములతో వారి పుష్కలమమమ భాగ్యమునకి వారి ఆత్మలకు శాంతి నొసగుగాక! దేశములోనుండు యితర యువకులయందుండు జాతీయవీర్యమును రూపుమాపుటకై ప్రభుత్వమువారు ఈకూరహృదయమును జూపుచున్నారు కాబోలు! దేశదారిద్ర్యము

మున ఒండొరులను కడసారి వారిభౌతికనేత్రములలో చూచుకొను మహాభాగ్యము ప్రసాదించవలయునని కోరగా ప్రభుత్వమువారు నిర్దయులై వారికోరికలను నిరాకరించిరట! మృతశయ్యపైనున్నవారికి ప్రభుత్వమువారు కొంత యాదరణమాపినంత తనే దేశములో రాజకీయాందోళనములు హెచ్చునా? ప్రభుత్వమువారు ప్రాణప్రమాణసమయములో ప్రసాదించనివరము కరుణామయుడగు పరమేశ్వరుడైనను వారి నూత్నునేత్రములతో వారి పుష్కలమమమ భాగ్యమునకి వారి ఆత్మలకు శాంతి నొసగుగాక! దేశములోనుండు యితర యువకులయందుండు జాతీయవీర్యమును రూపుమాపుటకై ప్రభుత్వమువారు ఈకూరహృదయమును జూపుచున్నారు కాబోలు! దేశదారిద్ర్యము

చదరంగపు పోటీపరీక్ష

కేశవరావుగారి జ్ఞాపకార్థమై విజయనగరమున జరిగిన యావద్భారత చదరంగపు పోటీపరీక్షయందు గెలిచి రజతపాత్రము పొందిన, వి. ఆర్. చెరు కూరిగారు.

యింద్రాణ బాలసు బ్రహ్మణ్యంగారు

ఆంధ్రులు:—చెన్నరాజధానిలో కెల్ల నీమే ప్రథమ బాలభటోపాధ్యాయుని. జూనియరు సర్టిఫైడు స్కూలు సూపరింటెండెంటుగు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారి సతీమణి. ఆస్కూలు విద్యార్థులను ఈమె, బాలభటులుగ తయారు జేయుచున్నది. రాజమహేంద్రవర యువతీజన సమాజ కార్యదర్శిని, దేశసేవాభిలాషిణి.

నకు అనుకూలపడులాగున రూపాయ మారకమును 1 పిలింగు 6 పెంసులుగ చేసినవిషయమై కేదగ్రవాచ నవసరములేదు. ఇది అంతయు దేశీయులుమాపుచున్న సహకారభావమునకు ఫలము గనున్నది. కనుక శ్రీయుత జార్జి జోసెఫుగారి తీర్మానము అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభలోని ఆంధ్రసభ్యుల యాదరణమును బొందకుండుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

జమ్మలమడుగు. వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి.

లాహోరు, జూను 30—లాహోరు హిందువులు పురపాలక సంఘ ఎన్నికలను బహిష్కరింపకుండుటకు నిశ్చయించినందున ప్రభుత్వమువారు 26, 28 జూలై తేదీలందు ఎన్నికలు జరుగునట్లు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె)

25 దావాలో రిజీవరు కోశ్ల పత్రి శివకామ సుందర రావుగారివలన బహిరంగమైన వేలములో విక్రయించబడును. పాటపాడువారు పాటకుముందు రు 500-0-0 ధరావతువుంచి పాట కొట్టి వేసినయెడల పెంటనే $1\frac{1}{4}$ వంతు సొమ్ము రిజీవరుగారికి చెల్లించి మిగతాసొమ్ము 15 రోజులలో చెల్లించవలెను. యితర వివరములు పాటకాలమందు తెలుపబడును.

బందరు } కోశ్ల పత్రి శివకామసుందర రావు
24-6-27 } రిజీవరు.

గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు:— నేటి వినయ గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు చెన్నపురి విచ్చేరి.

మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు:— ఆర్. బాలసుందర మొదలియ్యగారు కార్యరేషను 12 డివిజనుకు (కేంద్ర నాయక పేట) కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున అభ్యర్థిగా నిలిచినారు.

మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు:— 19 డివిజనుకు అనగా పెరియమెట్టు, వేపేడివిజనుకు సభ్యుడుగా ఎన్నికౌటకు కె. సి. యస్. మనోరత్నం చెట్టిగారు అభ్యర్థిగా నున్నారు.

మోటారు ప్రమాదము:— విశ్వమాచారయను 9 ఏళ్లపిల్లవాడు మణిగారు సత్రపురొడ్డున (బ్రాడ్వేజివర) మోటారు బస్సు క్రిందపడి చనిపోయెను. అతడు రోడ్డునకడ్డముగా పరుగెత్తి మోటారు బస్సు కింద బడెను. ఆస్పత్రికి తానిపో బడుచుండగా త్రోవలో చనిపోయెను.

రాకపోకలు:— సి. రోడ్లంగారు నేటిరాత్రి 8 గంటలకు పిల్లలకు వెళ్లెదరు. గౌ. టి. ఇ. మాయుడుగారు గతరాత్రి పాడనూరుకు వెళ్లిరి. యస్. వి. రామస్వామి మొదలియ్యగారు నేటియందు ఉదయ ఉదయమునకు వచ్చిరి.

గజపాంగ

దక్షిణదేశములో ముగ్గురల్లాలో చెట్టి నాడులోని కంది నూరు పురమందు గతమాసములో ఒక అర్ధరాత్రివేళ గోడ పెక్కి దూకి 7 గురు బందిపోటు దొంగలు ఒక నాలుకతో చెట్టియింట ప్రవేశించిరి. చెట్టిని అతని భార్యను నిద్ర లేపిరి ప్రాణములు తీసెనున భయపెట్టి వారి యింటగల నగలును యిప్పుని బెడరించిరి. అసహాయులైన దంపతులు నగలును దొంగలకు వప్పించిరి. చెతికందిన నగలన్నియు తీసికొని దొంగలు పారిపోయిరి. 11 వేల రూపాయలు విలువగల సొమ్ములుపోయెను. ఈ విషయమై పోలీసువారు దరియాపు జేసిరి. మరరామలో ప్లమరుబూరులోని వ. రామవద్ద రిజేలూ పాయాలు విలువగల వజ్రముకట్టి ప్లమరు బూరు పోలీసువారికి అనుమానాస్పదముగా కన్పించెను. దానిమీద ఆ మాజీ తిసి వేదపట్టి ముత్రయ్య అనే అసనిని మధురలో అరెస్టుచేసిరి ఇతని వెంట పోకెదై దొంగలగుంపుగలరు. ఈ దొంగలగుంపు ఇంకను దొంగలేదు. ఈ ముత్రయ్య గజపాంగ. ఇతడు చెట్టి నాడులోని ప్రజల నుండెలు పేరుపేరుమనునట్లు గత కొలది మాసములలో అనేక భయంకరమైన దొంగతనములు చేయించెను.

చెన్నపురి కార్యరేషను

కోరములేక నిలిచి వేయబడుట
కార్యరేషనునందు పనిచేయుచున్న గుమాస్తాలకు ఉద్యోగం నష్టమగుట కిట్టింది యొసరుటకు గాను రు. 5 లక్షల యొమును గావించుటకు గాను గోనుగుట్ట వెంకట సుబ్రహ్మణ్యచెట్టి గాడ నోటికి నొసగిన తీర్మానమును చర్చించుటకు నిన్న సాయం 6 వేళ నుండున కార్యరేషను సభా సమావేశము కోరము లేక జరుగలేదు. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ఘోషించి పదిమందియు ఇక్కడ సభ్యులైన సభ్యులును జస్టిసు పక్షమునం దొక గ్రూపురు నేతృత్వమున గాను ముత్రయ్య సభకు హాజరై అభ్యర్థించును. కమిషనరు గారు గూడ నిర్ణయమునకు సభకు వచ్చిరి. 15 నిమిషములకేపు వేదికనున్న సభకు జరుపుటకు లెనింతమంది సభ్యులు హాజరు గాకపోవుటచే అభ్యర్థించు సభకు రావోపు గురువారమునకు వాయిదావేసెను. అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు మాటలాడుచు సభకు జరగకుండ జేయు నుద్దేశముతో, ఒక్క డాక్టరు నేతృత్వమున గాను సభ తిక్కిన జస్టిసు పక్ష సభ్యు లందరూ సభకు రాకుండ నిలచి పోవుటకు తీర్మానించుకొనిరి అట్లు చేసిరి చెట్టి కార్యరేషను వ్యవహారముల సరిగ నిర్వహించునంద జేయుటకు జస్టిసు పక్షమునా రనలందించుచున్న జిత్తులను ఖండించిరి.

జస్టిసు పత్రిక ఇస్లాము మతమును ఆపహసన పరచుట

పందిబొమ్మగీసి టర్కీ దేశమును సూచించుట
జస్టిసు పత్రికలో జూలై నెల 25 తేదీ శనివారమునాడు 18వ పేజీయందు కొలంబసు అనునాతడు టర్కీయొనకు సంబంధించిన వార్త ప్రకటన ఆను ఫీర్జి క్రింద ప్రకటింపబడిన హేళిగ చిత్రరచనకు టర్కీ దేశమును సూచించుటకొక పందిబొమ్మగీ యుటదెను. డిప్యూచి యను పేరుగల యా వార్తాప్రకటన టర్కీయొ పట్టణమందు వెలసిన మహమ్మదీయతరఫాత్రిక యనునాట విశదము. కాబట్టి అట్టి పత్రిక టర్కీ దేశము నొక పందియాకార కారమున చిత్రించుట సహజమే. కాని, సగరు అమెరికా దేశపు మహమ్మదీయ ప్రతిపూలపత్రికలోని చిత్రరచన-బ్రాహ్మణేతర రాభిమానముగల-సహమ్మదీయులకూడ బ్రాహ్మణేతరులే. యీ జస్టిసు పత్రిక మహమ్మదీయుల గౌరవ భంగకరమైన యీ చిత్రము మఱు సర్వ ద్రించి ప్రకటింపబడు మాడనిపనియై యున్నది. మహమ్మదీయుల యెడ తింపార్క భావమును సూచించుచున్నది. ఇస్లాము మతమున కింతకన్న అపహసనము వాటిల గలదు. కాబట్టి జస్టిసు పత్రికయొక్క యీ చర్యను ఖండింబుటకై ఇస్లాము మతస్థులందరూ శ్రద్ధవహించవలసిన కొరకు న్నాము. ఎస్. వ. మాజీమహమ్మదు అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్.

రంగీలరసూలు కేసు తీర్పు

అమోదననభలు - నిరసననభలు
ఢిల్లీ, జూలై 30:—రంగీల రసూలు కేసు తీర్పును ఆ తేదీయందు నేటిదిని రాత్రి గొప్పసభ జరుగునని ప్రకటింపబడినది. జమ్మూనీదు ఎదుటనున్న మైదానమున ఈసభ జరుగును. సభ సమావేశపు ప్రకటనలకుందు నూరుమంది మహమ్మదీయులు సంతకములు చేసియున్నారు. మవులూన మహమ్మదాలి గారు మరికొందరు ప్రముఖులు ఈసభకు కారకులగున్నారు. రంగీల రసూలు గ్రంథకర్తను స్వాధీనమున దురీపుసింగుగారు నిర్దేశించి నిర్ణయించి విడుదల చేయుట, మస్తిం ఆవులు లు ర్ ప్రతికాధిపతిపై స్వాధీనముల తిరస్కరణపు నేరము మోపి శిక్షించుట అక్రమమని ఆ తేదీయందు ఈ సభయందు తీర్మానములు గావించబడును. మతవిషయములపై తమ విధానమును ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటింపవలయునని మరియొక తీర్మానము గావించబడును స్వాధీనము దురీపుసింగుగారి తీర్పుపై ప్రభుత్వమువారే ప్రీతికానినందు రివిజను పిటిషనుకు దాఖలు చేయవలయుననియు, మత ప్రవర్తలకు మాసింపవారిని శిక్షించుట తన కాసనమును తయారు చేయవలయునని సభకును కోరబడును ఈ సూచనలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన తీవ్రభక్తియులు ఏర్పడు నని మాడ హెచ్చరిక తెలుపబడును. పా యం కా ల ము ర్ గం ట ల నుండి అంగిళ్ల నుమాయ మహమ్మదీయ వర్తకులు తీర్మానించుకొనిరి.

హిందువుల వైఖరి

ఢిల్లీ రాష్ట్రీయ మహాసభ నేటిదిని జరుగునట్లు ప్రకటింపబడును గాని నిర్ణీతసంఖ్య సభ్యులు రానందున సభ జరుగలేదు విచ్చినవారుకలసి యిష్టగోష్ఠి ప్రసంగమలను గావించిరి. ఢిల్లీ సగరమునందు హిందువులొక పౌరసభ జరిపి రంగీల రసూలు కేసునందు గ్రంథకర్తను రాజపాలుగారిని విడుదల చేసినందుకు స్వాధీనము దురీపుసింగుగారిని అభినందించుచు తీర్మానము గావించుట అవసరమని కొందరు సభ్యులు అభిప్రాయము తెలిపిరి. మస్తిం ఆవులు లు పత్రిక సంపాదకునికి శిక్ష విధించుట స్వాధీనమనియు, హైకోర్టువారీ తీర్పును వివర్ణించుచు గవర్నరుగారు మహమ్మదీయ బాయబారులకు ప్రత్యుత్తరమొసగుట ఉచితముగాదనియుమాడ తీర్మానములు గావించుట అవసరమని సూచించబడినది.

తిరువాన్కూరు సంస్థానమున కొంత ప్రదేశమును ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి కొలుకు తీసికొని రేయూతులోల నేర్పరుప వలయునని బ్రూక్ బాండు కంపెనీవారు దాడించిరి. ఈ విషయమై తీవ్రమును భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడుటచే ప్రభుత్వమువారు బ్రూక్ బాండు కంపెనీవారు ఈ ఏర్పాటులు వదులుకొనరని ప్రకటింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“సూను” ఓపవై కూలియొకడు కాలుజారి క్రిందపడి మరణించెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

లాహోరు, జూలై 30:—పన్నాడి హత్యలో తీర్పుబాలై నాలవలేదీన చెప్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“నాయక” పత్రికాసంపాదక మద్రాపతులను రాజద్రోహ నేమక్రింద నిర్దోషులని ఓడుదలగావించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఉదకమండలము, జూలై 30:—ముద్రాను గవర్నరు గారు రామనాథు తిన్నెన్ల జిల్లాలపపాయి పరివాహముతో తిరిగి ఉదకమండలము చేరుకొనిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఢిల్లీ జూలై 30:—పొస్టాఫీసు సాత్తు నవసారింబి నందులకు నేర మోపింపబడిన పార్సెల్సు గుమాస్తా ఫజల్ మహమ్మదు కేసులో ముద్దాయికి రెండేండ్ల కఠినవరకమును వేయి రూపాయల జరిమానాయొ విధింపబడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, జూలై 30:—“పాబ్బా అరాజ్” పను వ్యాసము వ్రాసినందును లేబడిన ఫార్వర్డు పత్రిక కేసు సందర్భపు అప్పీలు విచారణకువచ్చెను. నాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—సిక్కి బార్లిగట్టు అను నాతడు బీమ క్రిష్ణభట్టిగారి కి వేల రూపములు మోసముగా బించినందుకు శేసుచేయబడినది. విచారణ జరుగుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కుంభకోణం, జూలై 30:—నిన్న రాత్రి 7 గంటలకు తోటలోనికి లాగికొనిపోయి యొక బ్రాహ్మాయువతిని అమానుషవర్యుల లోనుగావించిరి నగలన్నియు అవహరించిరి. పూర్వ ద్వేషము దీనికి గారణము నేరములు దొరకలేదు. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, జూలై 30:—తీవ్రముగా మోటారునడిపించి బెంగాలీయువకుడగు సత్యేంద్రనాథ చౌదరిగారి మరణమునకు గారణమైనందులకు నార్డువెస్టు పోస్టుఫోర్టర్ మాజీజరు బ్రిషు గారు నెవన్న కంపెనీకి. (ప్రీ ప్రెసు.)

తిరుచినాపల్లి సమీపమున నున్న తిరిమూరు గ్రామమున సాంఘీక విధేసములు తీవ్రముగ మండుటచే ప్రత్యేకముగ 20 మంది పోలీసువారిని ప్రభుత్వమువారు ఈ గ్రామమునకు పంపియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 30:—అతెన్న కామెరానుగారిపై హత్య ప్రయత్నము గావించినందులకు పేకు ఇన్స్పెక్టరు గారిపై శేసుచేయబడినది. ముద్దాయి బెయిలుపై విడుదలయ్యెను జూలై 31వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, జూలై 30:—నిరంజనసంగ్రహాలగారి యింట అర్ధరాత్రున బందిపోటుజరిగెను. నిరంజనుగారు పారిపోయెత్తించెనుగాని పట్టుకొనబడి కాల్చబడినది. నిరంజను బాధపడజాలక తాళపుచెవుల నిచ్చివేరి. బందిపోటు అంతయు దోచికొని పారిపోయిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

తిరుబెట్ట దొంగనాణెముల కేసు

తిండాలుగారికి తీమాపణ
కలకత్తా, జూలై 30:—తిరుబెట్టదొంగనాణెముల కేసులో తిండాలు నేనా, మరి రి గురు ముద్దాయిలు వారి తిండాలు గారికి తీమాపణ ప్రత్రమియబడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

డేవిడి బ్రేయరు అప్పీలు
కలకత్తా, జూలై 30:—కొకను దొంగతనమునకు 4 నెలలకఠినవరకమును 850 రూపాయల జరిమానాయొ విధింపబడిన బ్రేయరుగారి అప్పీలు కొట్టివేసి నేరము ఖాయపరచి కక్ష 1 నెల కఠినవరకమునకు మార్చిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

“కార్యసంఘపు నభ్యులు రాజీనామ ఇవ్వవలయును”

మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులు గౌహతి తీర్మానము నుల్లంఘించిరి

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి నాగపూరు ఉపన్యాసము

నాగపూరు, జూలై 30:— నిన్న రాత్రి డాక్టరు ఛెరుగూరి అధ్యక్షతన జరిగిన పౌరసభలో శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు క్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి.

మద్రాసునందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు గౌహతి తీర్మానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి స్వతంత్ర మంత్రవర్గము విషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారి కెట్టివర్గ నవలంబింపవలసినదియు శ్రీనివాసఅయ్యంగారే సూచించియుండిరి. మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను కార్యసంఘమువారి రామోదయముల ఎంతమాత్రము వ్యాయముకాదు.

యథోచిత సహకారవాదులు గాని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరినవారుగాని మంత్రవర్గముల సేర్వరిచిన వారికి కాంగ్రెసు పక్షమువారు తోడ్పడవచ్చునని అి భా. కాంగ్రెసు సంఘసభయందు డాక్టరు మూంజిగారు రొకసవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఆ సవరణను నిరాకరించిన శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, కాంగ్రెసు తో ఎట్టి సంబంధము లేని మంత్రవర్గములను కాంగ్రెసువారు బలపరచవచ్చునను తీర్మానము కార్యసంఘమునందు ఆమోదింపబడినట్లు చేసిరి. ఈవిధానము స్వరాజ్యపక్షమునకు అంత్యక్రియలు జరుపుట యగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగినను రాయలగిరిమహావారికి రాజ్యాంగనిర్మాణపుచిత్తు తయారుచేసి పనుర్పించిన మనము స్వరాజ్యము పొందజాలము. నిరంకుశాధికారవ్యవస్థవారిని ప్రతిపక్షించి కాసనోల్లంఘనమునకు గడంగిన గాని మనము స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము.

బ్రిటిషువస్తువులను బహిష్కరించుట

బ్రిటిషువస్తువులను బహిష్కరింప వలయునను తీర్మానము అభిలఖారత కాంగ్రెసుసంఘమునం దామోదింపబడెను. ఏయేవస్తువులను బహిష్కరించుట సాధ్యమో వివరములను తెలుపుచు ఒకపటికను కార్యసంఘమువారు తయారుచేయవలయుననిమాడ్చ తీర్మానింపబడెను. కాని ఇంతవరకు కార్యసంఘము వారివిషయమై ఎట్టిపనిచేయలేదు యథోచితసహకారవాదులు చేయవలసిన పనులనుచేయుటకుమాడ ప్రస్తుత కాంగ్రెసువారు కలు చెనుదీయుచున్నారు. బ్రిటిషువస్తువుల బహిష్కారము విషయమై కాంగ్రెసువారు గావించినతీర్మానమును అమలుపండుదుటకు కార్యసంఘమువారికి కత్తిలేకున్న కార్యసంఘపునభ్యులు రాజీనామఇచ్చుట ఉచితము. ఈకార్యక్రమమును కొనసాగింప ఉత్సాహము సామర్థ్యము గలవారే కార్యసంఘసభ్యులుగ నుండెదరు.

కాసనోల్లంఘనప్రయత్నములు ప్రారంభమైన సాంఘిక రాజకీయ విభేదములు వాటంతట అవియే అంతమొందగలవు కావున ఆ సహాయోద్యమమును మరల ప్రారంభింప వలయును అసహాయోద్యమమున కేవలము బిరుదులను వదలుకొనుట విందులకు పోగుండుటకాదు పన్నులను చెల్లింపవలయునను దానిని చక్కపరచుట యగు రైతగణమును, కాంగ్రెసును సహజవారి ఆదర్శము బొమియను మాక్కులుకాక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నుండవలయును ఈ విషయమై మద్రాసు కాంగ్రెసునందు సరియగువిధానము తీర్మానింపబడునని నమ్ముచున్నాము. (శ్రీ ప్రెస్)

నాగపూరు సత్యాగ్రహము విషయమై ప్రశ్నింప సాంబమూర్తిగారు ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి నాగపూరు సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించినసమస్యల నన్నిటిని పరిశీలించుటకు నేనిచ్చటికి వచ్చితిని. ఈవిషయమై నేనింపటి అనుకూలాభిప్రాయముగాని ప్రతికూలాభిప్రాయముగాని గావించుకొనలేదు. ఈసత్యాగ్రహము నామనచ్చిన ఈవిషయమై దేశమునందంతయు ప్రచారము సలిపెదను. (శ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, జూలై 30:—స్వామికాజుగార్లు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యువేరిగారిని అక్టోబరు వరకు షర్ట్లోమీదనున్న బస్సు కెంపుగారి స్థానే హోగార్లు జడ్జిగా నియమించిరి. (ఆ. ప్రెస్)

కోయంబుత్తూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరెదరా?

కోయంబుత్తూరు, జూలై 31:— బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను డాక్టరు వరదరాజులనాయకుడుగారి సూచననుసరించి ఆలోచించుటకై సమావేశపరచబడిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభ అవసరసమావేశము శేష ప్రారంభమునను, మహాసభకు సంబంధించిన అన్నివిషయాలు ముగిసినవి. బ్రాహ్మణేతరనాయకులు పానగలరాజుగారు, సర్ పాత్రోగారు, ఎ. రామ స్వామి మొదలిగారు, యం. టి. కు బ్రహ్మణ్య మొదలిగారు, యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, (అధ్యక్షులు) కె. వి. మీనన, జె. యస్. కన్నప్పయ్య, డి. బి. జి. తనికాచలంరెడ్డిగారు, వి. చక్కరెడ్డిగారు మరొకరిరు ప్రముఖులు ఇప్పటికే వచ్చియున్నారు డాక్టరు వరదరాజులనాయకుగారు నేటిదినము సాయంకాలము వచ్చెదరు. బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునని ఒకవైపున వరదరాజులనాయకు మణ్యంగంరెడ్డిగారు, చేరకూడవని ఇ. వి. రామస్వామి నాయకుగారు తీవ్రము ప్రచారము సలుపుచున్నారు. రెండుపక్షములవారు సమానమున బలముగలవారైయున్నారు సర్ కె. వి. రెడ్డిగారి శిష్యు రామస్వామి నాయకుగారికి బలము కలుగజేసినది.

మహాసభవారు ఏవిధముగ తీర్మానించెదరో చెప్పటకు ఏయేరుగాని ప్రతినిధులలో అధిక సంఖ్యాములు కాంగ్రెసునందు చేరుటకు ప్రతిపాదించెయ్యవచ్చునని తోచుచున్నది. శేష సాయంకాలము విషయవిగ్గయ సంఘసమావేశము జరుగను. రెండుపక్షములవారు దాదాపుసమానమున బలముగలవారైయుండుటచే దీర్ఘమున తీర్మానము జరుగవని చెప్పవచ్చును.

రామస్వామి నాయకుగారు అసభ్యులై యుండుటచే విషయవిగ్గయసభకు రారనియు మహాసభ చర్యయందు మాత్రమే పాలుగైకొనెదనెయు తెలియుచున్నది.

గవర్నరుగారిని ఇంటికి సంపవలెను

రాజోపు బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందు ఒక ప్రముఖుడు మోటారు వైకాక ప్రాజెక్టులను ఖండించు ఒకతీర్మానము, తుక్కుకుడి హార్వరు స్ప్రేయను ఖండించు ఒక తీర్మానము, స్థానిక పృథ్వీపాలన కాభివృద్ధిపాలనమును ఖండించు మరొక తీర్మానము ఉపపాదించ ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అంతేకాక ఇండియా మంత్రి ఈగవర్నరును ఇంగ్లండునకు పిలువనంపవలయునని-మరొక తీర్మానము పాదించబడునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసునందు చేరుట

కుమారస్వామి రెడ్డిగారి అభిప్రాయము

వరదరాజు, జూలై 30:—కోయంబుత్తూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన డి. బి. యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు చిదంబర నాథ నాథుగారితోను జె. యస్. కన్నప్పయ్యగారితోను వరదరాజుకి కోయంబుత్తూరుకు చేరినది ము ప్రచురమైరి. స్వేచ్ఛనున్న శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి రెడ్డిగారిని సంబంధించి కాంగ్రెసునందు బ్రాహ్మణేతరులు చేరవలయుమై ప్రశ్నింప వారిట్లుచెప్పిరి— ఏకగ్రీవముగ ఈవిషయమై బ్రాహ్మణేతరు లొకవిధముగ తీర్మానము గావించవలయునని నేను కోరుచున్నాను. వివిధరాజకీయ కక్షలకు సేర బ్రాహ్మణేతరులు ఈ మహాసభకు వచ్చి తమవిభేదములను మరచి అందరకు అనుకూలము విధానమును నిర్ణయించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఈవిషయమై ఎట్టి అభిప్రాయములను తెలుప చిదంబర నాథ మొదలిగారు నిరాకరించిరి

బ్రాహ్మణపురోహితులను బ్రాహ్మణేతరులు బహిష్కరింపవలయుననియు ఆ సప్రతికూలు చేవాలయము లోనికి ప్రవేశింపకలగునట్లు సత్యాగ్రహవ్రత నవలంబింపవలయుననియు, రైల్వే స్టేషనులలో రిఫ్రెష్ మెంటు రూములయందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు అంతమొందవలయుననియు తీర్మానములను మహాసభ యందుపాదించ ఉద్దేశించినట్లు ద్రావిడ సత్రిక సంపాదకు లగ్న కన్నప్పయ్యగారు తెలిపిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

నూతన రాజకీయపక్షము వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గపుమొన్నిక

కలకత్తా, జూలై 31:— వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనటలో సాక్షులుగారి పార్టీని రానీయకపోవుటచేత దానికి భవితముగా నూతన రాజకీయపక్ష మొకటి యేర్పాటు కావచ్చును. ఈ కాంగ్రెసువారు ఆసేకమారులు పర్యటిసిరి మరియు కాంగ్రెసు కేడికలు అనిగాని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమనిగాని, కాంగ్రెసులోని ఒక కొత్తపార్టీని యేర్పాటు చేయవలెనని తీర్మానించినట్లుగా తెలియుచున్నది.

మేజరులైనవారి కంగరికిని ఓట్లొసంగ ఆధికారముతో కాంగ్రెసు నిర్మాణపత్తిని మార్చుటయు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మరింత తీవ్రపరచుటయు, రైతులకు కార్మికులకు కెగిన కట్టుదిట్టము లేర్పరచుటయు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ముత్రిపవల సంగీకరించు ప్రయత్నముల నడపవలయునని నీనూతన పక్షముయొక్క యుద్దేశములు.

నవంబరు నెలలో వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమున కెన్నికలు జరుగవచ్చును పోటీకి నిలుచవలెనని వీరు తయారగుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్)

మాపిల్లా కుటుంబమునకు అండమానుల కంపుట

మహమ్మదీయుల అనమ్మతి

కుంభకోణం, జూలై 30:—మాపిల్లా వైద్య కుటుంబము అండమానుదీపుల కంపు పత్తి యెంతమాత్రము బాగుండలేదని తీవ్రముగా ఖండించు దానిని వెలుపే నిలిపివేయవలసినదని ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారిని మరరాసు ప్రభుత్వము వారిని వేడుచు మాతూరు నన్నిలం తాలూకాలోని మహమ్మదీయులొక బహిరంగసభ గావించి అందుతీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని మరరాసు ప్రభుత్వము వారికిని అందజేయవలెననిగూడ తీర్మానింపబడెను. (శ్రీ ప్రెస్)

నూతనమత సిద్ధాంతము

జాన్స్ గారిని బ్రిటిషు ఇండియాను విడిచిపొమ్మని చెప్పట

బెంగాలు ప్రభుత్వపు టుత్తుపు

కలకత్తా, జూలై 30:— మాడేయ బ్లాక్ స్కిగారి చే ప్రసిద్ధిపరుండుగా చేయబడిన మధిమిలాల్ సింగుగారు తమ గురువని చెప్పుకొనుచున్న ఆమెరికను మిషనరీ యస్. డి. జాన్స్ గారిని బ్రిటిషు ఇండియా వేళమును విడిచిపొమ్మనమని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. ధి రూక్రసి అను నూతన మతసిద్ధాంతమును బోధించుటను వీరు హిందూదేశమునకు సమవర్తనములక్రింపట వచ్చింట్లు వీరు మదరాసుకు వెళ్లి అచ్చట నొక సోసరబ్యుండును స్థాపించి వంగరాష్ట్రీయమున వచ్చిరి. డార్లిలింగునుండి తిట్టెయ్యో తన భార్య, గురువు ఈవ్వారిని అచ్చటికి పోవుటకై ప్రయత్నించుచుండగా వద్దని ప్రభుత్వము వారెడ్డిచెట్టిరి. తగిన కారణములు చెప్పనందున ఉత్తరపు నుల్లంఘించుచున్నారని జాన్స్ గారు కమిషనరుగారికి తమ అసమ్మతిని వ్రాసినపిరి తెలియుచున్నది. ఆమెరికను కాంసలు తనతరపున ప్రభుత్వమువారితో వాదించునని వీరు చెప్పుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్)

నైకిల్ వైన ప్రపంచ ప్రయాణము

బొంబాయి, జూలై 30:—ప్రపంచ ప్రయాణము నైకిలు మీద తిరిగియాచి రావలెనని 1925 అక్టోబరు 18 తేదిన జాక డేవిడ్సుగారు డిల్లీ, కలకత్తా, మదరాసులను చూచి బొంబాయి చేరిరి. మదరాసులో వీరిని రత్న సునేతరున కలుసుకొని వీరిరువురును యికముందు మోటారు సెక్యూరిటీ ప్రయాణము చేయవలెనని నిశ్చయించిరి రెండురోజులు విశ్రాంతి దీసికొని వీరు లాహోరు, కెన్టూ, ఆఫ్గనిస్తానులనుండా యూరపుఖండమునకు బయలుదేరినరు. డేవిడ్సుగారు రెండున్నర సంవత్సరములలో ప్రయాణము ముగించి దలచియున్నారు. ఇకముందు ప్రయాణముచేయు వారందరికిని సులభముగానుండుకొగ్గకై ప్రపంచములెట్టిలోను దారులను తెలియజేయుచు గైడుబుక్కును తయారు చేయవలెనని వీరియుద్దేశము. (ఆ. ప్రెస్)

“శాభాష్”

శ్రీమద్భాగవతం

“శాభాష్” అను కీర్తికక్రింద, బెంగాలీ దిన పత్రికయగు “నాయకు” వ్రాసిన వ్యాసము కై, రాజద్రోహనేర మారోపించబడెను. కొంత కాలమునుండియు విచారణ జరుగుచున్నది. నిన్నటిదినము కలకత్తా ఛీఫ్ ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారు పత్రికా సంపాదకులగు డాక్టరు ప్రతాపచంద్రగుహ రాయగారిని, ముద్రాపకులగు సామేంద్రనాథ రాయగారిని నిర్దోషులని సూచించి విడుదలజేసిరి. హైకోర్టులు అప్పుడప్పుడు రాజద్రోహపు కేసులలో విశాల దృష్టిజూపుట పరిపాటియైనను, మేజిస్ట్రేటులు అట్లు మెలగుట యరుదు. కలకత్తా ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారు సామాన్యపు వైఖరిని విడనాడి, న్యాయమును ధైర్యముతో నిర్వహించి నందులకు వారి సభి నందింపవచ్చును. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారిని మంత్రులుగ నియమించి నందులకు “నాయకు” పత్రిక ప్రభుత్వమును విమర్శించెను. అబ్దుల్ రహీంగారి నియామకము “విభజించి ఫాలింపు”డను సూత్రమునకు నిదర్శనమని యీ పత్రిక సూచించెను. కలకత్తాలో హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు నలువడి దినములకు కైగలిగియున్నప్పుడు జరుగనిచ్చిరని, యీ పత్రిక నిరసించుచు, ప్రైవేటుమున కిది మరియొక నిదర్శనమని తెలిపెను.

“నాయకు” పత్రికాభిప్రాయములతో మేజిస్ట్రేటుగా రేకేభవింపరు. లిబరలుకాక్షకు జెందిన లిట్టను ప్రభువుగారు అక్రమముల కొడిగట్టుట హాస్యాస్పదమని, మేజిస్ట్రేటుగారి తలంపు. అయినను ఇట్టి విమర్శనమునందు రాజద్రోహ మేమియు లేదని వీరు భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండునందు గూడ పందొమ్మదవ శతాబ్దమున, ప్రభుత్వాధికారులు విభజించి పాలించుచున్నారని ఆరోపించుట మామూలని, ముద్దయి తరపున వాదింపబడెను. లిట్టను ప్రభువు పరిపాలనమును నాయకపత్రిక నిరాధారముగ నిందించెనని, మేజిస్ట్రేటుగా రెంచుచున్నను, ప్రభుత్వమును నిందించినటుల భావింపగూడదని, చాటుచున్నారు. అధికారుల పరిపాలనమును విమర్శించిననుగూడ, ప్రభుత్వమును నిందించుటయే యగు నను వాదమును మేజిస్ట్రేటుగారు రంగీకరింపరు. మరియొక సంగతిని గూడ వీరు బయల్పరచిరి. గనులపనివాండ్రసంఘపు కార్యదర్శి యగు కుక్కుగారు, బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రులగు బాల్బునినుగారి నింతకన్నను కఠినముగ దూరిన సంగతిని, మేజిస్ట్రేటుగారు జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నారు. హిందూదేశమునందే మాత్రము విమర్శనము వెలువడినను గోరంతలు కొండంతల గావి

చుట మామూలయినది. ఇంగ్లండులో నటుగాక, స్వేచ్ఛా విమర్శనము వెలువడుచున్నను, ప్రభుత్వము వారు చర్యదీసికొనరు. ఇంగ్లండునందుండెడి వాక్యాంతర్యముగాని, పత్రికాస్వాతంత్ర్యముగాని హిందూదేశమునందు లేదని, మేజిస్ట్రేటుగా రెంగుదురు. కాని, తీవ్ర విమర్శనములను అణచివేయదలచుచో, వాని ప్రకటనమును ఆపివేయవలయుగాని, రాజద్రోహముక్రింద శిక్షింప నెంచుట పాడిగాదని, వీరు స్పష్టముగ తెలిపిరి. మేజిస్ట్రేటు తీర్పునాధారముగ జేసికొని అధికారులు కొందరు తిరిగి పత్రికాశాసనమును ప్రవేశపెట్టవలెనని కోరిన కోరవచ్చును. ఆవిషయ మటుండ, అంగ్లానువాదమునందు కనుపించు దానికన్న, బెంగాలీ వ్యాసము ఎక్కుడు మృదువుగనున్నదని, మేజిస్ట్రేటుగారు గ్రహింపగలిగిరి. ఇటుల గ్రహించువారకుదుగ నుందురు. ఒకభాషలోని భావముల నింకొక భాషలోనికి ఉన్నవి యున్నరీతిని అనువదించుట, సుసాధ్యముగాదు. ఉన్న భావముకన్న, అనువాదమున ఎక్కుడు తీవ్రపదముల నుపయోగింపవచ్చును. ఒక్కొక్కమారు దాని పలుకుము ననలే తగ్గింపవచ్చును. ప్రభుత్వపు ట్రాన్స్లేటరులను, రాజకీయసాహిత్యము భయపెట్టుట నహజము. అధికార విమర్శనమునకును, ప్రభుత్వవిమర్శనకును వీరు తారతమ్యము గ్రహింపలేకపోవచ్చును. నిరంకుశాధికార మననే యో, బాధ్యతాయుతపరిపాలన యననేది యో, తిన్నగ గ్రహించుటకు వారికి తగిన సామర్థ్య ముండక భోవచ్చును.

సంస్కరణములకు బూర్వపు స్థితి ఎటులున్నను, పిమ్మట స్థితి వేరుగనున్నది. అంతకు పూర్వము స్వరాజ్యమును వాంఛించుటయే నేరముగ నెంచబడెను. స్వరాజ్యము రాజద్రోహముగాదని, కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయాధిపతి ఖండితముగ నిర్ణయింపవలసివచ్చెను. కాని రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనమునందే, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాదర్శము నెలకొల్పబడినపుడు, రాజద్రోహ శబ్దమునకు వెనుకటి సంకుచితార్థ ముండజాలదు. శాంత పద్ధతుల నవలంబింప గోరునంతవరకు, ప్రభుత్వవిధానమును మార్చగోరుటగాని, ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానముదలి లోపములను కనుబటచుట గాని దోషము గానేరదు. ఇంకను రాజద్రోహ శబ్దమునకు వెనుకటి యర్థమునే సూచించుట అసంభావ్యము. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమును, మాంటూసూగారి కన్నను ఎక్కువ తీవ్రముగ విమర్శించిన వారుండరు. ట్రాన్స్లేటరులు నిఘంటు దగ్గర బెట్టుకొని తర్జుమా చేయుట వలన, నిజభావము బైకి రానేరదు. ఇప్పటి ఆందోళన పద్ధతిని, అందు వాడెడి పదములను వీరు గ్రహించి, వాని రూఢ్యర్థమును గ్రహింపవలయును. అందుకు వారికి తగిన యవకాశములుండవు. నాయకపత్రికా వ్యాసపు తర్జుమాకన్న, అసలు వ్యాసము మృదువుగనుండెనని కనిపెట్టిన ఛీఫ్ ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటుగారివలె, పలువురు కనిపెట్టజాలరు. దేశభాషలలో రాజకీయ భావములను తెలుపుటయే క్రొత్త. అంగ్లపదములకు సరియగు పదములు ప్రస్తుత సంస్కృత నిఘంటువులలోగాని, దేశభాషా నిఘంటువులలోగాని లభింపవు. అంగ్ల శబ్దముల అర్థములుగూడ త్వరితముగ మారుచున్నవి. క్రొత్తపదము లనేక

ములు వాడుకలోకివచ్చుచున్నవి. దేశభాషాపత్రికా సంపాదకులు అంగ్ల రాజకీయపదములకు తుల్యముగు దేశభాషాశబ్దములనప్పటికప్పుడు వాడవలసివచ్చును. దినపత్రికా సంపాదకులు అవస్థ జెప్పవలసిగాదు. ఇట్టిచూర్పులనన్నిటిని, ప్రభుత్వపు ట్రాన్స్లేటరులు ఎప్పటికప్పుడు కనిపెట్టి, వానిని జ్ఞాపకముంచుకొందురని దోచదు. భిన్నభావములు దెలుపగల అంగ్ల శబ్దములకు, దేశభాషలలో నొక్కొక్కమారు ఒక్కపదమే దొరుకును. ఒక్కొక్కమారు ఒక్కశబ్దమే అంగ్లము ననుండ, దేశభాషలలో పలు శబ్దములు దొరుకును. అందుచే రాజద్రోహ సంబంధముగు కేసులలో, దేశభాషలందును అంగ్లభాషయందును ప్రవీణులై, యిటీవలి రాజకీయ శబ్దపరిణామము నెరిగిన వారిని జ్యూరులుగ నియమించి, వారి యభిప్రాయములకు న్యాయాధిపతులు కట్టుపడియుండుట యవసరము. ప్రస్తుతస్థితిలో అధికార విమర్శనమునకును రాజద్రోహమునకును భేదమును కనిపెట్టగలిగిన కలకత్తా ప్రధానపు మేజిస్ట్రేటుగారి విశాల దృష్టిని కొనియాడవచ్చును. స్వపరిపాలనము నెల్లరును వాంఛించెడి నీ దినములలో, ప్రజల వాక్యాంతర్యమునకును, పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకును అనవసర నిరోధము గల్గించుట పాడిగాదు. 124 ఎ శెక్షనును రద్దుజేయ నవసరమెంతేనిగలదు. శాంతపద్ధతుల నవలంబింప గోరెడి వారిని శిక్షాపాత్రులజేయుట భావ్యముగాదు. కాని, ప్రస్తుతపాకు లిందుకు గడంగెదరను నాశ కనుపింపదు. నాయక పత్రికావిమర్శనము, సరిహద్దుల నతిక్రమింపలేదని, మేజిస్ట్రేటుగా రభిప్రాయపడిరి. హిందూదేశమున సామాన్యముగ రాజద్రోహముగ పరిగణించెడి వ్రాతలన్నియు, సరియగు సరిహద్దును దాటుట లేదనియే, జెప్పవచ్చును. ఇంగ్లండులో రాజకీయనాయకు లు యోగించెడి భాషకన్నను, హిందూదేశమున నెక్కుడు పరుషభాష నుపయోగించుచున్నను, అది ఇక్కడ నేరమగుచున్నది. పటేలుగారు పార్లమెంటునభా కార్యక్రమమును కదులార గాంచిన పిమ్మట, అధ్యక్షుని గౌరవించుటయందు భారతశాసనసభ కామన్సునభయెద్ద నేర్చుకొనదగిన దేమియు లేదని, బలికిరి. దూరపుకొండలు ను ను పనురీతిని హిందూ కేశ మన్నివిధములను సముచిత మర్యాదల నతిక్రమించుచున్నదని కొందరు విదేశీయులు తెలుపుచుండు గాని, నిజమిందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. హిందూదేశము స్వపరిపాలనమును సంపాదించినగాని, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యములు భద్రముగ నుండజాలవు.

ప్రభుత్వపు లెక్కల దుస్థితి

ఇండియా ప్రభుత్వపు లెక్క లెట్టి దుస్థితిలో నున్నవో, అక్కంటు జనరలుగ కేలాగారి విమర్శనముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశమునందంతటను ఉన్న తాధిపత్యమును వహించిన కేంద్ర ప్రభుత్వమునందెట్టి లోపములు గలుగుటకు కారణము దురూహ్యము. లెక్కలలో నారి తేరిన యున్నతోద్యోగు లెందరోయున్నను, పరిస్థితులు చక్కబడలేదు. 1925-26 సంవత్సరపు ఆడిటు లెక్కలు ప్రచురింపబడెను. పట్టికు అక్కంటు కమిటీవారు ఈ లెక్కలను అగిస్తునెలలో పరిశీలించి, ప్రభుత్వమువారికిని భారత శాసనసభకును

రిపోర్ట్ జేసెదరట. ఖర్చులకై ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగ్రాంటుల గోరుటయు, తక్కువ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టుటయు సామాన్యముగ జరుగుచున్నవి. శాసనసభలో వోటుజేయబడిన 71 గ్రాంటులలో 58 గ్రాంటులలో ఖర్చు తగ్గిపోయెనట. అవసరమగువానికన్న ఎక్కువ ఖర్చును ప్రత్యేకించుచున్నారని, కేలాగారు భావించుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధు లీ సంగతి గూర్చి ఎంత కాలమునుండియో మొరలిడుచున్న ప్రయోజనము గలుగకున్నది. హెచ్చు అంచనా, ఆర్థిక సభ్యుని విచక్షణ జ్ఞానమునకు నిదర్శనము గాజాలదు. గ్రాంటులలో మొత్తము తగ్గింపు అవసరమని, పెనుకటి కమిటీలు దెలిపెను. డిల్లీ భవనపు ఖర్చుల క్రింద 38 లక్షలను తగ్గించినను, 100 కి 36 చొప్పున మిగిలెనట. ఇంత హెచ్చు మదింపులవలన, అవసరపు ఖర్చులకు డబ్బు గనుపించుట లేదు. శాసనసభ్యులు గ్రాంటులను తగ్గించుటకు దెచ్చెడి తీర్మానములు నిరుపయోగములగుచున్నవి. ప్రభుత్వ సభ్యులు మొదటనే దూరమాలోచించినచో, యిట్టి వైఫల్యము లుదయించెడిగావు. బడ్జెటును ఏర్పాటుజేయునపుడే, ప్రజాప్రతినిధులతో యోచించుచో, యిట్టి వ్యత్యాసములు గలుగజాలవు. ఉప్పును తయారుజేయుటకు మితిమీరిన ఖర్చుగుచున్నదనియు, యీ ఖర్చును తగ్గించినగాని లాభము లేదనియు, కేలాగారు దెలుపుచున్నారు. లేని యెడల, ఉప్పు ఖరీదును హెచ్చించవలసి వచ్చునట. ఇక స్టాంపులక్రింద, ఎన్నియో మోసములు తస్కరములు జరిగెనట. వీని నన్నిటిని రానిబాకీక్రింద రద్దుజేసిరి. ఇతియగాక ప్రతిబడ్జెట్టు అంశముక్రిందను, మోసములును దొంగతనములును జరిగెనని అక్కొంటెంటు జనరలుగారు దెలిపిరి. ఇయ్యది పరిపాలనా స్వాధీనమును సూచించదు. ప్రజల సొమ్ము యిరీతిని వృధయగుట, మిక్కిలి శోచనీయము. సివిలువర్క్సుక్రింద, సిప్లాలో లాంగువుడోహోటల్ ను నిర్వహించుటలో లక్ష ముప్పది మూడు వేలరూపాయల నష్టముగనుపించెనట. వల్లికు అక్కొంటెంటు కమిటీవారు ఖర్చులను పరిశీలించి, మోసములగూర్చి బాగుగ విచారించినగాని, వీనిని గూర్చి ఎటుజెప్పటకును వీలులేదని, కేలాగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ప్రభుత్వపు లెక్కల దుస్థితిని నివారించవలయుననిన, శాసనసభ్యులకు నిజ్ఞాతిని దెలిపి, వారినలహాను గైకొనుట యావశ్యకము

కత్తియవాడు సంస్థానములు: ఇండియా ప్రభుత్వము ఒకవంక భారతీయ వనక్కులకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఆర్థిక విషయములనుగూర్చి తీవ్రమగుచర్చ జరుగుచుండ, వేరొకవంక కత్తియవాడు సంస్థానములకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకును వివాదము చెలరేగినది. సంస్థాన ప్రతినిధులకును ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులకును మధ్య జరిగిన రాయబారములు విఫలములయ్యెను. సంస్థానములకు జేదిన రేపు సుంకముల పరిపాలనమును తమవరము జేయవలయుననియు, అందుకుగాను ప్రతి సంవత్సరమునను కొంతకప్పును సంస్థానములకు తామిచ్చెదమనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. సంస్థానాధీశులు రేపులనుగాని, సుంకముల డబ్బునుగాని పోగొట్టుకొనుటకు సమ్మతించరని, అందుచే సంతి గుదురక

బోయెను. సంస్థానముల నిటుల గోరుట, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు భావ్యము గానేరదు. సంస్థానముల ట్టితరి, కీర్తి ప్రతిభల గోల్పోయి, మిగుల నష్టపడును. సంస్థానములు సుంకములను కోల్పోవ నంగీకరింపక బోవుటచే, భూమి మీదనే సుంకముల విధించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. ఇందువలన ఇండియా ప్రభుత్వమునకును సంస్థానములకును మధ్యగల ఎడబాటు విస్తరించును గాని తగ్గజాలదు. నవనగరసంస్థానాధీశులగు జాంసాహేబుగారు లండనుకు బోవుచున్నారు. వీరు ప్రాయశః బ్రిటీషు మంత్రులతో నీ విషయములు ముచ్చటించెదరని దోచును సంస్థానాధీశు లుదేక పూరితులయి యున్నటుల, దెలియుచున్నది. తమకును బ్రిటీషువారికిని మధ్యగల ఒడంబడిక లేమయ్యెనని, ఒక సంస్థానాధీశు డడుగుచున్నాడు. మరి యొకరు నానారాష్ట్రసంఘమున కీ విషయమును విన్నవించెదమని తెలిపిరి. ఇంతవరకును సంస్థానాధీశులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధారపడియున్నారు. ప్రజాతాములకు ప్రతిపక్షులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వముపట్ల సంస్థానాధీశుల విశ్వాస మిట్టిచర్యలవలన దగ్గువో, భావిరిజామ మెటులుండునో తెలియదు. సంస్థానస్వాతంత్ర్యమున కీ సమయమున భంగము కలిగించుట, ఏమాత్రము దూరదృష్టిని సూచించదు.

సర్ కూర్మాగారి యభిప్రాయ విచర్యము జస్టిసుపక్షసభ్యులగు పి. యస్. గురుస్వామి నాయుడుగారు సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడు గారి వాదమును జస్టిసు పత్రికలో తీవ్రముగ విమర్శించిరి. కాంగ్రెసు పరిస్థితులను సర్. కూర్మా గారు గుర్తింపలేదని, వీరితలంపు. కాంగ్రెసు క్రీడు నందు సంతకము జేయుటకు, జస్టిసు సభ్యుల కెట్టి అభ్యంతరము లేదని, వీరు చాటుచున్నారు. ఏలన, నూలు చందా విధిగాదు. సక్రమశాంతి పద్ధతులనే కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. శాసనోల్లంఘనము, కాంగ్రెసు క్రీడులో చేరలేదు. ఇక అనవాయమనిన సర్ కూర్మాగారి కేల యభ్యంతర ముండవలయునని గురుస్వామి నాయుడుగారుచున్నారు. ఏలన జస్టిసుపక్షము సయితము సహాయ నిరాకరణము నవలంబించెనట. సంస్కరణముల విచారణసంఘమును జస్టిసు పక్షము బహిష్కరించిన సంగతిని వీరు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. అటుల బహిష్కరించినవారిలో సర్ కె. వి. రెడ్డిగా రొకరు. పార్లమెంటుకే స్వపరిపాలనమును నిర్ణయించు హక్కుగలదని జస్టిసు పక్షమువారు రంగీకరించుచున్నటుల, గురుస్వామినాయుడుగా రొప్పుకొనరు. సర్ కె. వి. నాయుడుగారింతవరకు జస్టిసు పక్ష వ్యవహారములను నడుపుటకు ముందుకురాక, ఇప్పుడు నాయకులను మందలించుట పాడిగాదని, గురుస్వామిగారు అభిక్షేపించిరి. కద్దుపట్ల అభిమానముగలవారు జస్టిసు పక్షమున మొదటినుండియు గలరని, గురుస్వామిగారి నమ్మకము అందుచే కద్దురు నభిమానించినవలకు జస్టిసుపక్ష సభ్యులను దూరుటకు, గురుస్వామిగారు సమ్మతించదు ఇక స్వతంత్రమంత్రులు గూడ బ్రాహ్మణేతరులను విషయము నిజమే యున్నను, గోదావరిమండలపు ఎన్నికల సభ్యులుమున యీ సహాన మెక్కడకు

బోయెనని, గురుస్వామిగా రడుగుచున్నారు. జస్టిసు పక్షమువారు గవర్నరుగారిన్నేహితు లను వాదమును గాని అధికారవర్గము నెల్లపుడును వీరు బలపరుపవలెనని గాని, గురుస్వామిగా రంగీకరింపరు. మొత్తముమీద సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి వాదము, జస్టిసుపక్షమువారి యామోదమును బడయుననితోచక.

కార్పరేషను ప్రకటనలు: పత్రికలు టుడేపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. "అన్ని పత్రికలనుండియు టుడేపత్రిక కోరబడెనని, సూచించిరి. "టుడే" పత్రికను కోరలేదని జెప్పగలము. మరికొన్ని పత్రికలనుకూడ కోరి యుండక బోవచ్చును. అధ్యక్షు లీరహస్యము గూర్చి నిజసందర్భములను తెలుప గోరెదము." "ఆంధ్రపత్రిక" నుండిగూడ టుడేపత్రికను కోరలేదని జెప్పగలము. కార్పరేషను వ్యవహారములు విచిత్రముగ పరిణమించుచున్నవి.

సంస్కరణముల కమీషను

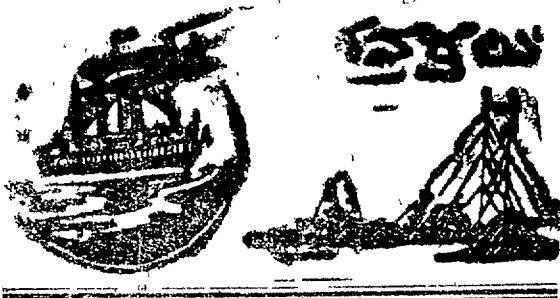
కుంజ్రాగారి యభిప్రాయము యోట్లో, జూన్ 30:— నిన్నరాత్రి పురమందిరము డిప్యూటీ కమీషనరును పురప్రముఖులును చాలమంది వచ్చి యుండగా ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి యువనృసిం చును సంస్కరణముల కమీషనును గూర్చి భారతశాసనసభా సభ్యులగు హెచ్. యస్. కుంజ్రాగారిని చెప్పిరి. హిందూదేశ మయొక్క భావిభాగ్యోదయ నిర్ణయకర్తల మని చెప్పుకొనుచున్న ఆంగ్లప్రజలను జూచి ఆసహ్యపడుచున్న భారతీయులు సంస్కరణముల కమీషనునందు చాలమంది ఆంగ్లేయులే యున్నవో నహింపజాలరు. తమ దేశమయొక్కసిద్ధిని ఆలోచించి నిర్ణయించుటకై కొంతమంది భారతీయులను గూడ అధికార ముండవలెను. కొంతమంది భారతీయులు అసెస్సగా నియమింపబడుదురన్న ఉద్దేశ్యము మిగుల హాస్యాస్పదముగా నున్నది. ఆ తృగారకముగల వాడెవ్వడును అట్టి అసెస్సరుల పదవికి అంగీకరింపజాలడు. ఒకవేళ యెవ్వడైన భర్త్యముజేసి అంగీకరించినను అట్టివాడు ప్రజలయొక్క నిరసనభావమునకు పాత్రుడగును. ఇక ముందోసంగవలసిన సంస్కరణములలో ఒక్క పైన్యము స్వదేశీసంస్థానములతో సంబంధము తప్ప పోలీసుశాఖగూడ ప్రజాయత్నము చేయవలెనని చెప్పిరి. వివరక పైన్యవిషయము గూడ సాన్యమైంతత్వరలో భారతీయులవశము జేయవలెననియు పైన్యము లేనిదే నిజమైన్య స్వరాజ్యము రాదనియు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీలో మోహరం

పోలీసు బందోబస్తు ధిల్లీ, జూన్ 30:— పోలీసువారు ధిల్లీలో మోహరం శాంతియుతముగ జరుగుటకు తక్షణాగ్రత పహించుచున్నారు. కొంతమందిపై 107 వ సెక్షను ప్రయోగించిరి. ఇదివరలో బక్రీదినములందు సమ్యములు పంపబడవీసారికి కూడ సమ్యము లంపబడుచున్నవి. అనుమానస్థులు అతి జాకరూకతతో కనిపెట్టుచున్నారు. ఏర్పాట్లన్నియు ముగింపునకు రానున్నవి. (ప్రీ. ప్రెసు)

ట్రంకులో స్త్రీ శవము

రైలులో దొరకుట కలకత్తా, జూన్ 30 :—ట్రంకులో పెట్టి తాళముజేసి బాగ్రతగా రైలులో పై ఆరపై ఒక స్త్రీ శవముండెను. రైలు ఆగిపోవుటచేతను ట్రంకు ఎవరను తమది గానటుచేతను అది పోలీసువారికి రైల్వే అధికారులచే అంకవేయబడెను. మూత తీయగనే పీకనయకబడిన శవము గానయ్యెను. ట్రంకు హారాలోనే రైల్వేస్టేషని అనుమానపడుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రెసు.)

ఎండింబరో రంగుభేదము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 1:— ఉభయపక్షములవారును కలిసి మాట్లాడుటచే ఎండింబరులో న్యూస్ పేపరులకు రంగుభేదము నిషేధించు నుత్తరువును తొలగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కొన్ని వారములలో భారతీయులను రంగుభేదము రానిచ్చెదరట.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

బ్రిటిషువారు

బ్రిటిషువారు తమపలుకుబడి ఎక్కువగ నుండుటలంపుతో ఆమెరికనులు చెప్పు సమానత్వము నిరాకరించుచున్నారని ఆమెరికనులు ఆమెరికను పత్రికలును వాదించుట ఆశ్చర్యముగ నున్నదని బ్రిటిషువారి గారనిరి. అట్టితలం చెప్పటానికిని బ్రిటిషువారికి లేనేలేదు. బ్రిటిషు సూచనల సంగీకరించుచు సమానముగ నాకాదళ ముందుకు వీలగుననిరి. ప్రతిజాతికిని ప్రత్యేకతరగతుల సౌకల్య యనవలయునని ఈసభలో నిలువ దెలిపెను. బ్రిటను తనకు కావలసిన బలమును సృష్టముగ దెలియజేసెను. అనంతరమునో తనతోబాటు ఆమెరికా గూడ సమానముగ నాకానిర్మాణము జేయరాదని ఎన్నడును అనలేదట.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

దక్షిణఆఫ్రికా గవర్నరు జనరలు ఆహ్వానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

ప్రిటోరియా, జూలై 30:— శాస్త్రిగారు ప్రిటోరియా శరణుగానేగవర్నరు జనరలు ఇట్లుతెలిపిచ్చెను:— ఇంకీ ముగ్ధభక్త్యము తనపున మొదటి ఏకైకముగ వచ్చిన మీకు సుస్వాగతము. తమరీదేశములో నుండుటచేతను, తమ సహకారమును మనకిద్దరుకును సంబంధించిన సమస్యలు గుఱుముగ పరిష్కారముగుటకు తోడ్పడిన గుమృద్భావమును చిరస్థాయిగ నుండునట్లుల తోడ్పడునని దృఢముగ నమ్ముచున్నాడు.

శాస్త్రిగారు

యూరపినునటు, భారతీయులను కనకీర్తిత స్వాగతమునకు తృప్తుడవైతనిని రూటరుతో జెప్పెను త్వరలో దర్బారునకు బయలుదేరెదను. అచట ప్రాయశః ఒకపక్షముండెను. అచటనుండి కేపుటపును కేగెదను. తరువాత ప్రిటోరియాకు తిరిగి వచ్చెదను. ప్రభుత్వముగ నున్నంతకాలము చాలకాల ముదలునే యుండెను కేపుటపును నా ముఖ్యస్థానముగ నుండుచున్నది. ప్రిటోరియాలోగూడ ఇట్లును చెట్టుకొనినను నాకు, ఇచట సంకీర్తనదర్శములు తెలియవరకు ఆంధ్రానుగాను ఒకపక్షమువరకు ఆగిపోవుటకు అంగీకరించిరి. ఇండియా ఒడంబడికను శిలీకూరముగ నిరసించుచు యూనియను ప్రభుత్వములకుం నిశ్చయించుకొగటము, కే జూదినది, రెన్నది బలపరుచుచున్నది. నా విశ్వాసము ప్రభుత్వము, యూరపియును వర్తము తమ వైఖరిని అమ్ముచుగను భారతీయుగ మార్పుకొనిరి ఆమార్పు భారతీయులకు సాంఘికముగాక కాశ్త్రిగారు రూటరుతో దెలిపిరి.

ప్రీ బ్యాలిస్టరు

రంగూను నివాసియును సారాభోరుఅనుకన్య బాలిష్టరు పరీక్షయందు ప్రతిష్ఠాపాతరది.

ఎండరెండరో బ్రిటిషు ప్రభువులు రాజకీయములను గూర్చి పెండియా దెలిపిచుచుండ, వందేబ్బి కన్య కన్యావేగారిని పెండియాదెనట.

జనీవా నాకాదళ నిర్ణయసభ

క్రూయిజరులు, డెప్టోయరుల సమన్వయ

బ్రిటిషు సూచనలు

రుగ్బీ, జూలై 29:— జనీవా నాకాదళ నిర్ణయ నిపులు నిన్న క్రూయిజరులను గూర్చి చర్చించిరి. నేడు డెప్టోయరులను గూర్చి చర్చించిరి. ఎన్ని క్రూయిజరులు గావలెనో ఎందులకు గావలెనో బ్రిటిషువారు దెలియజేసిరి. బ్రిటిషువారి సూచనలను ఆలోచించినపిదప అత్యుద్దితము కట్టు పరిణామమునో ఆలోచించి ఇతర ప్రతినిధులు ఎన్నిటన్నులబరువుగల క్రూయిజరులను నిర్ణయము జేయునది తీర్మానించెదరు.

టైముస్ పత్రిక వ్యాఖ్య

బ్రిటిషువారి యుద్దేశ్యము క్రీమూరూపమును దాల్చునని ప్రపంచములో నాకాదళములన్నిటికిని ఇంతకంటె ఎక్కువ యుండరాదని నిర్ణయించుటయే కూర్చిడిగారి యభిప్రాయము. బ్రిటిషువారయలకే అంతదూరము ఆలోచించి దెలిపిరి. బ్రిటిషు సూచనల సంగీకరించిన, నాకాదళస్వయము అన్నివిధములు ఒకేమా స్వరూపమును, నాకాదళములో పోటీయుండనని టైముస్ పత్రిక దెలుపుచున్నది.

పెద్దనాకల

విషయమై ఏర్పాటులను జపాను ఆమోదించుచున్నదట. ముందుండవలసిన పెద్ద నాకల బరువును ఇప్పుడే బ్రిటిషువారు చర్చించగోరుట నుంచిదేయని పెయిలోనే నాని అనుచున్నాడు. నాకాదళమును తగ్గింపవలెనని ఎవరేమి మూచించినను, ఆచరణలో చెట్టుటకు జపాను సిద్ధముగ నున్నదనిరి.

ఫ్రెంచి పత్రికా సంపాదకుడు

దాడెలుగారి విమర్శనందర్శనములో ఆక్షేపము ప్రాంతము పత్రికా సంపాదకుడును మారిస్ పూజోగారిని అరస్టు జేసిరి. చెలసాల పెరిపోను ఉత్తరువులు గోల్లో ఇతనికి కూడ జోక్యమున్నదనిరి.

బ్రిటనులో గట్టిన ఇండ్లు

ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిలేఖ

రుగ్బీ, జూలై 29:— యుద్ధమునకు పూర్వము అయిదు సంవత్సరములలో బ్రిటనులో పగలును 61000 ఇండ్లు గట్టబడెను. పోయిన మూడుసంవత్సరములు మార్చి 31 ఆఖరువరకు 137000, 178000, 270000 ఇండ్లు నిర్మించబడెనని ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి దెలిపెను.

సూర్యగ్రహణము

వివరములు

లండన్, జూలై 29:— యూరప్ షేర్లో గిలియ విక్టూరియా సూర్యగ్రహణము దినముగ గాన్పించెను. జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు అంతా పరీక్షరములతో పరీక్షోధనకు సిద్ధముగవచ్చిరి. ఒకమూల ఎండ ఒకమూల మబ్బు వ్యాపించుచుండెను. తుదకు సూర్యుడేగిరిచెను.

గ్రహణము ప్రారంభముగాగానే వెలుతురు మనక బారెను. గాలిచల్ల బడెను. ఆకస్మికముగ గాలిపీచెను. పక్షులు పాడుటమూరెను. గ్రహణచ్ఛాయ వ్యాపింపగనే గొట్టెలు అరచుట మొదలుపెట్టెను, విచారకరముగ. పక్షులు రాత్రి అయినది. ప్రతి రెప్పపాటును ప్రేక్షకులలో నొకరు రెక్కెట్టును సందడికలుగజేసెను. సంపూర్ణగ్రహణ మేర్పడినపుడు చుట్టుపక్కల కొండలదగ్గర కనబెట్టుకొన్న వారు భయపడిరి. నాల్వేలో పూర్తిగ బయటై గ్రహణము. ఆకసము మబ్బుగానందుటచే క్యాంబ్రిడ్జి నుండి వచ్చిన ప్రాథమిక నూతన ఆకాశంశులైరి ఏమియు కనిబెట్టలేకపోయిరి.

23 క్షణములు పూర్తిగ బయటై. గ్రహణము శీతోష్ణస్థితి తగ్గెను. ప్రత్యేకముగ ఛాయాపటమునుదీయుటకు పరీక్షరములను దెప్పించిరి. ఇంకను పెక్కుపరీక్షోధనలను గావించిరి. 1929 లో వచ్చే సూర్యగ్రహణము ఉత్తర సయాం దేశములో జట్టును. స్థావరము, హానిగ్ధులు, ప్యాగర్లునలో బాగా కాన్పించెదరట.

రింగిజోలో వాతావరణము సృష్టముగ నున్నది. ల్యూప్లండులోగూడ పరీక్షోధన చక్కగ జరిగెను.

అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞాపంబంధములు

లండన్, జూలై 30:— డొమినియను కార్యాలయపు మడింపుకు 70,000 పానులు గావలెనని కామన్సుసభలో ఆడిగినపు సామ్రాజ్యసభ అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞాపంబంధములను గూర్చి చర్చ జరిగెను. అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞాపంబంధములను పెంపొంది జేయుటను గూర్చి అలోచింప దొడంగిరి. ప్రతి సంవత్సరము సామ్రాజ్యసభ కూడుటచే సామ్రాజ్య విశ్వత ఎక్కివనని అనుకొంటినని ఆమెరికానది స్వయముగ ఒకరితోనొకరు కలిసికొన్నగాని విశ్వత ఏర్పడదనిరి. వైమానిక వయనములు ఏర్పడినచో విశ్వతకు మార్గ మేర్పడును. ఈలోపుగ ప్రత్యేక విషయములను గూర్చి చూచకే గురుటచే విశ్వత ఎక్కువగుననిరి. ఆయా భాగములనున్న మంత్రులు వారివారి దేశములనుబోయి స్వయముగ పరీక్షింపలను అరవిన, మరొక విశ్వత ఏర్పడును. ఏప్రిల్లో ప్రతి డొమినియనుకు బోయెవనని ఆమెరికారు. ఆలోచనార్థము క్రమేణా యభివృద్ధి యగుచున్నదనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో ఆధిక విషయములందే గాక ఉన్న అంతర్జాతీయ విధానమును గూర్చి గూడ ప్రత్యక్షముగ హైమిషనరులు ఉత్తర ప్రభుత్వములను జరుపవలెనని సామ్రాజ్యసభలో ఆమోదించిరి. ఆ ముఖముగ అభివృద్ధియగుచున్నది. విదేశాంగ విధానములోగాని రక్షణ యందుగాని మరొక సామ్రాజ్య విధానమునందుగాని అంతర్జాతీయ ప్రాజ్ఞాపంబంధములందుగాని డొమినియనులతో పూర్తిగ సంప్రదింపుకు బ్రిటను సిద్ధముగ నున్నది. డొమినియనులకు దెలుపవలెనది ఏమని జేయదు. ఇప్పటికిని మామూలును సంవత్సరముల నాటికిని డొమినియనులకు విదేశాంగ విధానము సామ్రాజ్య రక్షణమును గూర్చి దెలిపిన సంగతులకు ఎంతయో వ్యత్యాసముండును.

బ్రిటనువలె డొమినియనులకు స్వతంత్రముగ విదేశీ వ్యవహారములను చక్కచెట్టుకొను విజ్ఞాన మున్నగాని సమానముగ ప్రవర్తించుటకు వీలులేదనిరి. సామ్రాజ్యసభలో డొమినియనుల కసమాన ప్రతిపత్తి నిచ్చినను అట్లు చేయుటకు వీలులేదు. హక్కులకు సంబంధించినంతవరకు ప్రతి ప్రభుత్వమువారును జాతీయ అంతర్జాతీయ జీవనమునకు గల భర్తయును నిర్వహించవలసియున్నది. గవర్నరుజనరలు ప్రతిపత్తిలో మార్పును ఒప్పుకొన్నట్లు బ్రిటను డొమినియనులకు దెలుపలేను. కొన్ని విషయములలో విశ్వతను జూపుటవలెను. దీనిని నెరవేర్చుటకు డొమినియనులతో ఎంతో ఆడిగి తెలిసికొనవలసియున్నది. ప్రత్యేక సంఘముద్వారా తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని వ్యవహారములు చిట్కలతో గూడుకొనుచే డొమినియనులతో చాలవరకు ఉత్తరప్రభుత్వములను జరుప వలసియున్నది రాజోపు సంవత్సరములలో మనపనిని పూర్తిజేసినగాని ఆఖరు సభతో మన ప్రయత్నము అంత్యమొందుట ప్రారంభమగును. కామన్సుసభవారు, సామ్రాజ్యములో పాల్గొను పార్లమెంటువారు ఈ విషయమై గట్టిగ కృషిని సల్పవలసియున్నది.

మడింపు సంగీకరించి బాల్విస్టరుగారు, చర్చనంతను విరుచుండిరి.

రత్నముల బిల్లు

కు పెనెటువారు చూపిన సవరణలను దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ నిరాకరించి సవరణలే గురించి బాట ఉన్నబిల్లును నిరాకరించుటా లేక లొంగిపోవుటా యని పెనెటువా రాలోచించుచున్నారు.

అస్ట్రేలియా అంతకు 10 రోజుల అయిదుగంటల 15 నిమిషములలో 7533 మెల్లగూరమును కత్తకే. స్మిత్ వైమానికుడు చుట్టుతిరిగి వచ్చెను. 1924 లో ఒకమారు చుట్టినట్లును. అపుడు నిండు గంటకుగోచియుగాక 22 రోజులు పట్టెను.

గూడచారుల నురిదీయుట

పోలిషు సైనికసిబ్బందిరరపున సోవియటురాజ్యములో గూడచారులుగా పనిచేయుచున్నారని ఒక రషియావ్యక్తిని, ఇద్దరుపోలీసులు దోషులగునెంచి 29 తేదీని యురిదీసిరి.

అమెరికా వైమానికుడు

బర్లగారు ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటు పర్గామారికి ఒక చిన్న మతగ్రంథమును రెండు అమెరికను పతకములను బహుమతిగ ఇచ్చుటకు కూడ గొప్పోయిరి.

జీతము తగ్గించుట

బ్రిటిషు నౌకాదళస్థానము పమ్మెట్టుట
హైదరాబాద్, జూన్ 29:—బ్రిటిషు నౌకాదళము నాటికి 10 చొప్పున తగ్గించుటచే నీనా నర్తకులకు సంబంధించిన 500 బ్రిటిషు నౌకాదళాధికారులు అధికారిక ప్రకటన ప్రకటించినట్లు ప్రకటించినట్లు ఒకటివేల ప్రకారము తమతగవును ముగ్యులైన అధికారుల పరిష్కారము జేయవలెననుచున్నారు. ఉభయములు ఒప్పకొన్న జేసెదమని కంపెనీవారమున్నారు. తేవు జేరగా నే సమద్రములోనున్న నౌకలు పమ్మెట్టో చేరును.

బ్రిటిషు శాసనాధికారము

లండన్, జూన్ 29:—బ్రిటిషు శాసనాధికారమును అంతరించజేయుటపై పెరిషియా గోరుచున్న విషయమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని లండన్ ల్యాండ్ గార్డు కార్మికసభ్యులకు ప్రకటన చేయబడినది.

అంతర్జాతీయ వైమానిక ప్రచారము

జరుగుటకు మార్గములు వైమానికమును నిర్మించుటకు నిర్ణయించిరి. 600 ఎకరముల జేలను సంపాదించిరి.

లండను యుద్ధానవన చవులు

ను విక్రయించుట అయినచే యుద్ధానవన రోయలు కమిషనును నియమించెదరు. వారు వివరగా స్పష్టపరచునట్లు తెలుపబడినది.

ఆర్థిక చట్టము

అధికారమునుగూర్చి పార్లమెంటు ఆక్టులో కొన్ని సవరణలు చేసినట్లు ప్రకటించినది. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ సభ సంస్కరణమునకు అందరకు నచ్చకపోవుటచే కేపు ప్రభుని ఆలోచన ప్రకారము చేయని వార్తాపత్రికలు దొలుపుచున్నది.

ఇంగ్లాండు న్యాయాంగు పయనము

బ్రిటిషు వైమానికము కాపక కొట్టునీగారు ఇంగ్లాండు నుండి న్యాయాంగులకు బోయి వచ్చేసెల తిరిగినట్లు తెలుపబడినది.

బిక్రయమానికుడు

బాదం, జూన్ 30:—నిన్నటినుండి సాగమందు కురియుటచేతను మబ్బు వేయుటచేతను భూమిగాని నీరుగాని కనిపించుటలేదు.

బస్సాలో భారతీయులు

బస్సా, జూన్ 29:—భారత సంఘములో భారతీయులకు పనులలో ప్రవేశపెట్టుటచే వేయుటనుగూర్చి ఆలోచించిరి. ఇరాకులో భారతీయులకు సంకల్పమున్నగాని వారిసహకారమున్నగాని చేతనేయగును. సర్వభారతములెట్లున్నను దూరములోంచి ఇరాకు భారతీయులను చక్కగ అవరించినగాని లాభములేదనిరి ప్రత్యేకనిపుణులై తేనేగాని భారతీయులను బస్సాలో నియమించకే కాదని ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు తేరువు జేరి. దానిమీద చర్చ బయలుదేరెను.

బోస్టనులో ఉరిశిక్షానిధిచేబడిన కమ్యూనిస్టుల నుండి యుటను 30 రోజులు ప్రభుత్వమువారు ఆపుజేసిరి.

పందెవుకట్టపు యజమానియు సామంతకాలైన జేమ్సు వైటుగారు చనిపోయిరి.

మధుర సత్కారము

ప్రభుత్వపు టుత్తరువునకు జవాబుగా విదేశపు గుడ్డలను తగలబెట్టుట

మధుర, జూన్ 1:—సత్కారమును మిచ్చుట నిన్నటి దినమున నూతనరూపముదాల్చినది. మామూలుగా జరిగిన సభలో ప్రభుత్వోద్యోగుల లెక్కను భాదీనిధికి చందా లీయకూడదని ప్రకటించబడిన ప్రభుత్వపు టుత్తరువును ఖండించుచు ఉపన్యాసములు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వపు టుత్తరువునకు జవాబుగా విదేశపు గుడ్డలను తగలబెట్టిరి. విదేశపుగుడ్డలను బహిష్కరించుటకు ప్రాణములైనను భారపోయింట్లై సిద్ధముగా నుండవలెనని గణపతి అయ్యురగారు చెప్పినప్పుడందరూను పందేమతరమని జేయు నేరి.

(ప్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి, జూన్ 30:—హోర్యనారిసును శేను స్వయముగ కానుకగీత చేయబడంగలగున వానినూనాగిరి స్వస్థులచే దిను కానిన సోపానములగు శేను నూముదాగోరిగి నూముదాగిరి చందల. సుఖ్యులచేను. (ప్రీ ప్రెస్.)

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 29:—కర్నూరు పుత్త గొరుదగిన పెండ్లి వారికి 28 వేల వేదీని బంధించి పకి దోమగొనిపోయి రని తెలిపియున్నది. పెండ్లి కుమారుడును మరి యిరువురును తీవ్ర గాయములకు లోనైరి. పోలీసువారు అవొకి తీయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ పద్ధతుల జాబితా

- 1. బీర్లరసాయనము మాత్రలు అశీర్దమునకు 1-4
- 2. వజ్రశిలలు ధాతుపుష్టికి 1-0
- 3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8
- 4. అమృతాంజనము సీసా 1-8
- 5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-8
- 6. తామరతైలము, తామర, తీటకు 0-6
- 7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు 0-6
- 8. తేలవందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-8
- 9. దంతశుభహరి, పండ్లపోటుకు 0-8
- 10. కర్ణశుభహరి, చెవిపోటుకు 0-10
- 11. గజ్జకి తైలము, గజ్జచీడలకు డబ్బి 1-8
- 12. పసుళ్లకు తైలము, శీతపసుళ్లకు 0-6
- 13. కేలకు మందు సీసా 1-8
- 14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ 2-8
- 15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-8
- 16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు 0-2
- 17. సుఖభోగిమాత్రలు 1-0
- 18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు 1-0
- 19. రోమహరి, వెండ్రుకలు దోడుటకు 8-2
- 20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12
- 21. చంద్రుకు నూనె సీసా 1-8
- 22. గ్రహానిమాత్రలు డబ్బి 1-8
- 23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు 0-8
- 24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు 1-0
- 25. పెగకు ద్రావకము సీసా 1-8
- 26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు 1-0
- 27. కఫహరి దూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-8
- 28. నుందరి తైలము, మాఖకాంతికి డబ్బి 1-8
- 29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు 0-12
- 30. శేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0-4
- 31. ఉబ్బసమునకు మందు 2-0
- 32. వాయువుపోట్లను మంగు చర్మి 1-8
- 33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-8
- 34. కస్తూరిమాత్రలు, పెద్దని, మంచివి 50-8
- 35. వాముకర్పూరము సీసా 1-8
- 36. నేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తు. 1-8
- 37. కుంకుమపువ్వు 1-వ రకం తు. 1-8
- 38. పచ్చకర్పూరం తు. 1-8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఆంధ్ర బిచ్చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు మాత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రబిచ్చింతామణి నన్నయకర్తృత్వము కాదనువాని వాదములన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి. భాషా నేపకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లన్నియొకటవు.— మ 0-12-0. పోస్టేజీ నేను
మే నే జరు. ఆంధ్రపత్రిక
7. శంకరేశ్వరీ, మద్రాసు.

ధర్మికో పంచాంగానికి శాశ్వతము

హిందూ పంచాంగ స్థానము
డిస్ట్రిక్ట్, జూన్ 30:—పంచాంగము ప్రభుత్వము లను ఎన్నుకోవలెనని హిందూ సభ్యులు ధర్మికో పంచాంగమును పంచాంగిబోధుడు బహుస్కారంపనల మొదటి పలువురు డిస్ట్రిక్ట్ కమిషనరును. అంజే కాక గోవధను అంతమొందించుటకు ఈబోధుడు ప్రాణములు లేదు. బరికి తీసికొనిపోవకు గోవులు యేకధులయందు పోవలెను అను విషయము గురించి మాత్రము తీరు నిర్ణయము గావించుకొనెదరు. ఇట్టిపరిస్థితులలో ఈబోధుడును లాభములేదని పలువురు అభిప్రాయపడు చున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పూనా, జూన్ 30:—భారతభిక్షాసంశోధ్యము డాక్టర్ జన్మదినోత్సవము నేకు అతివైభవముతో శ్రీ సి. వి. శ్రీ ద్య సర్దారు ముజాందారు వారి యాధిపత్యమున జరిగెను. భిక్షాసంశోధకులు ప్రొఫెసరు డి. వి. పాల్వారు శంకరరావు, జోషి గార్లు హాజరై చక్కని వ్యాసముల చదివిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

వాతావరణ నిర్ణయము

1927 సం జూలై నెల 1-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాల్ పూర్	89.3	80.4	...	7.87	+ 1.74
విశాఖపట్టణం	91.1	88.8	...	9.77	+ 4.78
లాకనాడ	95.5	82.1	...	5.17	+ 0.46
సుచిత్రపట్టణము	95.1	79.7	...	4.71	+ 0.03
కర్నూలు	90.8	74.8	0.45	5.78	+ 2.69
బళ్లారి	90.4	74.6	0.81	2.80	+ 0.87
అనంతపురం	2.81	+ 0.18
కడప	96.6	76.4	0.18	8.64	+ 0.60
కర్నూరు	100.8	79.9	...	1.80	+ 0.02
మద్రాసు	96.2	78.1	0.09	8.80	+ 1.78
కడపూరు	99.8	80.4	...	8.39	+ 1.72
నెలము	94.1	74.5	...	8.47	+ 5.85
కోయంబూరు	88.5	71.5	...	1.47	+ 0.23
తిరుమనాపల్లి	96.6	80.4	...	2.90	+ 1.48
నాగపట్టణము	99.9	81.2	...	0.70	+ 0.68
మధుర	94.1	79.0	...	5.08	+ 3.19
హంబత్	89.6	80.9	...	0.17	+ 0.02
తిరునల్వేలి	0	+ 0.56
తిరునెల్వేలి	81.8	78.6	0.41	14.88	+ 0.65
కొచ్చిక్	78.4	73.5	2.42	27.88	+ 2.03
కాలికట్టు	80.4	72.8	2.62	88.18	+ 1.92
మంగళూరు	85.2	74.0	2.64	88.01	+ 0.12
కెంగునూరు	87.8	67.1	0.02	2.22	+ 0.79
మెర్కూర	70.2	63.5	1.78	24.82	+ 3.14
కొడెకపూర్	59.7	53.8	...	6.88	+ 2.28

సర్కారులు:—మేఘములు దట్టముగ నేయున్నవి. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత కొంచెము ఎక్కువ. ఇతర రాత్రి వేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కర్నూలులో 0.45" బళ్లారిలో 0.81" కడపలో 0.18" వర్షం చెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి కర్నూలులో ఆర్ద్రత కొంచెము ఎక్కువ బళ్లారిలో 2 1/2 కర్నూలులో 8 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ

కర్నాటకము — మద్రాసులో 0.39" వర్షం చెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి మద్రాసులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపూరులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ

తత్వసాంధ్రమునగూడ సాధారణముగ వర్షం చెను. పి. పి. నారాయణ అయ్యర్లు సహాయ వాతావరణాన్నిర్ణయము.

మీరూ తాలూకావోరు

వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్కె - విచిత్రసంఘటనలు
మీరూ తాలూకావోరు, తిర్తి నూతనముగ ఆర్డరు
సభ్యులకు రిమాండ్లు - 27-5-27 తేదిన మీరూ
తాలూకావోరు ఆఫీసుకు రాబడిన ఆ వరుసాడే అదిగా,
28-5-27 తేదిన వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్కె నియామక తేది
యయి యున్నది. ఇంతలో యీ సభ్యుల మార్పు ప్రెసిడెంటు
గారికి విచిత్రముగ కనుపట్టినది. పాపము, వెనకనే యీ ఎల
క్షన్ జరుగుటకై నియమింపబడుటయు తిర్తి ఎండులకు పోస్టు
పోస్ట్ అయినదా యని యధ్యక్షులయిన సోమంచి సీతారామ
య్య పంతులుగారి మనస్సు మిగుల పరితరించెనని వ్రాయక తీర
దు. కారా మేమన, వారి తాలూకావారికి యొరని వైస్
ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనవలె ననియే వారియశయము.

సభాప్రారంభమున, ప్రెసిడెంటుగారు లేచి, గెజెట్టునందు
ప్రచురణ యగువలెను నూతనసభ్యులు సభ్యులుగా పరిగణింప
బడరని చెప్పిరి. వెంటనే మాగంటి శీతయ్యగారు లేచి ప్రెసి
డెంటు ఎల్కె అయినపుడు గెజెట్టు ప్రచురణ కాకమునుపే
ప్రెసిడెంటుగారు ఎటుల చార్జీ తీసికొనిరి, ఆ మాత్రమే.
యీ సభ్యులయెడను వర్తింపగలవని జవాబిచ్చిరి కాని యీ
విషయము మినిటు పుస్తకమునందు నోటు చేయబడుననియు,
ప్రస్తుత కార్యక్రమమునందు మాత్రము పాల్గొనుటకు నూతన
సభ్యులకు వీలుండదనియు, చెప్పిరి. కాని పుస్తకమునందు అం
దలు సంతకములను జేసిరి. తరుపరి క. లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు
మహమ్మద్ యామాబు సాహెబుగారిని, బంధా వియ్యన్నపం
తులుగారు, డం. శుక్రాచార్యులుగారిని వైస్ ప్రెసిడెంటుగా
ఉపపాదన చేసిరి. పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు బాల్కనీపేప
రులను తీసినపుడు, అందొకవిచిత్రము కన్పట్టినది. ఏమన, అధ్య
క్ష ఎన్నికకు పూర్వమే తమ పదవికి రిజిస్ట్రేషన్ పెట్టినశ్రీకా
మేశ్వర శుబ్బయ్యగారి పేరును, యీ వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎల్కె
నిమిత్తం అచ్చుచేయించబడిన బేర్లిడ్ చేపరునందు ఉండుట
శ్రీ వియ్యన్న పంతులుగారు చూచి వెంటనే యీ ఎల్కెన్
జరుపరాదని అబ్జక్షన్ పెట్టిరి. కాని ప్రెసిడెంటుగారు ఎల్కెన్
జరుపకమాననని పట్టుబట్టిరి. నూతనసభ్యులు వోటు చేయుటకు
వీలులేదని చెప్పటచే నూతన సభ్యుల స్థానములు ఖాళీచేయబడి
నవి. తరుపరి సాహెబుగారిని ఎన్నికొననట్లు తెలియజెప్పెడిని.
ఈ విషయముతము తెలియజేయుచు జిల్లాదొడ్డు ప్రెసిడెంటు
గారికిని ప్రభుత్వమువారికిని పిలిచేవట్లు పంపబడినవి.

స్థానికపరిపాలకులకు పార్టీ యన్నంతకాలము పరిపాలనా
క్రమము బాగుగ నుండదనియు సభ్యులను అధ్యక్షులను
గ్రహించి ఏకోన్మ్యులులే సదభిప్రాయము కలిగి ప్రజోపకా
రముకొనకై కృషిసజవుట ధగ్ధము.

నెక్కలపు వీరయ్య.
దే|| తా|| మెంబరు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇన్నీ సుపేట పరపతి సంఘము

జూన్ 30- ఇన్నీ సుపేటపరపతిసంఘముయొక్క సాం
ఘర్నిక సాధారణసభ యాలోజ్జ ఉపయము 8 గంటలకు పెం
ట్రలు బ్యాంకు ఆఫీసులో డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తి
గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నూటికి 9 రూపాయల చొప్పు
న లాభము పంచిపెట్టుటకు తీర్మానింపబడెను. సంఘముయొక్క
అధికారమున అలకట్ట తోట, ఉల్లితోట, నరసింహరావుపేట
లో మాడ అయిలలో సుమారులు తీర్మానింపబడెను. వచ్చే
సంవత్సరమునకు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని అధ్య
క్షులుగాను, ధనాల్కోట నూర్యనారాయణమూర్తిగారిని
కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి.

దొంగతనము

సము మేజిస్ట్రేటుగారిచే దొంగతనముక్రింద ఆరుమాస
ములకు శిక్షకులోనయిన మం. వి శివరామయ్య అను వ్యక్తు
డు యీ శిక్షను రద్దుచేయించుమని అప్పీలు దాఖలు చేసికొనిన
తేను యీ నెల 26 వ తారీఖున జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి
దగ్గర విచారణకు వచ్చెను. గత డిసెంబరునెలలో ముద్దాయి ఒక
మార్నాడే కొట్టులోనికి ప్రవేశించి 5 వేల రూపాయల విలువ

గల బంగారపు కడ్డీలను ఎత్తుకొనిపోయెను ఈ విషయమై పోలీ
సువారు విచారణచేయ ముద్దాయి కడ్డీలను చెన్న పురితీసికొని
పోయినట్లును అచ్చట బంగారు నాణెములక్రింద తయారు చేయిం
చు నున్నట్లును తెలిసెను. తరువాత ముద్దాయి యిట్లును పోలీ
సు వారు సోదాచేయ అతని యింట్లో కొన్ని నాణెములు యిట్లు
తయారుచేయించినవి దొరికినవట. కేసు విచారణ అయినది.
తీర్పు జూలయి 4 వ తారీఖున చెప్పబడును

చోడవరం

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 26: - 28-5-27 తేదీని చోడవరపు బాలబా
లికా పాఠశాల నూతనగృహప్రవేశము శ్రీయుత దేశోద్ధారక
కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిచే ఆరాత్రి 2 గంట
లకు కేవలీ వత్సత్రయంక మీసలగ్గు గుమహూర్తమున వారి
చే పాఠశాలలు తెలుపబడి గృహప్రవేశములు గావింపబడెను.
వారి యధ్యక్షత క్రిందనే సభకూడ జరుపబడినది. శ్రీవారు
విద్యనుగురించి నీతిబోధకమగువటల నుపన్యసించిరి. వృత్తి
విద్యలే నేటికాలమునకు తగినవినియు, చైతువిడ్లు కందటకు
వ్యవసాయమే ముఖ్యవృత్తియనియు, దానిని సరిగ నిర్వహిం
చుటకు తగినవిద్య నార్జింపవలెననియు నెలవిచ్చిరి.

మరునాటి యుదయమున శ్రీవారు యీ గ్రామమున
గల శ్రీరామపరమహంసాచార్యులకు పాదలచే నావ్యసించబడి వె
ల్లిరి. అచ్చట గ్రంథాలయముయొక్క స్థితిగతులు వినియు, పు
స్తకములను జూచియు మిగుల సంతసించిరి. బాల్యావస్థలోను
న్న నీపరమహంసాచార్యులకు నొక సంవత్సరపర్యంతము భారతి,
ఆంధ్రదైనికపత్రికల నుచితముగా బంపెదమని కరుణాంతరంగ
ముతో ననుగ్రహించిరి.

శ్రీవారు అభిప్రాయభేదములను వదిలి పాఠశాలలను,
పకనపంపిరమును వృద్ధిచేయుభారము మీదేయని గ్రామస్థుల
కుపన్యసించిరి. జయజయ నాదములతో సభముగింపబడి శ్రీ
వారి శైలపుకపాంది పాదము వారినుచితరీతి సన్మానించి వారి
వారి గృహములకు వెల్లిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ సంఘము

జూన్ 30: - ఈ గ్రామములో పూర్వమొకానొక
వృద్ధుడు ప్రబలముగానుండి తర్వాత నశించిన శ్రీ సంఘమును
మొన్నటిదిగనున శ్రీలు కొందరు సమావేశమై పునరుద్ధారా
గావింపరని తెలిసికొనుట కంటేని సంతసించుచున్నాము. మా
బావికాపాఠశాలలో శ్రీలుకొందరు సభజేసి కొన్ని నిబంధ
నలను యేర్పాటుగావింపజూసి సంఘమును ప్రస్తుతము 12 గరు
శ్రీలతో ప్రారంభించిరిని విన్నాను. మాసబుకొక్కరుగారి సతీ
మణి అధ్యక్షురాలుగను మా సబుజడ్డీగారి భార్యయణి ఉపా
ధ్యక్షురాలుగను రాయసం క్రిష్ణమూర్తి గారికుమార్తెయగు సీత
మ్మగారు కార్యదర్శినిగను ఎన్నుకొనబడినట్లు తెలిసినది. ప్రస్తు
తము కొద్దిగుంది మాత్రమే జేరినప్పటికి సంఘము ఉత్సాహము
తో పనిజేసిన గ్రామములోని శ్రీలందరు సభ్యులుగా జేరగల
రనితోచును.

అల్పాహారవిందు

మాత మనసబుగా పనిజేయుచున్న శ్రీబంధారు అప్పా
రావునాయుడుగారికి ఎలమంచిలి బదిలీకాగా ఆయన గౌర
వాత్ము బారెస్సేసియేమను వారు అల్పాహారవిందు నొసగిరి.
ఫలమే రాసంతరము సభ చేపి బారెస్సేసి
యేమను తర్జున రావు సాహెబు, కొప్ప
రి ఎగ్గెన్ వల్లూరి వెంకట్రావు గార్లున్న తరువాత మా సబు
జడ్డీగారిగు పాలారి రామరావుగారున్న నాయుడుగారి స్థా
నీల్యము సావర్కమునుగుర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ నాడధ్యక్షులు
గానున్న మాజిల్లా విద్యాశాఖాధికారియగు శ్రీ తాతాచార్యు
ల గారుకూడా కొన్ని గంభీరపలుకులను నాయుడుగారిగుర్చి
పలికిరి: బ్రహ్మశ్రీశతాధిపాని చల్లకీళ్ళ వేంకటేశ్వరాస్త్రిగారు
కూడా నాయుడుగారి విషయమై నొక పద్యమును వ్రాసినది
విరి.

ఆంధ్రకవిత్వము

కవిశ్రేష్ఠులను దేశ ప్రఖ్యాతిపడసిన శ్రీ తిరుపతి వెంక
కేశ్వరకవులలో నొకరును అగు బ్రహ్మశ్రీ శతాధిపాని చల్ల
కీళ్ళ వెంకటేశ్వరాస్త్రిగారు మా గ్రామము దయచేసి నివసించిన

మును మొన్నటి దినమును ఆంధ్రకవిత్వమునుగూర్చి ఉపన్యసించి
పురజనులను ఆనందపరచిరి. ఇంతటి భాగ్యము మా పురజనులకు
సబుజడ్డీగారు శ్రీ పాలాం రామరావుగారివలనదని నేను తిర్తి
యిచ్చట చెప్పనక్కరలేదు. వెంకటేశ్వరాస్త్రిగారు ఒకానొక
సమయమున తమకుగలిగిన ఆనుభవమునుగూర్చికూడా చెప్పుచు
తమ కవితా ధాటినిన్ని తమ పాండిత్యమునున్న కొద్దిగ వెల్లడి
జేసి మా పురజనుల మనోభీష్టమును చెల్లించిరి. వారు వెలవిచ్చిన
సంగతి గొప్పదికాదుగాని ఆస్వల్పానుభవమునుగూర్చి చెప్పట
లోనే అనేక ఉత్కృష్టభావములను గనుపరచి పెక్కు అంశ
ములలోని యాధ్యాత్మ్యమును బోధజేసిరి. వెంటనే మాపురజనులు
శాస్త్రుల్లవారికి రు 116 లు ప్రోగుచేసి యిచ్చి వారినిసర్వగింప
జేయగలిగిరి. ఇది వారికి స్వల్పమైనను మాకు చాలా గొప్పసంగతి
యని మనవిచేస్తూ విరమించుచున్నాను.

కోసలీయ మహాజన సభ

ది 25-5-27 సింహాచలక్షేత్రమున జరిగిన కోసలీయ మ
హాజనసభయొక్క ద్వితీయ సమావేశమునం దీసంవత్సరము కో
సలీయ విద్యాధ్యులసహాయార్థము కొంతసొమ్ము కాంక్ష ను చేయ
బడియున్నది. సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు, వైద్యము, మొదలగు
యేవిద్య గడువునానైనను దరఖాస్తుల నంపుకొనవచ్చును. ఈ
దిగువ వివరములతో దరఖాస్తులు జూలై 15 వతేది తోపల నీ
క్రింది చిరునామాకు పంపవలెను

- 1 పేరు
2 తండ్రిపేరు
3 నివాసము
4 చదువుచున్నవిద్య- తరగతి
5 చదువుచున్న విద్యాలయము

దరఖాస్తుతో తానచ్చట చదువుచున్నట్లు, విద్యాలయపు ప్ర
ధానోపాధ్యాయుల ప్రమాణపత్రముకూడ పంపవలెను.

జటావల్లభుల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి
కాకినాడ కార్యదర్శి.

అసెంబ్లీసమానమావేశము

బాబు గయాప్రసాదసింగుగారి తీర్మానములు

దర్బంగ, జూన్ 30: - అసెంబ్లీ సమావేశమునకు బాబు
గయాప్రసాద సింగుగారు నోటిసీచ్చిన తీర్మానములలో: న్యాయ
శాఖను కార్యనిర్వాహకశాఖనుండి విడదీయుట, ఉరిశిక్షను
హిందూదేశమునుండి తొలగించుట, సబ్ జైలు ప్రాజెక్టులు
సర్వీసులోగాని ఎక్జిక్యూటివు సర్వీసులోగాని ఉద్యోగ
ములిచ్చుటలో ప్రస్తుతపు నామినేషను పథతికి బదులుగా పో
టీచరీ ట్రేను పెట్టుట, పాఠశాలలోను కళాశాలలోను నిర్బంధ
వైరికశిక్షలను ప్రవేశ పెట్టుట, నానాజాతిసమితికి సంఘటన
భారతీయ - ప్రతినిధులను భారత శాసనసభనా రెన్నకొను
ట మున్నగుతీర్మానములు కలవు. (శ్రీ వెంక.)

సిలోనుకై ప్రవుల అసహనము

కోశంబు, జూన్ 30: - కడచిన ఏప్రిల్ నెలలో భార
తదేశము సిలోనునంగలి కాధలిక్కుకై ప్రవుల మహాసభ జరిగెను
మహాసభవిజయముగోరుచు పలువురు ప్రముఖులు సందేశము
లంపిరి. అందరితోపాటు సిలోనుగవర్నరు సర్ మన్మోహన్ క్షిప్ర
ద్దగారొక సందేశముంపిరి. కాని ఈసందేశము సభయందు చదు
వబడలేదు. నీగాంబా నగరమున హిందువులు ఉత్సవములకు
జరుపయత్నించగ కాలిలిక్కుకై ప్రవుల అటంకములకు కలుగజే
సిరి. ఈవిషయమై గవర్నరుగారు తనసందేశమున ప్రస్తావన
యొనర్చుచు ఈఅసహనము కై ప్రవులకు కొంతవరకు అక్షతతి
వ్వ తెచ్చినదని నూచించిరి. ఈవాక్యములను సందేశమునుం
గి తీసివేయవలయునని కోరుచు కాలిలిక్కుసంఘపు డైరెక్టరుజనరలు
గారు గవర్నరుగారికొక లేఖను వ్రాసిరి. కాని అందులకు గవ
ర్నరుగారు అంగీకరింపలేదు. అందుపై ప్రజాసందేశమునే సభ
యందు చదువమాడెని సభవారు తీర్మానించుకొనిరి. (శ్రీ వెంక.)

కోలంబో, జూన్ 30: - గుమారు పదిలక్షల యపహర
ణ సందర్భమున అరెస్టు చేయబడిన ఆర్ధరు అబ్రహాము పెర్రీ
అనే ఆర్ధర్ పెర్రీ లేకలియోను రామ్మరుగారు తిరిగి కోర్టు
నకు తీసికొని రాబడిరి. బొంబాయి పోలీసు సార్జంటులు పెర్రీ
గారిని గొనిపోవుటకు కోర్టులో హాజరుగా నుండిరి. సార్జంటు
ముద్దాయిపై 72 వేల పానుల నష్టక ద్రోహజేరునకు వారం
టుచూపెను. (శ్రీ వెంక.)

బెజవాడ

జూలై, 29:— గొల్ల వేపవరపు రామదాసుపంతులు వారు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు రామ మోహన పుష్పక భాండారములో నేటి సాయంకాలము ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులగుర్చియు గ్రామపునర్నిర్మాణము గూర్చియు నుపన్యసించిరి. పురప్రముఖులు చాలమంది సభకు జొచ్చిరి. వీరిలు ప్రముఖులగు రాజగోపాలాచార్యులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పంతులుగారు ప్రస్తుతము రాజకీయపరిస్థితులు చాలకష్టముగ నున్నవనియు, నాయకులలో భేదభావములు కాలగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కళంకము కలుగజేయుచున్నవనియు, రాజకీయకక్షలవారు ఒకరినొకరిని తూలనాడుకొనకుండ సామరస్య భావముతో ఎవరి యాదర్శముల ప్రకారము వారు చనిచేసి దేశపురోభివృద్ధికి సాటుబడిన ప్రస్తుతము బుర్రా క్రమీకారు పన్నుపన్ను పన్నుగడలకు ఏకముఖముగ నెదుర్కొని కాలగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టవచ్చు ననియు, హిందూమతామృదీయ సమైక్యమునకు తగు విధానము ఏర్పడగల దనియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్య పరిష్కరించుటకు నుజ్జ్వలంబై వరురాజులు నాయకుగార్లు కృషి కులప్రాతినిధ్యములతోను బ్రాహ్మణామాత్యులతోను అంత్య మొందక వాస్తవముగ జాతిపూరితములై అధారపడిన నెంతయు కొని యూహనగలదనియు హర్షియును ప్రభృతులు కావించుచున్న ప్రచారము చాల శోచనీయమనియు, మదరాసు కాలగ్రెసు వాదుల కాలగ్రెసునకు వ్యతిరేకముగ వ్యవహరించిన పర్మిం గు కమిటీవారు తొందరపడి వారిని సమర్థించిన దేశకాల పరిస్థితులబట్టి దేశక్షేమము ప్రజాభిప్రాయము పాటించియే వా రట్లు చేసిరిగాని, స్వలాభముకొరకుగాని, ఫలాపేక్షతోగాని వారు ప్రవర్తించియుండలేదనియు ఒకవేళ వారు పొరపడిన ఆత్మ యిండియా కాలగ్రెసు కమిటీవారు వారికి తగువిధాన మూ భూర్షము సూచించవచ్చుననియు, బాధ్యతగల నాయకులు కాలగ్రెసును అధ్యక్షుని నితరులను తూలనాడుట తగదనియు ఆంగ్లరుసుకలసి యొకమత్యముతో పనిచేసి కాలగ్రెసునకు బలము చేకూర్చి కాలగ్రెసు శత్రుత్వమువారగు బ్యూరాక్రసీ వారికిని జైతుపవత్తులయలు లగు సర్ రెడ్డినాయుడుగారు ప్రభృతులకు ను తులనబాదు చెప్పవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. రెడ్డినాయుడు గారు యిప్పటికై న న త మ దృ క్ష మ మ మ ర్షు కొ వ క్క మ హా త్మ ని ఖ ద్ద రు ఉ ద్య మ ము ను ఆపహేయోద్యమ సిద్ధాంతమును, కాలగ్రెసు సంస్థను తూలనా డుట, దుష్ప్రయోజిత్యము స్వలాభపరాయణత్వము, కులకక్షలు, పట్టుబట్టికారణముకాని నేరుకాదని, రెడ్డినాయుడుగారు ప్రక టించినతేఖలలోని యంతములను చక్కగ విమర్శించి ఖండించిరి. కాలగ్రెసులో చేరిన వివిధ రాజకీయపక్షములవారికి మహమ్మ దీయ పక్షములవారికి సామరస్యభావము చేకూర్చుటకు యెల్లరు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు గ్రామపు నర్నిర్మాణముగూర్చి విపులముగ విమర్శించిరి. కులకక్షలతోను కాలగ్రెసుపార్టీలతోను వివాదాలతోను పట్టుదలలతోను వివాదాలను జేస్తూ గ్రామాదులలో వివాదాలు గ్రామసంస్థలను నిర్మించి తద్వారా గ్రామవృత్తులను కాపాడుటకును గ్రామసీమల బాగు పరచుటకు అప్పులతోను అజ్ఞానముతోను అడుగంటుచున్న రక్షాతులు లేననెట్లుట గ్రామనిధులను యేర్పాటుచేయు పర పరిసంస్థములు పుష్పకభాండారము నెలకొలిపి గ్రామముల తో సకల రాజకీయాందోళనమును సలుపుటకు తగు సంస్థల నిర్మింపవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. రాజకీయసిద్ధాంతాలు, పం డితులు, మంత్రిపదవులు స్వీకరించుటయాదా! కాన్సిల్స్ చూపగలరనియు, ప్రవేశించుటయా యని తర్కములుచే యును కు స్త్రీపట్టు పట్టుచు దేశమునధోగతి కీడ్చుచుండ యిక్కడ నను దేశకారాధకులు యువకులు, అమూల్యమైనకాలమును పో కట్టుక మహాత్ముని ఖద్దరుసందేశమును, కీర్తిశేషుడగు దాసు వారి గ్రామపునర్నిర్మాణవిధానమును ఆచరణలోపెట్టి, పల్లె టూల్లో తమవృత్తులకేక తగు ఆదాయములేక యల్లాడుచు న్ను బిడరహితును కాపాడుటకు తగుకృషి సలుపవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. అధ్యక్షునికి ఉపన్యాసములకు వందములతో సభముగిసినది. సభ్యులు చాలమంది తిరిగి సహకారోద్యమ విష యమై విపులముగ యుపన్యాసము యిప్పించవలసినదిగా కోరి నందున, గొల్ల రామదాసుపంతులుగారు, సత్యనారాయణ గారు 30 తేదీ సాయంకాలముకూడ నుపన్యసించుటకు అంగీక రించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి తాలూకా కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభ

జూలై 26 తేదీ ఆదివారమున యీ పట్టణమున సాందర్భభవనములో, యీసభ ము|| రా|| శ్రీ. పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులు యమ్. యల్. సి. గారి యాజమాన్య మున జరుపబడినది. ము|| రా|| శ్రీ. చెరువు వెంకట సుబ్ర హ్మణ్యముగారు, డాక్టరు కామమాను ఉళ్లకి, పర్యవేక్షిని వీ రయ్య చాదరిగార్లు, మరికొందరు సుప్రసిద్ధ ప్రముఖులును నిత రసంఘములవారును పలువురు సాంఘిక స్త్రీపురుషులు లీసభకు విచ్చేసిరి. సభాప్రారంభమున భగవత్పూర్ణ ము|| రా|| శ్రీ, పర్యవేక్షిని వీరయ్య చాదరిగారిచే సభికులపేను లానందపరమ నట్లు జేయబడెను. పిమ్మట అధ్యక్షస్వాగత పంచరత్నములు చి|| బాలకవి దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారిచే వరుసపడిన యనంతర మాహ్వసంఘాధ్యక్షు లుపన్యసించిరి.

వాల్మీకి ఘంటాలుగారి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోడన్యాసము

ఆంధ్రదేశములో కళావంతుల సంస్కరణసభ సుమారు 20 సంవత్సరములక్రింద ప్రారంభమై నీమధ్య మందనవక నడ చును 6, 6 వత్సరములనుండి పంజాబు మెయిజునలె పరుగిడు మండెను. ఈ స్థితిలో నీసాంఘికలలో ననేకయావతులు రాష్ట్రీయసభ తీర్మానముల ప్రకారము దేశములో మిక్కిలి ప్ర బోధముచేసి దేశీయులకు నీసాంఘికలకు యీసాంఘిక సంస్క రణ లెప్పుడు జరిగి దేశీయు లభవించుచుండిన కష్టపరంపరలు దీరునాయని దుఃఖించుచున్న లాసన్నముజేసిన యీ సాంఘిక ప్రచారకుల కనేక వందనములు.

13 జిల్లాలలో యీసంస్కరణ విషయమై యింత ప్ర బోధన జరుగగా యీతాలూకాలోనికి కొంద రీసాంఘికప్ర చారకులువచ్చి రాష్ట్రీయ తీర్మానములు ప్రతిగృహమునకు తి రిగి ప్రతివారికి నుపదేశించి కొందరిచే సంస్కరణక్రిమిలో సంతకములు చేయించుట సంస్కరణకు దుర్లభమాయెను. కాన యీగ్రామములో ననేకపర్యాయములు సంస్కరణ వచ్చి తాలూకాసభ చేయవలయునని యెన్నియో విశ్లేషయత్నము చేయగా ఈశ్వరుని వయనలన నేటికి ప్రాప్తించినందులకు యీ తాలూకా సాంఘికల యదృష్టమని తలచుచున్నాను.

ఆంధ్రదేశమంతయు సంస్కరణసభ తీర్మానము ప్రకారము నడచుచుండినన్ని తెనాలిపట్టణములో సంస్కరణోద్యే మేమాత్రము లేదనిన్ని ఆంధ్రదేశములో బోగము మేళములకు తెనాలి ముఖ్యపట్టణమని దేశీయులెల్లరు దెలిసినవిషయమే. ఇన్ని జిల్లాలలో సంస్కరణబీజము లుద్భవించి వృక్షకారము లై ఫలముపండి రసమునభవించు దినములలో యీపట్టణము లో సంస్కరణబీజము లేమాత్రము నాటకపోవుట యీపట్టణ సాంఘికలలోపమేగాని సంస్కరణ లోపమేమాత్రమును గాద నీ నేను నొక్క వక్కాణించుచున్నాను. కాని నేనుగూడ తె నాలిపురవాసిననిన్ని సంస్కరింపబడనివారిలో నొకడననిన్ని తోటి సాంఘికలలె సంస్కరణలో బాల్గానలేదని చింతతో దుఃఖించుచు చెప్పుచున్నానుగాని యీగ్రామము నాస్యగ్రా మముగాదనిన్ని యీగ్రామ సాంఘికల నుల్లంఘనచేయుటకు చెప్పుటలేదనిన్ని మనవిజేయుచున్నాను. ఈ గ్రామములో నితరసాంఘిక ప్రముఖులనేకులుండి, కళావంతుల సంస్కరించు ట కేమాత్రము శ్రద్ధవహించనందుకు చింతించుచున్నాను. కాని మన బంగారము మంచిచైన కంసాలివారిలోప మేమున్నది. మన సాంఘికలలో పురుషులలోను, స్త్రీలలోను, అనేక విద్యులలో ను సమర్థులుండి సంఘ సంస్కరణవిషయమై ఏమాత్రము శ్రద్ధ వహించక రాష్ట్రీయ తీర్మానములకు విరుద్ధముగా నడుచుచుం డుట సాంఘికద్రోహుల మనుచుంటిమని నామనసు తాపమొం ది పెక్కుపర్యాయములు నాలోనేను చింతించితినిగాని లాభ మేమున్నది? కాని నేడైన నీతాలూకా కళావంతుల సంస్క రణ విషయమై యింత ఉత్సాహము గలిగినందులకు చాలా సంతోషముగానున్నది. కాబట్టి మ-రా-రా-శ్రీ పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులు యమ్. యల్. సి. గారి యాధిపత్య మున జరుగుచున్న యీసంస్కరణసభ తేదాది రాష్ట్రీయ తీ ర్మానములు యీతాలూకాలోగూడ నమలులోనికివచ్చి నా సంఘముచే యీపట్టణమున కాపాడించిన యగౌరవము నశించి ప్రస్తుతమును మేళములు ముందీదనుట నాటి కీపట్టణములో మచ్చునకైనను కనబడక ప్రస్తుత మీపట్టణ కళావంతులు సం స్కరణలో, ప్రవేశించక ఎంతయడకీర్తిని చెచ్చికొనినో యంత కీర్తిని సంపాదించి ఈ యాంధ్రదేశములో ముందంజవేసినయెడల

ముం దన్యగ్రామమునకునెట్లినప్పుడు నాగ్రామము తెనాలియని చెప్పుకొందును. మన సాంఘికలలో నిన్నటివరకు నాగ్రామము తెనాలి పదమని చెప్పుకొనుటకు సిగ్గుజెందితిని:—

విజ్ఞానులారా! యిక్కడను సంస్కరణకు దోడ్పడి తెనాలితాలూకాను యితర తాలూకాలలోపాటు తయారుచే యుటకు నడుముకట్టుడు. ఈక్షణమువరకు కన్నెరికముగాని పిల్లలకు తప్పక వివాహముజేయుడు. మానవునికి జనించిన బిడ్డ కు రాత్రిసవ్య త్రియగు పడుపువృత్తినినేర్పి దేశీయుల భవగౌర వారోగ్యములను నశింపజేయకుడు. ఈ సంఘమునకాశించిన యగౌరవమును వెంటనే నశింపజేయుటకు పూనుకొనుడు. మన బిడ్డలనైనను స్వీయలనుజేయుడు. ఆచార, విచార, వ్యవహార, ప్రచారములయందుగూడ, పడుపువృత్తిని చలదకుడు. కాని యితర తాలూకాలవలె యీ తాలూకాగూడ, రాష్ట్రీయసభ కు దోడ్పడుట ధర్మము. కాని రాష్ట్రీయంతయు నవిరళముగా సంస్కరణ ప్రయత్నములు జేసినను, యీ సంస్కరణకు హి మవర్చిత్వమువలె దేవాలయ నాకరి యీనాముల సమస్య య ధ్వమృదుచే నీసంస్కరణ మంచముగా నడచుచున్నది. కనుక యీ సంస్కరణకు మైదుళ్లు వచ్చినసంగతి దేశీయులందరు గమనించి యీసాంఘిక నాకరి యీనాములను మార్పించి వెం టనే యీసంఘము నుద్ధరించవలయునని పెక్కు ప్రముఖులు గవర్న మెంటుకు కొన్ని పత్రికలలో చెప్పిరి. కాని తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో మ-రా-రా-శ్రీ ఆర్మి మేమగాని యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన కాలగ్రెసులోగూడ కళావంతుల యీనాములను వెంటనే శేరిలుజేయవలయునని తీర్మానించిరి. కోయంబూర్తూ రుజిల్లాలో నీసాంఘిక యువతీయణి పడుపువృత్తిలో దిగుట మానవధర్మమునకు విరుద్ధమని ప్రాంత్యాగముకూడ చేసికొనిన విషయము సుమారు 2, 3 దినముల క్రింద బాంధ్రపత్రికలో చూచితిమి.

రాష్ట్ర మండల తాలూకా సంఘములలో దేవదాసీల యీనాములను శేరిలుజేయవలయునని తీర్మానించుచుండిరి. రాష్ట్రమంతయు గవర్న మెంటుకు యీనాములు శేరిలుగా మార్చిం చవలయునని మిమోరియలు పంపుచుండిరిగాన మంత్రిసంఘము వారనుగ్రహించి మందు దేవాదాయసచరణపట్టములో నీసాం ఘిక నాకరి యీనాములను శేరిలుచేయులాగున నూత్రమును తయారుచేసి నడరు చట్టములోనిదిచ్చి నూతనపట్టమును తయారుచేసిన వెంటనే నీసాంఘికలెల్లరు సంస్కరింపబడి దేశీయు లెల్లరు బాగుపడుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లుగానియెడల కాసన సభ్యులైనను కాసనసభలో ప్రత్యేకముగా వైవిధము గా నొక తీర్మానమైనను దెట్టి ప్రైసమస్యను నెరవేర్చి యీసం ఘమును సంస్కరించి దేశములో పడుపువృత్తిని నశింపజేసి దేశీ యమును రక్షింపవలయునని కాసనసభ్యులను కోరుచున్నాను.

తరువాత యగ్రాసనాధిపతి గారిచ్చిన యుపన్యాసమును యీదిగువ సంగ్రహముగా వ్రాయుచున్నాను.

ప్రాచీన కాలమునండి సాంఘిక లున్నతస్థానములలో యెట్లుమర్యాదలు బోందినది, దేవదాసీలను నామకేయ మీ సాంఘికలకెట్లువచ్చినవి, వీరు సత్యకౌచధర్మ అహింసాదులు సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము నియమముగా నెందులకు వెట్టు కొనినది వీరివృత్తయములకు దేభావముతో భరతవిద్య/సభ్యసించి నది, వీరినిపవిత్రములగు దేవస్థానములందు దాస్యముచేయుట కెందుల కేర్పరచినది నేటి కీసాంఘికపరిస్థితు లిట్లెందులకు పరిణమించినది తెలుపుచు యీసాంఘికస్త్రీలు పడుపువృత్తి నల వరచుకొని దేశీయుల భవగౌరవారోగ్యములు నశింపజేయుచు ప్రాచీనధర్మములను విడనాడి దుష్ప్రవృత్తులభ్యాసము జేసుకొం టిమని తెలిసికొని యీసంఘమును సంస్కరించుకొనవలయు నని దేశములో ప్రబోధముజేయుచు నిటువంటి సభలలోనికి యి తరసాంఘికల నాహ్వానముచేసి యీ సంస్కరణ దేశీయులెల్లర కత్యవసరమని గ్రహించులాగునజేసి యీవాస్తవము నెరవేరు వరకు దీక్షతో పనిచేయవలయునని ప్రతివానికీ నుత్సాహముగలు గుచున్నందులకు దేశమొత్త మానన్న మగుచున్నదని నిక్కము గా వక్కాణించుచున్నానని చెప్పుచు యీ సంస్కరణ రద్దప రచిన దేవాలయ యీనాముల సమస్యను పరిష్కరించుటకు నా యొక్కని వశముగాదనిన్ని మాపార్టీలో 42 మంది సభ్యులు గలరనిన్ని జూలై 10 వ తేదీని మాపార్టీ సమావేశము జరుగు వనిన్ని సచరుసమావేశములో కళావంతుల నాకరి యీనాముల సమస్యనీసమయములో పరిష్కారము గానియెడల దేశీయులకు యీసాంఘికలకు నాపాడించుచున్న కష్టములన్ని యుడెరిపి మె జారిపో సంపాదించుటకు పురుషప్రయత్నములుజేసి కేతవిధముల వైవిధానమును మాపార్టీ వారిచే నీపిప్పించి మాసాంఘికలను కోరిన

ప్రభుత్వము చేయలేకున్నను మీసంస్కరణ కష్టమురాకుండులాగున పరిష్కరింతునని గంభీరపన్యాసము నిచ్చిరి.

ఈ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక వర్గముగా యీ దిగువవారి నెన్నుకొనడమైనది :-

- (1) వాల్మీకి ఘంటాలుగారు
- (2) కాల్య రామచంద్ర బైరాగిగారు
- (3) పువ్వుల లక్ష్మీనారాయణగారు
- (4) దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారు
- (5) కాల్య వెంకటాచలపతి దాసుగారు
- (6) సిద్ధాబద్ధుని వెంకటరంగంగారు
- (7) మద్దల శ్రీరాములుగారు
- (8) గుర్తి సుబ్బారావుగారు
- (9) సిద్ధాబద్ధుని ఇలపతిరావుగారు
- (10) సిద్ధాబద్ధుని వెంకటదాసుగారు
- (11) కాల్య హనుమంత రావుగారు
- (12) మద్దల కోనంపరామస్వామిగారు
- (13) బండారు శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు
- (14) తీగల శివరామయ్యగారు
- (15) సివపాల రామమూర్తిగారు

మీరు యావన్మండలియు కలసి యీ దిగువవారి నుద్దేశించిగా నెన్నుకొనడమైనది :-

- అధ్యక్షుడు—వాల్మీకి ఘంటాలుగారు
- సహాయాధ్యక్షుడు—కాల్య రామచంద్ర బైరాగిగారు
- కార్యదర్శి—దాసరి వెంకటేశ్వర్లుగారు
- సహాయకార్యదర్శి—కాల్య వెంకటాచలపతి దాసుగారు

తీర్మానములు

- 1. మహాత్మా గాంధీగారి శరీరములోనుండు క్యాన్సర్ నివారించుటకై భగవంతుని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
- 2. సాంఘికతెల్లరు ఖర్చునకు సరిపెట్టవలయునని నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 3. కళావంతుల సాంఘికములలో ముగ్గులను వారి తల్లిదండ్రులు పడుపునట్టిలో నిందులకై యేర్పాటుచేయుటవల్ల నీ సాంఘిక బాలికలు సదుపయోగముసంస్కరింపబడుటకై కోయంబత్తూరులో చంపకవల్లియను మగ్గ ప్రాంత్యాగము జేసికొని వందులకు ఆ యాచ్యకు శాంతి నిచ్చుటకై నీ సభవారు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
- 4. మద్రాసు శాసనసభకు డిప్టీ యధ్యక్షులైన శ్రీమతి డాక్టర్ మత్తులత్తప్పగారు కళావంతుల సాంఘికములలో నూతన ప్రీతిలను వ్యాప్తిచారములో దింపవలయుననియుండియింకాపిమ్మట కోర్టు 872, 3 కేసులను నమలులోకి దెచ్చుటకుగాని లేక పై విధానములు జరుపుటకు మీలలేనియెడల మరియొక కేసును నేర్పాటు చేయించవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచు తీర్మానించుచున్నారు.
- 5. పవిత్రములను దేవస్థానములయందు కళావంతులకు నాట్యకుంభాకారతి కాకరీలుచేయుటకు జమీందారులు పెండ్లలనువారు యినాముల్చియుండిరిగాన సదుర సౌకర్య యినాములను శేరీలు చేయులాగున మంత్రిసంఘమువారు దేవుని దేవాదాయ చట్టములో ప్రామాణ్యము నిమిత్తము నూతనచట్టము తయారు చేయించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 6. మద్రాసు చట్ట నిర్మాణసభ్యులు యైదవతీర్మానము ప్రకారము మంత్రి సంఘమువారు యేర్పాటు చేయని యెడల యైదవ తీర్మానమును సదుర చట్టమునకు తప్పక సవరణ నేర్పాటు చేసి దేశము నుదరింపవలయునని యీ సభవారు మాగుంటూరు మండల శాసన సభా ప్రతినిధులగు శ్రీయ్యత పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులుపంతులుగారినిప్రార్థించుటకుతీర్మానించడమైనది.
- 7. ఆంధ్రదేశములో దిగ్గజ ప్రవర్ధమానముగ నుప్పలెలుచున్న పడుపున్నెత్తిని నశింపజేయుటకు కంకాము గట్టుకొనిన మద్రాసు చుర్చీతి నివాస సంఘమువారు సదుర పడుపున్నెత్తిని నశింపుచేయుటకు నూతనచట్టమును తయారు చేయవలయునని కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 8. కేంద్ర కళావంతుల సంఘమువారు దేలూరులో చేసిన తీర్మానముల నుద్దేశించుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 9. మంత్రిసంఘమువారు దేవాదాయ సవరణ చట్టము తయారుచేయు కాలమునకు పైనపేర్కొనబడిన దేలూరులో జరిగిన తీర్మానముల ప్రకారము చట్టముచేయుటకు పంపుట కేర్పడిన ప్రచారకని కమిషన్ యంతరము తెలియదు గనుక వెంటనే ప్రాచారకని పంపవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. సవరణచట్టము నచ్చులోపల మండల తాలూకాల కార్యసంఘములలో మెమోరియల్ ప్రకారం తీర్మానములు చేసి మంత్రిగారికి పంపవలయునని యీ సభవారు విజ్ఞప్తి ప్రార్థించుచు తీర్మానించుచున్నారు.

11. కోయంబత్తూరులో ది 5-7-27 ని. యా. కుమారస్వామి రెడ్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద బ్రాహ్మణేతర మహాజనసభ జరుగబోవుచున్నదిగాన తైత్తిర్యానమును మిమోరియలును కళావంతుల సాంఘిక ప్రసిద్ధులుగారుగాని కార్యదర్శి గారుగాని పైసభాధ్యక్షులకు పంపవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

12. తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసువారు కళావంతుల సంస్కరణ కష్టములను యినాములను శేరీలుగా మార్చునట్లనని దెలిపినందున సదుర కాంగ్రెసువారికి యీ సాంఘికముల అభివృద్ధిని జెల్పుచు తదితర కాంగ్రెసుల వారుహాడ పై విధముగా తీర్మానములుచేసి యీసంఘసంస్కరణకు తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

13. మ. రా. శ్రీ. మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారి యాధిపత్యమున ది 4-7-27 న నైశ్వయ్యుజన మహాసభ జరుగబోవు చున్నదిగాన సదురసభలో కళావంతుల సౌకర్యములను శేరీలుగా మార్చించవలయునని గవర్న మెంటు వారికి సదురసభవారు దెలుపవలయునని సదుర సభవారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

14. కళావంతులలోని ప్రీతిపురుషులు పడుపున్నెత్తికి దీసికొనివచ్చిన బాలికలభిషయమై గవ్వు మెంటువారే విచారించి తగుచర్యల దీసికొని అట్టిబాలికలను వారి స్వాధీనమునుండి తప్పించి రక్షించుటకై నొక చట్టమును ఏర్పాటుచేయుటకు గవర్న మెంటువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

15. కళావంతులు ఆచారములలో సంస్కరింపబడవలయునని ప్రేమతో నీసంస్కరణ విషయముతయల వీక్షణియక ప్రకటించుచున్న ఆంధ్ర క్రిష్ణ సమదర్శిని, సత్యాగ్రహమున్నగు తెలుగు పత్రికారాజములకు హిందూస్థరాజ్యజస్టిఫ్ మున్నగు నాంగ్లేయుభాషా పత్రిక రాజములకు ఈ సభవారి నేక విధములనిర్వహించు ఆంధ్రదేశములోనున్న పత్రికలన్నియు పైపత్రికలవలె నీసంస్కరణకు సహాయపడవలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.

16. దేవాదాయ సవరణచట్టమునకు సలహానిచ్చుట కేర్పడిన సంఘమువారు కళావంతు లనుభవించుచున్న కష్టపరంపరలను అనుగ్రహముతో విచారించి సదుర సాంఘికసంస్కరణ కష్టములను నొకరియినాములను శేరీలుజేయులాగున మూత్రము నేర్పించి మంత్రిసంఘమువారికి సలహానిచ్చి, నీసంఘమును, దేశమును, పునరించువలయునని, యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము-ఆయుర్వేదము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఆచారములో ఆయుర్వేదమును బోధించు కళాశాలలు (నాలుగు లేక అయిదు) కొన్ని మంచి స్థితియందున్నవి. తిరుపతి ఆయుర్వేదకళాశాలలో ప్రతివిద్యార్థిని విద్యార్థిజేత మొసగి ఆయుర్వేద విద్యను చాల ప్రాత్యహించుచున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కార్యాలయము నెలకొల్పబడిన విజయవాడ (విజవాడ) నగరమునందే ఒకటి శ్రీరామమహాన ఆయుర్వేదకళాశాల అనియు, ఒకటి శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల అనియు, రెండునెలకొల్పబడియున్నవి. ఈ రెండు కళాశాలలలోను ఉచితముగావిద్యార్థులకు ఆయుర్వేదవిద్యను బోధించుచు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యార్థి పరీక్షలకు అభిలభ్యత ఆయుర్వేద విద్యార్థిపరీక్షలకును విద్యార్థులను తయారు చేయుచున్నారు. ఈ కళాశాలలలో ఉత్తీర్ణులగు విద్యార్థులు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి పోషకక్రింద జరుపబడు ఎం.ఎం.పి. పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు మును నైశ్చజ్ఞానముకంటె ఎంతమాత్రమును తీసిపోదని చెప్పుచుచున్నది. ప్రధమసంవత్సరము దెబబాడ ఆయుర్వేద కళాశాలలో శశి నొందిన విద్యార్థులలో గొందరు భిక్షువులు ఆసవాద్యములు వలె దోషధములు స్వయముగా తయారుచేయుట కై వ్యాధిచి యున్నారని తెలుపుటచేయుచుండెను. దీనినిబట్టి మాన ఆంగాయుర్వేదకళాశాలలో బోధించు ఉపాధ్యాయులకై శిష్యావర్ధ్యములను విద్యావ్యాప్తియందుగల ప్రయత్నము ప్రకటితమగుచున్నది.

ప్రస్తుత దేశకాల స్థితిభలలో ఎంతయో ద్రవ్యవ్యయమునై యొక్కొని కడుబాధలకు లోనగుచు సహతన ఋషి

సాంప్రదాయకమున ఆయుర్వేదవైద్యవిద్యకు బునర్జీవ మొనడుచున్న ఈకళాశాలలపోషకుల లెంతయు దేశీయుల కందరికి వాసన నీయులు. ఈకళాశాలల పోషకుల శ్రమకుదోడు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహమును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రోత్సాహమును గలిగిన ఈ ఆయుర్వేద విద్య ను ఆంధ్రదేశములో అచిరకాలములోనే మహాన్నతదశకు వచ్చుననుట నిర్వివాదాంశము. ఇట్లే నలనే కానీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయమువారు అనేకవేల రుప్యమును వెచ్చించి ఈ ఆయుర్వేదవిద్యను బోధించుటకు గొంతగాము కట్టుకొనియుండ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రత్యేకముగా ఆయుర్వేదమును గణపుటకు ప్రత్యేక కళాశాలను నెలకొల్పి నవసరము లేకుండనే ఈకీర్తిని గాంచగల ఆస్పత్రు మొదలయి ఏ కారణమువలననో నిరారణ చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ఆంధ్ర విద్యాలయ ఆచారములో నుత్తీర్ణ ఆయుర్వేద కళాశాలలో గణపబడుచున్న విద్య, విశ్వవిద్యాలయమువారికి తృప్తికరముగ నున్నదో లేదో దెలిసికొనటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒక ప్రత్యేకసంఘము నేర్పాటుచేసి ఆ సంఘమువారి స్పష్టముల బోధన/నివేదికను పరిశీలింపి తృప్తిగా లేకున్న విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలు జరుపుటకుగాను ఎట్టి పద్ధతు లెంతవఱకే యే విషయములను బోధించవలయునో తీర్మానించి ఆతీర్మానముల ప్రకారము ప్రస్తుత కళాశాలలలోనే విద్య గణపనలు ఏర్పాటుగావించి విశ్వవిద్యాలయమువారే పరీక్షలు జరిపి ఆయుర్వేదమును సర్వవిధములబోత్సహింపవచ్చును. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము లభించియు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు దేశీయవైద్యవిషయమై యంతమాత్రమునై మాపకుందుట చాల శోచనీయముగానున్నది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు జరుపుచున్న యితరపరీక్షలతోబాటు ఆయుర్వేద పరీక్షలను జరుపుటవలన విశ్వవిద్యాలయమువారు విశేషవ్యయప్రయాసలకు లోను కానవసరములేదు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు 1910 సంవత్సరము మొదలు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలకు ప్రభుత్వమువారు జరుపుచుండినను నూటికి తక్కువగానే ప్రతి సంవత్సరము హాజరగు విద్యార్థులగుగాను ప్రత్యేకముగా మెట్రికులేషన్ పరీక్షను జరుపుటలేదా? ఈపరీక్ష జరుపుటయందు విద్యార్థులసంఖ్య తక్కువైనసంవత్సరము విశ్వవిద్యాలయమువారికి నష్టముపొడిచుచున్నది. అంతమాత్రముచే విశ్వవిద్యాలయమువారు మెట్రికులేషన్ పరీక్షను జరుపుట మానుకొనలేదు. (ఈ నష్టమునకై ఉపసంహారముగా మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సంవత్సరమునకు కొన్నివేల రూపాయలను విశ్వవిద్యాలయమువారికి యిచ్చుచున్నారు.) అదేవిధముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు కూడ ఆయుర్వేద పరీక్షలు జరుపుటవలన విశేషనష్టములేదు లోను కాజాలరు. గనుక యిందువిషయమై ఆంధ్ర జను లెల్లరును అందు ముఖ్యముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నేతలు విద్యార్థులు సభ్యులు తగు శ్రద్ధతీసికొని తగు ఆందోళనసలిపి ఆయుర్వేదమునకు దగు ప్రోత్సాహ మొసగుదురని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి,
జమ్మలమడుగు.

రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు

జూలై 18 తేదీనుండి సెలవుకమిటీవారు విచారించెదరు

కలకత్తా, జూలై 1:—ఇంకెవరకు జరిగిన చర్చలనుబట్టి బంగారుప్రమాణము రిజర్వుబ్యాంకుబిల్లును ఆధికశాఖాగారును శాసననిర్మాణ శాఖవారును తిరిగి చిత్తగా వ్రాయుచున్నారని ఘోష్యుడప్రతికకు విద్యార్థిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. బిల్లు ప్రజాచేయబడినదిమధ్య జూలై 18 తేదీనుండి కలకత్తాలో సెలవుకమిటీవారిచే విచారించబడును.

సర్ బానిత్ బ్రాహ్మగారు బొంబాయిలో జరిగిన చర్చలనుబట్టి అచధికారుల దిమాంధుకు సరిపోవునట్లుగా తమయభిప్రాయములను కొంతవరకు మార్పుకొనిరని తెలియుచున్నది. (ప్రేమనెం.)

కలకత్తా, జూలై 20:—చెన్నపురి స్థానికముచేయబడియి నుగణించిన 10, 11 ఏండ్ల నయసుబాలికలు ఇరువురకైనైద్యాలయమునకు గొనిరాబడిరి. వైద్యపరీక్ష యయ్యెను. (ప్రేమనెం.)

నెల్లూరు మండల సహకారసభ

కావలి (26-6-27)

రెండవ దినచర్య

(స్వీయవిలేఖరి)

నేటిదినము సభ ఉదయము 8 గంటలకు గాని రానుచున్న పంతులుగారి యాధిపత్యమున దిగి ప్రారంభమైనది ప్రతిభులు చాలమంది విచ్చేరిరి. సహకారసంఘముల అభివృద్ధి విషయమై ముఖ్యమైన తీర్మానములు సర్పంచిపరచినవి. సహకార సంఘాలపై ఖద్దరు వ్యవస్థితికి ఖద్దరు వ్యాప్తికి ప్రోత్సాహము కలుగజేయవలసివదిగా, వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు తీర్మానము చర్చకు తెచ్చిరి. గ్రామ సహకారసంఘములు ఖద్దరు సంఘములలో చాలామంది తీరికేంద్రస్థానము వ్యాపార ఖద్దరు వ్యాప్తికి తోడ్పాటు కావలసివచ్చిన ఖద్దరు సహకారసంఘములు నిలవకలవేగాని మేరకు ధనము లేకుండగ, పెంటలు బ్యాంకువారు పెట్టుబడి నియమంకగ సహకార ఖద్దరుసంఘములు నిలవజాలవని తెల్పిరి. ఇందుపై కో-ఆపరేటివు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు చివరకు సరింపజేసినపుడు పంతులుగారు తమకు ఖద్దరు సహకారసంఘములందు సంపూర్ణ సాక్షాత్తు కలిగియున్నందున, గ్రామసభలలోని మేరకు ధనము కట్టగ ఖద్దరుసంఘములలో నియమించుటకు అనుమతించమనియు, పెంటలు బ్యాంకువారు తక్కువ వడ్డీ రేటునకు ఎట్టి సహకారసంఘములైన డబ్బుముద్దుల వ్యవహారధర్మములను లోబని తెచ్చుకొనిరి ఇంకను ప్రతిభులతో సరిపెంజీదేర సర్వవారాయణగారు రిజిస్ట్రార్ గారి వారు ప్రకారము మేరకు ధనము ఖద్దరుసంఘములలో పెట్టవలసినవని లేకయే, ప్రతి గ్రామ సహకారసంఘములలోను సభ్యుల యుపయోగము నిమిత్తము సవస్థి అప్పు తీసుకొని విరివిగ ఖద్దరు వ్యవస్థితికి సహకారసంఘములలో ధనము వినియోగించి ఖద్దరు వ్యాపకముచేయుటకు సంఘముల ధనము, సహకారసంఘ ఉద్దేశ్యములు ఖండితముగా నొప్పయన్నవలయు యీ కృషి సహకారసంఘములలోని ఖద్దరుపై భక్తి శ్వాసము కలిగిన గ్రామములలో నలుగురుగురు యువకులు కార్యభారము వహించి పనిచేయుటకు పూనిన, ఖద్దరునిర్మాణము ప్రతి గ్రామములలోను చేయుటకు, సలభసాధ్యము కాగలవలయు కేవలము పట్టాములో దిగుతులి ఆమె ఖద్దరుపట్టుకొని గ్రామములలో అమ్మినంతమాత్రమున ఎంతమాత్రమును ఉపకారి కావలసినదియు, ప్రతి గ్రామ పరపతిసంఘమువారు తమ సంఘములవ్యాపార ఖద్దరు వ్యవస్థితికి, ఖద్దరు వ్యాప్తికి పూనిన, గ్రామములలో పనిపాటుల లేక వ్యవసాయపని యొనర్తనాత నూక గడుపుటలలో గ్రామనాస్తవ్యులకు మంచిపని కల్పించి తమ వాధారము ఏర్పరచివారగుదుమనియు, సహకారసంఘములలో పనిచేయు ఉద్యమభిమాను లెల్లరు యీ కృషికి కౌశల్యే ప్రోత్సహించినదిగా మోపురించిరి. వీరి సలహాప్రకారము గ్రామ సహకారసంఘములవ్యాపార ఖద్దరు వ్యవస్థితికి, వ్యాప్తికి కృషి సలుపుటకు తీర్మానము అంగీకరింపబడినది. సవరణచేయబడిన రీతిని తీర్మానము అందరిచే ఆమోదింపబడినది. పిమ్మట నెల్లూరు మండలమున కంతకును ఒక్క సహకార పెంటలు బ్యాంకుచే వ్యాపారము నిర్వహించుటకు దూరప్రదేశములనుండి సంఘములవారు డబ్బుముచ్చి పుచ్చుకొనుటలో చాల వ్యవస్థప్రయోగముల లోనగుచున్నారనియు, తమ ప్రదేశములో జిల్లా బ్యాంకునకు కాళ ఒకటి యేర్పాటుచేయవలసినది అత్యవసరమైనందున తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. బ్యాంకు కార్యదర్శులకు విశ్వనాథరావుగారు యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించి, సంఘములకు యెట్టి గుచ్చిండులు లేకుండగ అప్పుధర్మాలు పెంటల పంజాగ చేయవలయున్నదనియు, తాలూకా కలెక్టర్ లో బ్రజీయన్న కోటికి డబ్బుబటువాదాచేయబడుచున్నదియు, ఇంచూరుగా సొమ్ము చాలసాక్ష్యముతో డబ్బుచేరుకొన్నదనియు యీ కారణములచేత బ్రాంచి అననసరసని తెల్పిరి. పిమ్మట సరింపజేసిన సర్వవారాయణగారిని యీ విషయమై మట్లాడవలసిందిగా అధ్యక్షుని కోరిక వారు తమ అభిప్రాయమును తెల్పిరి. జిల్లాలో ఒకే బ్యాంకు ఉండటములను జిల్లాలోని దూరస్థములలోని సహకారసంఘ వ్యాపారముతో గాని, సహకారసంఘ పంచాయితీదార్లతో గాని బ్యాంకువారికి ఎట్టి అనుబంధములేకున్నందున, యూనియను నూపరవై జగ్గ డొరైలు, గవర్న మెంటు యనస్వేచ్ఛ అడిటరీఫోర్సుల ఆధీనమునైన సర్వవారాయణగారు సంతృప్తిపడవలసినదనియు, సంఘములెల్లు వ్యాపారము చేయుచున్నవో, ఏ పంచాయితీదారులతోనో, ఏమి అక్రమములు జరుగుచు

న్నవో తెలుగుకొనుటకు బ్యాంకునకు అవకాశములేకున్నదనియు, సహకారబ్యాంకులు, కేవలము వర్తక బ్యాంకులవలె న్యాపారసంబంధముతోనే లాభనష్టములు తెచ్చుట తేలుటతోడనే సంబంధము సమాప్తికొనక, సంఘసభ్యుల మందికొద్దులు దొంగతనములు తెలుసుకొని, గ్రామముల ఆర్థిక సైతికి పురోభివృద్ధికి తోడ్పాటుచేయవలయున్నది గాన అసలైన మైన కోట్లు, పంతులులతోను సభ్యులతోను పగవర్సంబంధము కలుగజేయకొనుటకు, ఉద్యమములోనికి ఎక్కువగుంది సహకారము తీసుకొనుటకు తమ తరఫీజునిచ్చుటకు మంతలముగా ఒకటికంటె యెక్కువకంటెద్రస్తాము యు ఉద్యమముపైకి చాల లాభదాయకమనియు కృష్ణా గోదావరియలములలో ఒకటికంటె ఎక్కువ బ్యాంకులు తీరికేంద్రములలో యేర్పాటుకొనింపబడుటచే యీ మండలములో ఉద్యమవ్యాప్తికి చాల తోడ్పడుచున్నదనియు, ముఖ్యముగా గోదావరి మండలములలో రాను సందర్భపురం తాలూకాలోను అమలాపురం తాలూకాలోను సహకారోద్యమము బాగుగ వ్యాప్తికొందుటకు, విప్లవ ముఖ్యసాధన లోని దూరముననున్న బ్యాంకుపై ఆధారపడక దగ్గరను తాలూకా పెంటలలో వ్యవస్థాత్ర పెంటల బ్యాంకులు వ్యవహారించుటచే ఎక్కువ వ్యాపారము సాగించుటకు తోడ్పాటుగ నున్నవనియు, బొంబాయిరాజధానిలో కూడ బ్యాంకు వ్యాపారము బాగుగ వ్యాప్తికొందుటకు ముఖ్యకారణము అవసరమునొల్ల బొంబాయి కో-ఆపరేటివు పెంటలు బ్యాంకుగాను, కాళులకు ఏర్పాటుచేయుటవలన నేయని మధురలో సహకారమున రాష్ట్రీయ సహకారసభలో అధ్యక్షులుగ వ్యామదాగుగారు తమ అభిప్రాయమును చెబుచున్నందున, మండలములో ఒకటికంటె ఎక్కువబ్యాంకులు పెట్టుటవలన గాని బ్యాంకులకు బ్రాంచిని స్థాపించుటవలనగాని, ఎట్టి వ్యవస్థలేదనియు బ్రాంచిలకంటె స్వతంత్రబ్యాంకులకు ఎక్కువ సౌకర్యములనియు సలహాచిచ్చిరి. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు మాడ యీ అభిప్రాయముతో సంపూర్ణముగా ఏకీభవించిరి. అసలుతీర్మానము ఉపసంహరించుకొనిబడినది స్వతంత్రబ్యాంకు పెట్టుటకు సాధనము ఏర్పాటుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటుచేయవలసినది డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు శ్రీ వేమూరి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు ఉద్వేగముచాలించి పింఛనుతీసుకుంటున్నందున వారిని సన్మానించుచు తీర్మానముకావలసివచ్చినది. పిమ్మట జిల్లా సహకారసమైక్యతములు అనావశ్యకమని తీర్మానము ప్రవేశకట్టబడినది. చాలచర్చజరిగినపిమ్మట అధికసంఖ్యాకులు (26-18) జిల్లాన మేల్కొనను అవసరమేదని తీర్మానించిరి అధ్యక్షులు గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై సహకారులెల్లరు కనకకృషి సలహాచిచ్చిరి అంతోవన్యాసములో మోపురించిరి. నందనముతో సభ చాల జయప్రముగా సమాప్తికొనెనది.

ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకు

నెల్లూరు మండలములో రహితుల అప్పులుతీర్చుకొని మత్తు ల్యాండుమార్టిగేజీమొకటి స్థాపించుటకు 26-6-27 లేడిఉదయము 8 గంటలకు నెల్లూరు పెంటలుబ్యాంకు కార్యదర్శులకు విశ్వనాథరావుగారి యింటివద్ద నెల్లూరుపట్టణ సహకారుల సమావేశము. జరిగినది జిల్లాబ్యాంకు పాలకవర్గమువారు శ్రీముత వెన్నెలగంటి రామయ్యగారు మునిసిపల్ సంఘ ఉపాధ్యక్షులగు మ.రా.శ్రీ విన్నారాజగోపాలరావుగారు సెలవేసిన కార్యదర్శులగు మన్నెపల్లి రామకృష్ణారావుగారు, కోల్ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావు గారు సరింపజేసిన సర్వవారాయణగారు బ్యాంకునిర్మాణము విషయమై చర్చించిరి. శ్రీ రామదాసు పంతులుగారు మైనారులోను యితరప్రాంతములలో ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకుల స్థాపనము తెలియజేరిరి. సరింపజేసిన సర్వవారాయణగారు బ్యాంకుఅధ్యక్షులగు కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు అమెరికా దేశములోని అమెర్సెల్లె కేవలపద్ధతి ఋణముతీర్చుకొనుటకు చాల సులువైన పద్ధతిగా యున్నదని తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతము రాజధానిలో ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేసిన ల్యాండుమార్టిగేజీబ్యాంకు నిబంధనలు చాలసంపదించుముగా యున్నందున సభ్యులకు మేరకుధనమై 15 రెల్లు అప్పుయిచ్చునట్లుగను ఆస్థినిబట్టి రేవలరాపాయిలవరకు అప్పుయిచ్చులాగునను నిబంధనలు సవరణతో నెల్లూరుపట్టణమునకు 10 మైళ్ల మట్టుపట్ల యీ బ్యాంకువ్యవహారము జరుపులాగునను ఒక ల్యాండుమార్టిగేజీ బ్యాంకుస్థాపించుటకు సమావేశమునకువచ్చినవారందరూ అంగీకరించిరి. మండలఅసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు మాడ చర్చలోపాల్గొని బ్యాంకుస్థాపించుటకు ముందుగ గ్రామములలో తగుస్థ

స్థానాలు కనుగొని అప్పులు వలయువారివద్దకుంచి దరఖాస్తులు పుచ్చుకొనుటకు తగుకృషిసలుపుటకు సమర్థులైవిరి. ఇందువిషయమై తగుప్రబోధము కలుగజేయుటకు మండలములో సహకారోద్యమ విషయమై అక్కడ పెంటలలో ఉపన్యాసములిచ్చుటకు శ్రీముత సరింపజేసిన సర్వవారాయణగారిని విచ్చేయవలసివదిగా సభ్యులుకోరిరి. ముందుకలలో కృషిసలుపుటకు యేర్పాటు చేయబడినది.

(స్వీయవిలేఖరి)

మహిమేట్టుం

(ఒకవిలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ మొటింగు

జూన్ 28: ఇటీవలజరిగిన మ్యునిసిపల్ మొటింగులో సీలం జగన్నాధగారి వారాయణగారిని జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్సుకు పంపించగా ఎక్కువకొనిరి.

కలరా

మాపట్టుములో అక్కడక్కడ కలరాలక్షణములు ఆంకురింపసాగెను. చింగుంటపాలెములో ముగ్గురొకడుగో అప్పుడే కలరాబాధ్యమచేత మృతిచెందినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది మామైదుగోగారు, ఈవిషయములో శ్రద్ధపుచ్చుకొనగోరెదము.

కీ. శే. కాజ పురం త్రమసోమయాజులుగారు

నిన్నఉదయమున, కాజ పురం త్రమ సోమయాజులుగారు తన స్వగృహమును రాజపుంతులేత స్వగృహమునకు తెలుపుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాడు. పోమయాజులుగారు, 25 సంవత్సరముల హైస్కూలులో టీచరుగడిసి తమపరివాట హైస్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగను లేవలై హైస్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగా పదవలుచేయుచుండిరి. ఆయన మరణిచ్చుముగా హిందూ హైస్కూలు వాటికి మాయబడినది.

ఆంధ్ర జిల్లాల గ్రామోద్యోగియు కాన్ఫరెన్సు

22-6-27 లేడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్ర గంటూరు జిల్లా పేరాల గ్రామకరణంగారయిన శ్రీయుర రావులలో సాధం పంతులుగారిచే వ్రాయబడిన న్యాసంఘం లిఖించితిని. అందు ఆంధ్రజిల్లాల గ్రామోద్యోగియు కాన్ఫరెన్సు నోదానని జరుపుట ముఖ్యమని వారు సూచించియున్నాడు. వారి సూచనల నామోదించుట గ్రామోద్యోగుల ముఖ్యోద్ద్యేయమునది. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యీ జూలై నెలఖరఖాళులనే దీనిని జరుపుట అసంభవమని తోచుచున్నది. గ్రామోద్యోగియుల సంఘముల సేర్వరచుటలో గ్రామోద్యోగియులు పలువురు సుస్థిచేయుట మనము మామనుచేయున్నాము గావున ప్రచారముల నియమించి ఆంధ్ర జిల్లాలమున దన్ని తాలూకాలోను సంఘముల కలకొచ్చి తరువాత ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు ఏర్పాటుచేయుట యుత్తమని తోచుచున్నది. టెల్లూరులోనో ఆంధ్ర నెలలో కాననసభకు ముందుగా జట్టుకొపోవుట తలపించును. ఈజాగ ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు నోదానయేర్పాటుచేసినను గ్రామోద్యోగుల తీరనియింది దయచేయుట తలపించును. కావున నయ్యది ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు కానేరదు గావున నామమాత్రమున నీ కాన్ఫరెన్సు ప్రస్తుతము నెలపెట్టుట యుక్తముగాదని మనవిచేయుచున్నాను.

(2) ఆంధ్ర నెలలో కాననసభకు ముందుగా మ్యాన్యుగోదావరి కాన్ఫరెన్సు సర్వాధ్యక్ష గ్రామంలో పెట్టుట నిర్ణయించియుంటిమి. ఈ సభ కధ్యక్షులుగానుండువలసినది కోరినవారివద్దనుండి ప్రస్తుతములు రాకపోవుటచేత లేడి నిర్ణయింపబడలేదు. లేడి నిర్ణయించి తిరిగి ప్రతికాముఖమున ప్రచురించుచున్నాము. కావున శ్రీముత లోకనాథం పంతులు వారు యీ వుద్యమమునందు సానుకూతిగలవారను తప్పక దయచేసి మాజిల్లా గ్రామోద్యోగులతో సంప్రదించి ప్రచారముల నియమించుటకు గూర్చి తగిన యేర్పాట్లొనర్చి ఆంధ్రజిల్లాల కాన్ఫరెన్సు జరుపు ప్రయత్నము చేయవలయునని విన్నవించుకొనుచున్నాను.

(3) ప్రత్యేకముగా కరణముల కాన్ఫరెన్సు అనగల్గి మునియు, గ్రామోద్యోగియుల సభ యేర్పాటుచేసే మనమును చిక్కుల నీ సభలోనే రిజిస్ట్రేషన్ కాలం పెట్టి గవర్న మెంటు వారికి పంపుకొనుట యుక్తమనియు మనభిప్రాయమైవున్నది. కాకర్ల మూడి భాస్కరరావు

కర్ణం, కల్లగల్లపాడి.

గొ॥ అభివృద్ధి శాఖామంత్రి గా జి. గ. మ. న. ము

శ్రీకాళి వృద్ధిశాఖామంత్రి యశాశాసనము.
శ్రీలక్ష్మీయ్య రంగనాథం మొదలియారు.
బి. ఎ., బి. ఎల్., గారి, మద్దెకెర రామతా నక
సంఘసభ్యులు ప్రేమపూర్వకముగా నొసంగు
స్వాగతము.

మహానీయా! పరమేశ్వరుని సృష్టియను మానవజన్మ
ముక్త్యుమైనది. తొలతజీవరాసులు సావరముగానుండి క్రమ
ముగా జైత్రయము కొద్దిగా ప్రవేశించి మానవజన్మను కలుగు
సరికి పూర్తిగా ప్రకాశింపను. అట్టి మానవజన్మయందు కూడ
తామసగుణముల నజ్ఞానముచే నావరింపబడియుండి ప్రపంచ
సంస్కరములను పరిహారవోధములను, ధర్మహర్గరతుడై
రాజగుణము కలగావడను. అప్పటికింకను నిజములయందు
దాసక్తివలకుండుట బట్టి నేను, నాది, యను అహంకార
ముకారములను చిక్కి వాటిదగులు తప్పించుకొనలేనిస్థితియందు
నికి, సవస్తయు తనకొరకే వుపయోగించుకొనను కష్టస్థితి
రముల గమనించక, గమనించినను తనచేతనైన సహాయ మొన
రింపక తనసౌఖ్యమునకై యితరుల బాధించుటకైన వెనుదీయక
స్వాస్థ్యపరుడై యుండును.

పూర్వసృష్టపు పరిణామము లన్నియు సర్వసృష్టాంతర
నములను సత్సంగత్యములను జ్ఞానము కలిగి ధర్మహర్గ
ప్రసక్తియు పరోపకార పారీణియు స్వాస్థ్యపర్యయము వలె
“పరోపకారార్థ సింగత్యం” అను సృష్టి నమరించి తనకే
కొలది యితరులను సేవేయుటయందే తన యానందమును విని
యోగించును. అట్టిధర్మకార్యచరణముల క్రమముగా సత్యగుణ
పాపులను “జగన్మృత్యుబ్రహ్మచర్యం” యను వేదప్రమాణమును
దృష్టియందుంచి తనకు కలదు ప్రతివస్తువు తా ననుభవించుచు
ప్రతీక్షింపము బుద్ధుడై ప్రాణములయందు తనజీవితమునూ అస్థి
రము గనుక స్థిరమయిన పదార్థములయందు దాశేందరి శాశ్వత
మయి ఉండుననులను ఆరాధనాశీలులు ఆశంకములు చయు
తనకు స్వరూపము యందు పగలబ్రాహ్మయొక్క సత్యమని
యు, తామహదా ఆ పగలబ్రాహ్మ ప్రతిబింబమనియు సమస్త
జీవరాసులు తనవలెనే భగవదత్తము లనియు.

గొ॥ విద్యానియము సంపన్న ప్రాహ్లాదే గవిహస్తిని
కునిచైవశ్యపాకేన పండితాస్సయద్యుతం॥ అను గీతావాక్యము
ననసరించి సర్వసమత్వము కలిగి నిందాపవిత్రములను మానావ
మానములను సరకుగొనక ఒకరు తన్ను భూషించినను దూషించి
నను తెక్కపెట్టక అందరిని సహభావముతో మామకొనుచు
ప్రజాసేవయే భగవత్సేవ యని తన యానందమును వినియోగించు
చును

సామాన్య దృష్టితో విచారించినచో ప్రపంచమునందు
విశ్వస్య వంతులను విశ్వయు విద్యావంతులను విశ్వర్యమును
వుండుటయు.

మద్దెకెర, రామతారకసంఘాధ్యక్షుడు-సభ్యులు.

* * *

మదరాసు ప్రభుత్వాభివృద్ధి శాఖామంత్రి
లును, గౌరవనీయులునుగు శ్రీయుత ఆర్కాటు
రంగనాథం మొదలియారు. బి. ఎ., బి. ఎల్., గారి
కి మద్దెకెర యూనియన్ బోర్డు మొదలగు వినయపూ
ర్వకముగా నొసంగిన

స్వాగతము

భవదీయ-గవనమున మహాహలాతిరకంబున ఆస్పదాదుల
మానసంబులు యానందవివికల తేలియాడుచున్నయది. ప్రజా
క్షేమతత్పరులనుపరార్థ చింతకలవాదును దేశసేవాధురంధరుడును
ప్రజాక్షేమాభిలాషులను పరోపకారపారీణులను అచంచల గరు
డైన బిక్రీయుతులను మీరు యెప్పుడు మంత్రిపదవికియెన్నుకొ
బడితిరో ఆపూర్వ మాకష్టములు గట్టెక్కినవని తికరాశుడిగా
నమ్ముచున్నాము. దీప్తికలక్తురు పదానధిస్థించి యుండి ప్రజ
ల ఆరిక రాజీయ కష్టములను గమనించి ప్రజల కష్టములే
మీ కష్టములుగా భావించి తమను తపదవిని స్వార్థత్యాగము
చేత్యజించి ప్రజాసేవకు దంగిరి, మీ స్వార్థత్యాగముమీయాదా

సన్ లైట్ సబ్బు

ఒక దఫా వాడిచూడుడు. గుడ్డను ఉత్తకుటకు దీనంత
సుభమైన సబ్బు మరేదియు లేదు. ఇది మిక్కిలి
మిత వ్యయమైనది. ఏలనగా మీ ఉడుపులు, దీర్ఘ
కాలమువరకు మున్నునట్లు చేయును. ఇది త్వరలోను,
సుభముగాను, ఇంపుగానుండును. (8)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT ENGLAND

ర సృష్టాసముమిపరోపకార పారీణితపాలిగిది గూము లెంత
యు వర్ణనాతీతము.

ప్రధమసంస్కరణ శాసనపత్రము సభ్యులుగా బడ్డరి జి
ల్లా ప్రజుచేత యెన్నుకొనబడితిరి ద్వితీయ సృష్టియ పర్యా
య వర్ధిలసంఖ్యాకలచే ప్రతినిధి యెన్నుకొనబడుచేమీయం
దు వారికిగల యవ్యాజ్యక్షేమము అమితవిశ్వాసము లై
డియకుమన్నది మాలోనివారై సద్గురారాయకు మిచ్చు స్థితి
యట అత్మ స్థితియననేమాయను భీతిచే నింతటితో విరమించి
ప్రస్తుతాంశమును విన్నవించెదము.

పదార్థాభివృద్ధి జనసంఖ్య ప్రపంచ ప్రాతీతమైయున్నది.
ఇట్లునుండియు యీ గ్రామము మేజర్ యూనియన్ గానుండి
యు విద్యాపరిశ్రమాభిలాషులను బాలరకు మనకున్నదిగా పరి
శుద్ధతగా చదువుకొనుటకు సరియైన పాఠశాల లేకున్నది యూ
నియనులో రాబడిన మా గ్రామ ద్రవ్యాదాయము సిబ్బంది
కే సరిపావునున్నది. అధికమైనద్రవ్యమును హెచ్చించుటకు
జనులు చాలా బీ. క్షితియందుండుటచు బట్టి కష్టమైయున్నది
శావునతత్పరతాకట్టించుటకు గాను గవర్న మెంటునుండి మీరు
ద్రవ్యసహాయము చేయించుదురని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నారము.
ప్రతిసంవత్సరము గ్రామపారిశుధ్యకై డిప్రీమిజ్డ్ నుండిగాని
తాలాకాబోర్డునుండిగాని ద్రవ్యసహాయ మొనర్చుటకు బీదస్థి
గానున్నది గనుక ఆద్రవ్యమునుపూడ గవర్న మెంటువారిచే గ్రాం
టుమాలముగ సహాయపరతు రని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇతరవి
షయములలో మాకుగల లోపములన్నియు తామెరుంగనివికా
వు. శావున మాస్థానికసంఘమునకు తా సహాయ మొనరించునట్లు
మాయందు మీనిర్వాహకమైన సెరెపి వుమ్మ త్వరగ నర్ధరంతు
రని నమ్మి ప్రార్థించుచున్నారము. మీదేశసేవ యవ్యాపా
మై ప్రసరించునటుల భగవంతుడు ననుగ్రహించుగాక.

యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు— సభ్యులు,
మద్దెకెర.

* * *

మదరాసు ప్రభుత్వ పరిశ్రమశాఖా మంత్రి
వర్ణులును, గౌరవనీయులునుగు, శ్రీయుత ఆర్కాటు
రంగనాథం మొదలియారు. బి. ఎ., బి. ఎల్., గారికి,

కర్నూలుజిల్లా డోను తాలాకాబోర్డు మొదలగు
ప్రీతిపూర్వకముగా నొసంగు స్వాగతము.

మహాశయ! విజయోస్తు. ఏదేశము మీజన్మస్థానమగుట
వలన పావనమయ్యెకో, ఏదేశమునుపమానంబున మీరాజీక్షే
ద్యగ్రధిధిచే ప్రకాశించెనో, ఏదేశము మిముబోటి స్వార్థ

త్యాగలను శాసనపత్రం కెన్నికొను భాగ్యము గాంకనో అట్టి
యీ “దత్తమండలం”, మీరు మీ ప్రస్తుతపు గౌరవనీయ
తయ సర్వోన్నతమయిన మంత్రిపదవియందు తన్ను గౌర
వింపరాజుచ్చి మీరుల నున్నందున్నది. అందుక మీ పరివి
శలను విశ్వజ్ఞులగు భాగ్యులు, గౌరవము గల్గిన మాకు మీ
సంవర్ధనం బయందానందదాయకంబై పావనమైన గలిగించుట
య, నేమి యాశ్చర్యము.

మీ సౌజన్యము, మీవైదుష్యము, మీపరోపకారబుద్ధి
నిశ్చలము మీరుగల దేవభక్తియు మిమ్ముల పురికల్ప, మీరొన
గ్గిన అతిదాక రామును ఆనన్యసామాన్యంబునచరు యశాశాస్త్రి
త్యాగము కలుంగనివారుగాని, యెట్టింగి జ్ఞా సేవనివారుగాని
యుండరని మా విశ్వాసము. మీదైవభక్తి కడునిశ్చలము. మీ
వేదభక్తి యగణ్యము. మీత్యాగము వర్ణనాతీతము. మీసాహ
సము నిరుపమానము. అట్టిగురూగారి, “దత్తమండలము”న బట్టి,
అందు పెరిగి పెద్దయై, పేరు ప్రతిష్ఠల నార్జించి మాలోనిదగు
బడ్డరిజిల్లా ప్రతినిధిగా శాసనసభల కెన్నికొనబడియుండుట
మాకెంతయు గర్వకారముగా నున్నది. మాజిల్లా పక్షముననే
మిమ్ము శాసనసభ కెన్నికొను నవకాశము, భాగ్యము మారు
లేనందుల కెంతయు చింతించుచున్నారము.

ఆశ్వనర్యా! మిమ్ములను, మహానీయులను మీసహకారు
లను మంత్రివర్గముగా శ్రీశ్రీశ్రీ ఘనతగించిన గవర్నరుగా
కెన్నికొనగలుగుట మన ర జధానియొక్క సుకృతపరిపాక
నూచన గదా. ఇంతటితో ముఖ్యముగా మన దత్తమండలము
యొక్కయు, అందు మీకు చిరపశ్చిరయగు సీకర్నూలుజిల్లా
యొక్క కష్టము లన్నియు దోలినపై భావించి మోదించుచు
న్నారము. మమ్ము తలచుచేదించుమోమును నొగకొన్నట్లుకై
లేదలమకొన్న తుంగభద్ర ప్రాజెప్టువిషయమై శ్రీమంత్రివర్గ
మునకు ముపైగల యభిమానమున కెంతయు కృతజ్ఞులము.
దానిని త్వరలో ప్రవేశపెట్టు గవర్న మెంటువారిని ప్రోత్సాహ
పా పడేడుచున్నాము. ఇప్పుటి జీన నాధారము ముఖ్యముగా
వ్యవసాయమయి యుంకియు, నీప్రాంత్యమున నొక వ్యవసాయ
పు పాఠశాల యుద్ధివరకు స్థాపింపబడెనుండుట యొక గొప్ప
లోటు. దానిని తాము త్వరలో దోలించి, మాజిల్లాలోగట్టి
దోపాఠశాల కేర్పరుతురని ప్రార్థించుచున్నాము. పారిశ్రామిక
విషయక విద్యాభ్యాసమునకునూడ మనజిల్లాయందు దగుపాక
ర్యములు లేవనట కెంతయు మాకు సిగ్గుచున్నది. ఆకొలంత
గూడ దీర్చుటకు తాము ప్రయత్నించుదురని మాప్రార్థన.
ఇతరవిషయములయందు మాకు గల లోపములు, కష్టములు

తా మెలుంగనిది కావు. వాటిలో, తానెను నీటి పనకులు గ్రామబాటలు, బొమ్మగనకము మొలగునని సర్కారు వారు ముఖ్యముగా గమనించి నాటి వయసు మాస్థానికసంస్థలకు తన సహాయము చేయవలయున్నది. దీనిగూడ తాను మాత్రము అవ్యాజ్యపెనుచే మాకు దోడ్పడుగు రని నమ్మి యరించుచున్నారను.

సుధీనుజీ! మాదవ పుర వారిని వేద మొదటిదిహరి యెంచకదా. మావప్త సుఖింబుల నెరింగినవారును యజమానూ పరిపూర్ణులును, పగోపకారపరాయణులును, కార్యసిద్ధిపాత శక్తి సముపేతులును, మాయం దపారకృతాపహితులగు మి మ్మడుగకన్న నేరించుగలయు! మాకార్యములు మిమ్మరు, ప్రజానురంజకు లగు మిహసహాయులును చక్కబడవన్న కురి యేర్పరు కాగలవు? కావున నోపహత్తా! యిమామొప్పగ వివరు ప్రార్థనమును ప్రీతిహారకము నగుశ్వాగతమును అత్యధి ము నంగీరించి మమ్మ సహృదయ యెప్పటివలెనే మివిరంతర కరుణాటాక్షపీఠములను మమ్మును, యాశిల్లాలోని సర్వ జలలప పాత్రులజేసి, మమ్ముల కృతార్థుల జేయవేయవన్నా ము. స్వాగతహితమై, ప్రీతియుక్తమై, ఘోరహితమా మిదేశ నేవయంగు సర్వేశ్వరుడు మిహు సదా తోడ్పడు గాఁ!

మద్దికెర మకాం } డోను తాలూకాబోర్డు తరపున
27-6-27 } బి. వి. శేషారెడ్డి,
అధ్యక్షుడు.

పొందూరు విశాఖపట్నం జిల్లా

ఈ పొందూరు నందు 8-2-27 రేదీని కలగర్ల శంకరమ హాదేవు శ్రీధీగారు వహాదేవుని పేరు నొక గ్రంథాలయము స్థాపించిరి. ఈ గ్రంథాలయపత్రమున 25-6-27 రేదీని బ్ర శ్రీ శ్రాస్త్ర పల్లి వేంకటసుర్యవారాయణ బి. ఏ. యల్.టి గారి యధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడెను. ఆసభలో పంచానవపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు “ఆంధ్రవాఙ్మయభివృద్ధి” అను శీర్షిక క్రింద నుపన్యాసమియ్యబడెను. బ్ర. శ్రీ కుండా బంగార ముగారు గ్రంథాలయముల యావశ్యకత, నడుపుపద్ధతులనుగురించి యుపన్యాస మిచ్చిరి. గ్రంథాలయ స్థాపకునిగుర్చి శ్రీయుత కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు చెప్పిన పద్యములను సభలోబదివి వినిపించిరి. శ్రీయుత అల్లంశెట్టి అప్పయ్యకవిగారు ఆశీర్వాద పద్యములను చదివి వినిపించిరి. సభ జయప్రసంగా జరుపబడెను. దివ్య ధారయ పురోభివృద్ధికై పురజలలు అమితోత్సాహమున వెల్లడించిరి. తదుత్సాహము కార్యరూపమున పరిమిమనట్లు పరమేశ్వరు డనుగ్రహింపుగాక.

వీరమల్ల అప్పారావు
కార్యదర్శి.

శ్రీరామలింగ చౌడేశ్వరి బట్టలు, నూలు కంపెని లిమిటెడ్, పెడన

ఈ కంపెని మ రా రా శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి నీ తారామయ్యగారి ప్రోత్సాహమున దేవాంగసంఘముయొక్క మూలధనము 50,000 తోడ పేరు 1 కి రు 25 చొప్పున యేర్పాటుచేయడమైనది. డైరెక్టర్లు ఒక్కొక్కరు 20 షేర్లు చొప్పున తీసుకొని 15 నగు డైరెక్టరు లేర్పడియున్నారు. సదురకం పైనికి మేజేటింగు డైరెక్టరు మ రా రా శ్రీ జక్కల బసవ నాగన్నగారిని, సెక్రటరీ అండు బ్రజరమ మ రా రా శ్రీ పిచ్చిక విశ్వనాథంగారిని (యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంట్) ఏర్పాటుచేసి యావస్థుండి సదుగు సెక్రటరీగారి ధననమనందు 27-6-27 న పగలు 10.30 గంటలకు సమావేశమై కంపెనిని స్థాపించిరి. అందు మృగంగవాద్యములతో అక్షిలరాజ సర్వి పూజానంతరము సదుగు లిమిటెడు కంపెని ఆధీనినిని కూర్చు వ రా శ్రీ భట్టజాన కొలయ్యగారు (కృష్ణాదేవస్థిపు బోర్డుమెంబరు) విపులముగా శత్రునిగేయు శాఖీయు లెల్లరకు యిందున్న బాధ్యతలను నురించియు కంపెనివారికి శత్రునెయు వారియందును విశ్వాసమును నురించియు ముగ్గుటించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత చింతా శివాచార్యులుగారు శ్రీయుత గుత్తి వెంకటశివయ్యగారు కంపెని బాధ్యతలు స్వసంఘాభివృద్ధిని గూర్చి హెచ్చరించిరి. తదుపరి శ్రీయుత పూటూరి శేరయ్యంగంగారు కొన్ని పద్యములు చదివిరి.

సదుగు కంపెనికి మ రా రా శ్రీ పుష్పేశ్వర రామా రావు పంతులుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. సలహా నిచ్చుట కంగీకరిం

చిరి. గు జయజయ ధ్వనులతో కార్యక్రమము ప్రారంభించు... కొందరు మెంబర్లు నేయువారు, బట్టలు, నూలు, రొక్కలుయిచ్చి పుష్పకొనుటతో విరామములేక పనులు సాగింపబడినవి. కొలది దినములలోనే కంపెని రివ్యూకు చేరుబడును.

లేళ్ల సాంబశివరావు

చెన్నపురి బహారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 1 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.			
దని కూలు బా 1-కి	రు 129	మొదలు	148 వరకు
బియ్యముబట్టలు			
మసురు తెనాగి	,,	ప 12 కలది	రు 14 0 0 15 0 0
నెల్లూరివి	,,	డిబ్బో	,, 15 8 0 16 0 0
డిబ్బి	,,	డిబ్బో	,, 16 4 0 17 0 0
రాగులు	రు. 164	చస్తా 1-కి	,, 9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,		,, 22 0 0 25 0 0
2. ధాన్యముపవ్వలు.			
కందలు బస్తా 1-కి ర	205	,,	16 0 0 18 0 0
సెనగలు	,,	డిబ్బో	,, 14 0 0 15 0 0
పెసలు	,,	డిబ్బో	,, 16 0 0 18 0 0
మినుములు	,,	డిబ్బో	,, 17 0 0 19 0 0
ఉలము	,,	రు 195	,, 14 0 0 14 4 0
3. నూనెపస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇత్తెప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
వేరు సెనగనూనెగారు బా 1-కి	రు 121	మిమిక్ నూనె	117 0 0
అముచము బా 1-కి	,,	109 0 0	110 0 0
4. చిల్లరపస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	77 0 0	78 0 0
కూరపసుపు	,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	120 0 0	185 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందరి చూటు 1-కి	రు 40,48		
కాశహస్తాపాయకట్టు	,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతరండు బా 1-కి	,,	21 0 0	56 0 0
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 80 0	
చదరం	,,	25 0 0	30 0 0
రవుండు	,,	28 0 0	29 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం	యాటి	,,	6 14 0
నెం 6 బెన్ని ధర		,,	4 0 0
నెం 24 ,, లాకి		,,	5 12 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		,,	9 0 0
నెం 40 ,,		,,	10 0 0
నెం 44 ,,		,,	5 8 0
నెం 20 1/2 మ్యాకాటె		,,	6 6 0
నెం 12 1/2 సాపురిజీ		,,	5 6 0
నెం 12 కరింబాయి		,,	5 7 0
నెం 20 1/2 కాపురజీ		,,	6 3 0
నెం 40 జామ్యురు		,,	9 12 0
నెం 44 సాంబో		,,	4 15 0
నెం 4 బెన్ని		,,	8 12 0
7. మామిడి.			
బోంబాయి మామిడి 1-కి	రు 900 0 0		
పల్నాడుమామిడి	,,	145 0 0	
8. లోహములు.			
నెం 3 100 చలంప	,,	60 2 0	రు 60 4 0
బంగారు, తులము 1-కి	,,	21 0 0	21 2 0
చుక్క 1-కి		13 8 3	
ఇల్లెప బా 1 కి	,,	235 0 0	230 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	256 0 0	260 0 0

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-27)

సీమజుప్పలి డినుములు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కారికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసూర్కు (బి)	8-10-0
,, సరాసరికరము	7-10-0
కారికమ్ములు—22 X 22 “మోటూరు ఫ్లెక్సు” (బి) రు	8-2-0
,, సరాసరికరము(20 X 20) రు	7-2-0
కారికమ్ములు—22 X 22 వీరకరములు (బి) రు	8-4-0
,, సరా సరికరములు రు	7-4-0
తెలుపు ముల్లు—1703 (సెట్) రు 12-8-0 గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-3-0; 1702 రు 10-4-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-3-0 ఇ. బి. 78 రు 8-8-0; 88/898 రు 13-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-0; 7668 రు 7-12, 78078 రు 7-14; జి. 78 రు 6-14-0.	

తెలుపు షర్టింగ్స్—II. K. 62 రు 17-0-0; C 4090 రు 21-12-0; బి. బి. బి. రు 15-4-0.

టివ్వు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-8;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పౌండులకట్టు) బాక్స్ రు 5-1-0 చలవ (కొంగ) రు 6-12-0; చలవ(ఎనిటిక్సెట్) రు 6-2-0; చలవ (నాగకనక) 6-3-0 చలవ(గుస్తీ) రు 6 9-0; చలవ (గిద్దతెండా) రు 7-6-0; పన్నుగ్రము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ (ఎర్ర) రు 7-10; నూలువ్యాపారి రు 8 0; పన్నుపాము రు 7-10; 40 జపాన్ (పదిపౌండులకట్టు) నక్షత్రము రు 10-7-0. 60 సీమ (5 పౌండులకట్టు) ఆడతైల రు 15-7, కమలి రు 15-8; “వంబుల్ నన్” (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టము (ఎర్ర) రు 14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 11 0; రుదుకారము రు 8-4-0; గడ్డిబండ్లు—రు 8-4-0 ఎర్ర గడ్డిచూరము రు 8-0-0; పెన్సివ్ 7-14-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పౌండులకట్టు) నీలంపేద రు లోహములు “బారువరలు”— ఇత్తెప్రదేశము—(డిబ్బో మేన్) రు 236 (కృషియర్) రు 238; రాగితేన రు 255, 256.

సిమెంట్ పీపా వెల:—

గిల్డ్ హేమ్ (“చెయ్యి”) రు 11-4; జర్మన్ “నెల” రు 10-0-0 జర్మన్ “లేడి” రు 9-4-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా “రేడి” రు 80-0-0. జావా రు 29-10-0 జాలయి రు 29-10-0.

వేరుసెనగనూనె

“ఇంగ్లీషు బారువరలు”—గానా రు 120-0-0 “ప్రెస్” రు 117.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 108. రు 109.

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7 1/2 టు 8) “అవ్ కంట్రిస్”	రు 0-15-0; 0-15-3
,, (8 1/2 టు 9)	రు 0-14-9 టు 0-15-8
,, (తేలిక)	రు 1-1-6 టు 1-2-0
,, (8 1/2 టు 9) బెంగళూరు	రు 0-15-3 టు 1-0-0
,, (7 టు 7 1/2)	రు 1-0-3 టు 1-0-9
,, (తేలిక)	రు 1-2-0 టు 1-2-6
,, (8 టు 8 1/2) బెజవాడ్పు	రు 0-15-0 టు 0-15-9
,, (6 1/2 టు 7)	రు 1-0-0 టు 1-0-4
,, (7 టు 7 1/2) విజయనగరము	రు 1-0-0 టు 1-0-4
,, (6 1/2 టు 6 3/4)	రు 1-0-3 టు 1-0-8
,, (7 టు 7 1/2) ఏలూరు	రు 1-0-0 టు 1-0-3
,, (6 టు 6 1/2)	రు 1-0-6 టు 1-0-9

శేడతోలు	రు 0-10-6 టు 0-11-0
శేడమాడతోలు	రు 0-15-3 టు 0-15-9
అవుమాడతోలు	రు 1-14-0 టు 2-0-0
పదునువేసిన మేకసి	రు 2-5-0 టు 2-12-0
పదునువేసిన గొర్రెడి	రు 2-8-0 టు 2-10-0

వ్యాధి నివారణము, శిశువెంపికి, రత్న ములకు వూచి నిచ్చెదము.

శిశువులకు వ్యాధి నివారణము, శిశువెంపికి, రత్న ములకు వూచి నిచ్చెదము. 4157
 వ్యాధి నివారణము, శిశువెంపికి, రత్న ములకు వూచి నిచ్చెదము. 4157
 వ్యాధి నివారణము, శిశువెంపికి, రత్న ములకు వూచి నిచ్చెదము. 4157

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

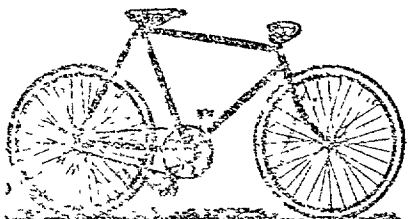
పరిశుభ్రత లాభకరమైనది

వ్యవసాయానికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హార్మూల్స్ నైకిస్ పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
 చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

జేరునందు
 హార్మూల్స్

బలమునందు
 హార్మూల్స్

1-కి ఫర ద్దు 83 లు మాత్రమే

ఎటువూ, అకుచచ్చ, నివారణ, టేబుల్ అన్ని రంగులు కలసిపోయిన మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
 Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

వీల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వ్రాసయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను

"

శ్వాసకాసరొగములకు - "ఆస్తాక్యూర్"ను

"

బలమునకు - { "స్ట్రోర్స్ ఎమర్షన్ ఆఫ్
 కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను

"

టూనిక్ లకు - { "నెర్వైజ్ టూనిక్ మాత్ర"ను

"

"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను

"

"ఈస్ట్ స్ట్రెస్ సిరప్"ను

"

"సిరప్ హైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను

"

"జిన్"ను

"

గనేరియాకు - { "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా
 సి. కొవెయివాకం బుచు"ను

"

3421

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా సమయమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ. 3-4-0 లు.
 ఇందు సమస్త శబ్దనిఘంటువు కుడిచేతి భస్మములుచేయు యానాని అయ్యుల్యదవిధానములగలవు.
 రూ. 1-2 రు. 500 కిమ్యుకుల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
 2404-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము గోదావరి

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

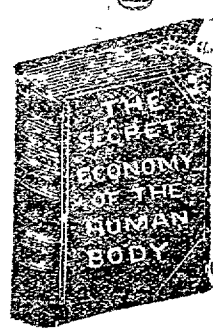
AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైంది! త్వరపడుము!!
 అనేకవిధములైన శ్రాంతశ్రాంత చిరములు
 ఈ మార్కుతో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుము!!

శరీర మర శాస్త్రము

చదువ చదువ సంపాదించు! నీకు కావలసినదియె
 నీవు చూడవలసినదియు చాలాతోటలు వెదికిన శాస్త్రమిదియే!!
 ఆంగ్లాండులో ఇట్టి ప్రాక్టికల్ శాస్త్రము ఇవ్వవలసినదిగా బహి
 రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీని
 లో శ్రీ పురుషలక్షణములు, వారి
 కుక్క అవయవముల విలక్షణములు
 క్షృంగార రహస్యములును. మొగ,
 అడ అను శిశు శత్రుత్వి వివరములు
 ను, పూర్వము మహాబుధులు మర్మ
 ముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును
 చక్కగా 64 నివిచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
 రూ. 1-0-0 ని. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2233
 1237 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అంధు కంపెనీ,
 సం. 11 ఆరుముగం టిఫి, సాహుకారుజేటు పోస్టు ముద్రాన్.

స్త్రీలకు యవ్వన వర్ధి

ఈ మందు లోపలికి, పైకి 1 మాసము
 వ్రాసయోగింపుటకు 10 మందినికన్న సంతోషముతో
 తనకు శరీరము పడలి, ముడతలు బడి, బిగువుతప్పిన 40
 సంవత్సరములు వయస్సుగలిగిన ముసలివారైననూ 16 సం
 రములు బాలవలె శరీరమందలి ప్రతి అవయవము దృఢ
 ము, బిగువు, బలవంతములగుటచే గాక కురూపులకు కృ
 కాంగనలు సహితము రంధ్రములగు దేవతా స్త్రీలకై
 మోక్షప్రతిభతో సమానమున మేనుతో చెక్కిల్ల తరుగు,
 ముఖకాంతి చంద్రబింబములవలె గిరిన బాలికాగారునా?
 యన్నట్లు "నూతన పుష్పవతులవలె" జీసి కాశ్చిత్ర య
 వ్వనము గలిగించును. అట్లు 1 మాసమునాటికి శిశువు
 రాహిత్యమైన యీ వాడిపోయిన పుష్పములు ముత్య
 వధుపూరితములై నవపృష్ఠికలు గానున్న రత్నపుసాము
 మదరా యవ్వబడును. రిసకులు తమ స్త్రీలకు శాశ్వత
 సౌందర్య పరిపాకజేసి ఇట్టి పరమరహస్యమైన అద్భుతము
 ను పరీక్షించి ఆనందించువలసినదేగాని యింతికం పెట్టుం
 దు వివరింపజాలము. 1 మాసమునకు 2 మందులు రు. 5.
 ని. పి. ఖర్చు నేరు.

డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్
 మారుమేరు - కృష్ణాజిల్లా